

V naravni park sodi tudi človek

Z okrogle mize "Kočevski narodni park - nova podoba Kočevske" - Lastnik gozda je le lastnik lesa - Poseben pomen Kočevske za študijski turizem - Še dve okrogli mizi

KOČEVJE - Na Kočevskem je največji strnjeni gozdni kompleks, ki ga lahko kaj lahkomiselno zapravimo. Tam žive mnoge redke rastlinske in živalske vrste, ki jih je treba zavarovati. Kočevski prostor pa je treba povezati še z Belo krajino in vse do Brkinov. To je nekaj misli iz uvoda v okroglo mizo "Kočevski naravni park - nova podoba Kočevske", ki je bila minuli četrtek v Kočevju;

sklical pa jo je predsednik odbora Kočevskega naravnega parka dr. Mihael Petrovič.

V razpravi se je pokazalo, da povsem drži misel, ki jo je povedal v uvodu voditelj okrogle mize Peter Skoberne, da mnenja o Kočevskem naravnem parku niso usklajena niti v posameznih resorjih na republiški ravni in da jih je potrebno uskladiti za vse dejavnosti, da ne bi ponavljali

napak, ki so jih delali v bolj razvitih državah.

V dokaj burni razpravi je bilo ugotovljeno, naj bi naravni park ne bil park, v katerem za človeka ne bi bilo prostora. Od tega parka naj bi imeli ljudje (ki so tudi del narave) koristi, res pa je, da bodo nekatere omejitve, ki so včasih za gozd že veljale, spet obnovili, vendar vse v korist človeka, države in človeštva na sploh. Mag. Janez Črnač, direktor GG Kočevje, je med drugim

● **Ob zaključku je bilo ugotovljeno, naj naravni park ne bo le rezervat za rastlinstvo in živalstvo, saj v naravo sodi tudi človek. Gre torej za sonaraven razvoj kočevskega območja. Na osnovi okroglih miz o tem parku - na programu sta še dve - in javne tribune bo potrebno izdelati več inštitucionalnega plana in jih ponuditi ljudem v razpravo.**

poudaril, da je lastnik gozda le lastnik lesa, ne pa zraka, vode itd., se pravi, da bo park ekološki sistem, ne pa neka obrtna delavnica. Nakažal je tudi možnosti, ki jih ima lahko Kočevski naravni park za turizem in še posebno študijski turizem.

J. PRIMC

● **Politiški so prva skupina, pri kateri bi bilo treba dopustiti usmritev iz usmiljenja (evanazija) brez njihove pismene privolitve. (Burda)**

KOROŠCI NA OBISKU - Mohorjeva ljudska šola v Celovcu je dvojezična in jo obiskuje 87 učencev, ki jih poučuje 7 učiteljev. Pred dvema letoma so bili učitelji osnovne šole iz Bršljina prvič gostje na tej šoli, v petek pa so jim učitelji iz Avstrije vrnili obisk. Pri pouku zaradi stavke res niso mogli prisostvovati, saj v učilnicah ni bilo učencev, vseeno pa so bili bršljiški učitelji sila prijazni in v učilnicah pripravili kopicico raznih doma narejenih učil ter avstrijskim kolegom za okroglo mizo povedali marsikaj koristnega za lažje in učinkovitejšo izobraževalno delo. Enodnevni obisk so zaključili s sprejemom pri novomeškemu županu Franciju Konciliju in z ogledom znamenitosti Novega mesta. (Foto: J. Pavlin)

Na javnih delih 263 brezposelnih

V štirih dolenskih občinah 4417 brezposelnih - 6 odst. jih je vključenih v javna dela - Največ programov na komunalnem in socialnem področju

NOVO MESTO - V občinah Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje je ta čas v 75 programov javnih del vključenih 263 nezaposlenih občanov, kar v skupnem številu 4417 nezaposlenih znaša 6 odst. Največ jih je zaposlenih pri komunalnih delih, predvsem pri čiščenju črnih odlagališč odpadkov in vzdrževanju vodovodnega omrežja. Na socialnem področju prevladujejo zaposlitve v begunskih centrih, veliko pa jih je zaposlenih tudi v domu starejših občanov. Presenetljivo malo zanimanja za javna dela kažejo krajevne skupnosti, ki bi lahko zaprosile za poceni pomoč pri vzdrževanju cest in ulic. Te možnosti so se v štirih občinah poslužili le v Suhi krajini in Straži.

Čeprav so javna dela praviloma nekomercialni zaposlitveni programi, včasih delavci v okviru javnih del priskočijo na pomoč tudi podjetjem, ki začasna dela ne morejo zaposliti ustrezno strokovno usposobljenih delavcev. V javna dela so vključeni tudi novomeški Romi, ki si v naselju Zabajek urejajo nekoliko kulturnejša bivališča. V javna dela so želeli vključiti tudi program zdravstvenega prosvetljevanja Romov, a je med brezposelnimi premalo občanov z ustreznim medicinsko izobrazbo. Zaposlovanje v okviru javnih del

je močno odvisno tudi od posluha občinskih oblasti. Največ razumevanja kažejo občinski močje v Novem mestu in Črnomlju, medtem ko je največje zagotoviti potreben denar za

● **V Novomeški občini je po najnovjših podatkih 2439 nezaposlenih, v občini Metlika 361, Črnomelj 912 in Trebnje 705, pri javnih delih pa jih sodeluje v občinah Novo mesto 180, Metlika 20, Črnomelj 54 in Trebnje 9 delavcev, prijavljenih na zavodu za zaposlovanje.**

javna dela v Trebnjem, kjer je na ta način zaposlenih 9 oseb oz. le 1,2 odst. nezaposlenih.

IGOR VIDMAR

● **Lenoba hodi tako počasi, da jo prav kmalu dohiti beda. (Malgaški pregovor)**

ZNAMENJE STAROSELSTVA - Pri obnovljenem znamenju na Gačah, ki so ga leta 1930 postavili v spomin na 600-letnico naselitve, je kakih 300 zbranih Kočevjarjev in domačinov v imenu Društva Kočevjarjev staroselcev pozdravil predsednik Hans Ivan Jaklitsch. V spomin na srečanje so za znamenjem zasadili tudi lipo. (Foto: T. Jakše)

Donats, novost na trgu

Mozetičevi so ob sovlaganju kanadskega Slovenca prvi v Sloveniji pričeli s peko peciva donats, ki je pri nas novost

METLIKA - V zadnjem času je v metliški občini nastalo precej novih podjetij, a podjetje Manja je med njimi gotovo nekaj posebnega. V njem so namreč v začetku junija pričeli peči pecivo, ki je v Ameriki in Kanadi dobro poznano pod imenom donats, medtem ko je v Sloveniji popolna novost. Gre za pecivo, cvrto v rastlinski masti, ki ni ne mastno ne sladko, odlikujejo pa ga številne oblike in okusi. V Manji so za začetek začeli z eno vrsto testa ter štirimi oblikami peciva, ki jim dodajajo različne dodatke, toda kmalu bodo ponudbo popestrili.

"V Sloveniji sedaj edini pečemo takšno pecivo, ki je redkost tudi drugod po Evropi. S temi izdelki smo se spoznali na obisku pri sorodnikih v Kanadi. Brat Aleš je bil lani na usposabljanju pri kanadskem Slovencu Dragu Kvasu, sicer doma iz trebanjske občine, ki se je odločil, da bo sovlagal v proizvodnjo donatov v Sloveniji," pove direktorica Manje Alenka Mozetič. "Poleg tehnologije je Kvas prenesel k nam vse, kar je potrebno za peko, od receptov do mnogih dobrodošliih navodil, v začetku pa nas je tudi učil. Zelo se je potrudil, iz izkušnje, ki smo si jih nabrali ob tujem sovlaganju, pa lahko rečem, da je naša birokracija še tako toga, da tuja vlaganja na slovenskih tleh bolj zavira kot spodbuja. Zato mora biti tisti, ki se odloči, da bo iz tujine vlagal pri nas, zares trdno prepričan, da bo posel uspel."

Obnovljeno zaupanje na Gačah

Shod Kočevjarjev in domačinov

GAČE - Če bi zgodnjega sobotnega jutra ne zagrnil črni oblaki, iz katerih se je močno ulilo, bi verjetno Gače, opuščeno kočevsko vas, v soboto dopoldne obiskalo več ljudi. Tako pa se je, kljub temu da je kmalu prevedrnilo, zbralo le kakih tristo najbolj vztrajnih. Prav to je spodbudilo Hansa Ivana Jaklitscha, predsednika Društva Kočevjarjev staroselcev, ki je bilo organizator srečanja na Gačah, da je potegnil vzprednico med trenutnim vremenom in razmerami, v katerih so se morali znajti prvi naseljenci na Kočevskem.

Kultivirali so pokrajino in ustvarili lastno kulturo, ki je skozi stoletja živele vzporedno s slovensko. Odpihnil pa je ni ta veter, ampak moderni čas, nov način življenja in nove potrebe, zaradi česar so ti najbolj izpostavljeni kraji najprej opusteli. Nosilce te kulture pa je v glavnem odnesel piš druge svetovne vojne. Le redki so ostali. Ti so zdaj združeni v Društvu Kočevjarjev staroselcev, to društvo pa je hkrati postalo vez med staro domovino in številnimi kočevskimi društvi, raztresenimi po vsem svetu, pa tudi vez med slovenskim in kočevskim življenjem v domovini.

Obnoviti spomina na prve naseljence je bilo namenjeno tudi nedeljsko srečanje pri obnovljenem znamenju na Gačah. Ob 600-letnici naselitve so ga slovesno odkrili leta 1930, a so ga čas, vojna in ljudje poškodovali.

V kulturnem delu srečanja je maševal župnik Josef Seitz iz Gradca skupaj z župnikom iz Dolenskih Toplic in Semiča, pel je kočevski zbor iz Celovca, navzoče pa so pozdravili še Avgust Gril iz Slovenije, predsednik nemškega združenja Maks Jaklitsch, novomeški župan Franci Koncilija, kočevski župan dr. Mihael Petrovič in slavnostni govornik dr. Viktor Michitsch. Med udeleženci slavja so bili še predsednik svetovnega kočevskega združenja dvorni svetnik dr. Herbert Krauland, avstrijski konzul v Chicagu Adler, predstavnik Kočevjarjev iz Ohia Josef Seider, Jože Plut, direktor krkingega Zdravilišča Dolenske Toplice, ki je poskrbelo za pogostitev, ter še mnogi drugi. T. JAKŠE

naša anketa

Neuspeh zmerne politike

Hrvaški, predvsem poreški turistični delavci v teh dneh objavljajo popuste in druge ugodnosti za Slovence, ki bodo letovali na poreški rivieri. Nekateri iz sosednje države so torej prijazni, vendar Slovenija južne sosedje najbrž ne more ocenjevati po prijaznih posameznikih, zlasti ne v zadnjem času. Za previdnost in premišljenost pri teh rečeh je več kot en razlog, saj hrvaška zunanja politika do Slovenije zaposluje našo diplomacijo in dober del notranjega političnega življenja bolj kot marsikatera druga zadeva. Premisleka je vreden zlasti odnos Hrvaške do svoje meje s Slovenijo, saj se ta država že leto dni izmika podpisu sporazuma o razmejitveni črti na kopnem in na morju. Gledano v celoti, so hrvaško-slovenska pogajanja o medsebojnih odnosih v slepi ulici. To je pred časom potrdil tudi predsednik parlamentarnega odbora za mednarodne odnose Zoran Thaler, saj je, ko se je skliceval na informacije slovenske vlade, zanikal otoplitev v medsebojnih stikih Slovenije in Hrvaške. Slovenija v pogajanjih s Hrvaško igra vlogo naivnega političnega začetnika, zato bi lahko do omenjene sosedne odločne nastopila. Za to govori tudi neuspeh dotedanje slovenske zmerne politike.

VERICA MÜLLER, prof. fizike iz Črnomlja: "Hrvati bi morali najprej v svoji državi urediti ozemlje, ne pa riniti v drugo državo. Po drugi strani pa so njihovi apetiti prav zaradi neurejenosti na domačih tleh razumljivi. Mislim pa, da bo stvari moč urediti, le da doslej Slovenci in Hrvati še niso našli skupnih meril. Sem optimist in verjamem, da bo Peterletu z njegovo zmerno politiko uspelo rešiti te probleme s Hrvati na lep način."

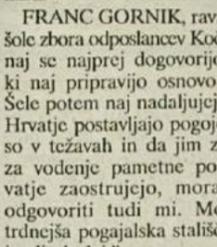
ZMAGO KOČEVAR, mizar-modelar v metliški Kolpi: "Bolje bi bilo, da bi Hrvati najprej počistili svoje smeti na lastnem dvorišču, kot da silijo v druge države, s čimer ne mislim le Slovenije. Slovenci zagotovo ne bomo dali, kar je slovenskega. Rad bi, da bi imeli dobre sosedske odnose, a sedaj res ne vem, kaj bi Hrvati pravzaprav radi. Je to izsiljevanje? Kako lahko trdijo, da imajo na Hrvaškem demokracijo, če pa se obnašajo na takšen način?"

IVAN KRALJ, upokojenec iz Brusnice: "Nikoli nisem verjel, da bi med nami in Hrvati lahko vzplamtelo tako sovraštvo, da bi se za to prekleto mejo morali zvravati. Prav bi bilo, da bi vsak malo popustil, kot pravimo mi na kmetih. Seveda naj se pomenijo politiki tako, da bo v korist obeh strani. Hrvati naj bolj kot slovensko mejo varujejo svoje južne meje, ki so ta čas bolj v nevarnosti."

ROMAN JUVANC, frizer iz Ribnice: "Med Slovenijo in Hrvaško bi morala obveljati tista meja, ki je bila določena z londonskim sporazumom, se pravi reki Mirni. Istra ni bila nikoli hrvaška. Vendar je treba vse reševati pametno, da ne bi zadeve prerasle v hud spor ali celo vojno. Videti pa je, da Hrvatje gledajo le na svojo korist in manj na pravičnost, saj vedno predlagajo za določitev meje tisto merilo, ki je njim v korist."

FRANC GORNIK, ravnatelj Osnovne šole zbora odposlancev Kočevje: "O mejah naj se najprej dogovorijo strokovnjaki, ki naj pripravijo osnovo za pogajanja. Šele potem naj nadaljujejo delo politiki. Hrvatje postavljajo pogoje, kar kaže, da so v težavah in da jim zmanjkuje časa za vodenje pametne politike. Če Hrvatje zaostrujejo, moramo podobno odgovoriti tudi mi. Morali bi imeti trdnjša pogajalska stališča, kot smo jih imeli doslej."

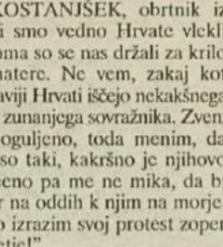
LADISLAV LUPŠINA iz Glogovega Broda pri Artičah: "Meje med državama nikakor ne bi smeli spreminjati. Ostanje naj tam, kjer je bila do sedaj. Po mojem je najboljši in tudi edini primeren način, da se pristojni iz sosednjih dveh državah pogovorijo med sabo. Vse druge poti bi lahko pripeljale še do večjih konfliktov. Saj je vsepovsod tako. Tudi na vasi se sosedja razumeta dobro samo, če se znata dogovarjati."

DRAGO DERŽIČ iz Krškega: "Po mojem so naši ljudje, ki so odgovorni za odnose s sosednjo državo, preveč mlčni in ne reagirajo dovolj zavzeto pri urejanju odnosov s Hrvati. V vsakem primeru mislim, da mora ostati pri pogovarjanju in pogajanjih, saj bi drugače odnosi med državama lahko zašli v nevarne vode. Če spornih vprašanj kljub napornem ne bodo mogli rešiti, naj si na koncu pomagajo še z mednarodno arbitražo."

SANDI KOSTANJEŠEK, obrtnik iz Sevnice: "Mi smo vedno Hrvatje vlekli za sabo oziroma so se nas držali za krilo kot otrok matere. Ne vem, zakaj kot v bivši Jugoslaviji Hrvati iščejo nekakšnega notranjega in zunanega sovražnika. Zveni sicer malce oguljeno, toda menim, da Hrvati vsi niso taki, kakršno je njihovo vodstvo. Vseeno pa me ne mika, da bi šel na primer na oddih k njim na morje. Naj tudi tako izrazim svoj protest zoper njihovo početje!"

FRANC TRAMTE, upokojenec iz Brezovice pri Mirni: "Čim manj posla bomo imeli s Hrvati, tem bolje bo za nas. Pustimo jih pri miru in upajmo, da nas bodo potem tudi oni. Oni so bili dobri do nas vedno le toliko, kolikor so vedeli, da bodo imeli od nas koristi. Zato ne bi smelo biti nobenega popuščanja pri ozemeljskih zahtevah do naše države. To pomeni, da na bodo naši bolj odločni, ko se pogovarjajo s Hrvati."

Mariborsko pismo

Prisilni dopusti povečujejo ceno domačemu mestu
Dopustniški Maribor

MARIBOR - Na to, da se Mariborčani in Štajerci v teh dneh ne zanimajo več toliko za politiko in afere (to dvoje postaja pri nas eno in isto) in da že razmišljajo o dopustih in počitnicah, vpliva kar nekaj okoliščin. Zaradi stavke učiteljev so mnogi otroci pravzaprav že začeli uživati počitnice, saj so jih starši poslali k babicam in tetam na deželo, kjer se - ne ob knjigah, pač pa ob kravah na paši - pripravljajo za vstop v združeno Evropo in na evropski trg delovne sile. Sicer pa: koliko največjih mož v zgodovini Evrope je začelo svojo kariero s pastirsko palico v rokah?

Po drugi strani pa tudi veliko odraslih Štajercev "uživa" dopust, saj je v mariborski regiji po najnovjših podatkih že prek 27 tisoč brezposelnih, več kot 6 tisoč delavcev pa doma čaka na delo. Mnogi so zato odšli na deželo, kjer je še moč najti kakšno priložnostno zaposlitev.

Mnogo Štajercev zadnje čase odhaja tudi v Avstrijo, ne na dopust, pač pa na trdo delat za 60 do 100 šiliny na uro. Avgust Zaverinik, predsednik občinske vlade v Lenartu, kjer je šla v stečaj že večina

tamkajšnjih podjetij, ugotavlja, da je v Slovenskih goricah 50 odst. manj socialnih problemov, ker ljudje za svojo socialno varnost poskrbijo sami z delom na črno v Avstriji.

Medtem ko hodijo Štajerci v Avstrijo delat, pa prihaja zadnje čase tudi vse več Avstrijcev v Maribor. Vendar Avstrijci ne prihajajo sem zaradi dela, pač pa običajno večerjat, zelo radi pa zavijejo tudi v mariborsko igralnico. Le-ta prinaša mariborskemu turistično-gostinskemu podjetju Pohorje zadnje čase lepe dobičke, zato je to podjetje med redkimi, ki se investirajo. Na tiskovni konferenci pred turistično sezono je načrte tega turistično-gostinskega podjetja predstavil njegov direktor Krešimir Čabrijan, ki je tako trmasto vztrajal pri iskanju termalne vode v Mariboru, da so jo po nekaj letih lani končno našli sredi mestnega rekreacijskega predela v Stržunskem gozdu. Nekateri v šali pravijo, da je Čabrijan pravi čarovnik, saj so termalno vodo našli natančno tam, kjer so jo želeli imeti. Sedaj nameravajo zgraditi termalno kopalnico in zdravilišče v Mariboru, ki bo zares obogatilo turistično ponudbo mesta pod Pohorjem ter omogočilo oddih tudi tistim vse številnejšim Mariborčanom, ki so dopust prisiljeni preživljati kar doma.

V štajerski metropoli se je torej že začelo počitniško in dopustniško življenje, ki ga je ob večerih še posebej mogoče čutiti na zares lepo prenovljenem obrežju Drave na Lentu, kjer se vsak večer zbere več tisoč mladih Mariborčanov kot na kakšni obmorski "rivji". Zdi se, kakor da so se mladi in starejši Mariborčani šele sedaj, ko ne odhajajo več tako trumoma na morje, naučili ceniti in uživati lepote domačega mesta.

TOMAŽ KŠELA

Drevesnica - samopostrežba za srne

V nasadu Jožeta Preloga na Potov Vrh divjad povzroča škodo - Škropljenje ni odgnalo živali - Neuspešna pogajanja z lovci - Inšpekcije za lovsko škodo ni

NOVO MESTO - V drevesnici Jožeta Preloga na Potov Vrh je stalen gost divjad, ki objeda mlade sadike. Prelog pravi, da mu s tem povzroča veliko škodo. "V treh letih so mi srne uničile okrog sedemsto dreves. Ta drevesa bi lahko že kje rodila, pa so še pri meni v drevesnici, da si bodo opomogla. Divjad požre vrhove in potem drevesce ne raste. Teh sadike ne morem prodati, saj mi jih inšpekcija izloči iz prodaje, če so preizkušene in nekatere. Srne jedo, lovci pa ne storijo ničesar," se pritožuje Prelog.

Pravi, da se z lovci ne more zmeniti ničesar v zvezi z odškodnino pri teh drevesih. "V lovski družini Gorjanci je tajnik obljubil, da bo prišel predsednik na pogovor in da bodo plačali. Pred pričami so lovci izjavili in v zapisniku piše, da bodo plačali odškodnino. Lovci se zdaj ne zmenijo za to. Tajnik je izjavil, da ne bodo plačali."

V lovski družini Gorjanci bi se, kot zatrjujejo v tajništvu, pogovarjali s Prelogom o odškodnini, vendar samo v primeru, če bi on zaščitil nasad. Po besedah lovec drevesničar ni naredil ničesar v tem smislu. Trdijo, skličejo se na zakon, da bi moral nasad zavarovati vsaj na krajevno običajen način. "Vsi drevesničarji, s katerimi imamo stike, imajo okrog nasadov ograjo, medtem ko je Prelog nima," vedo povedati v tajništvu lovске družine.

Prelog zavrača očitke, da ni storil ničesar zoper prihod divjadi. "Škropil sem proti divjadi. Je garancija, da odžene divjad, vendar kljub temu so srne obžrle tretjino dreva," trdi Prelog. Pravi pa tudi tole: "Lovcem sem rekel, da bi pomagali pri ograji. Dal sem predračun tajniku, a od tega ni koristi. Da njegovi kolegi niso ogreti za to, da bi ograjo kupili, je rekel," zatrjuje Prelog.

Poškodovani nasad, za katerega naj bi Prelog dobil odškodnino, si je

ogledala komisija, v kateri sta bila poleg lastnika tudi predstavnik Mercatorjeve Kmetijske zadruge Krka Novo mesto in kmetijski inšpektor. Od tega ogleda do danes Prelog ni imel koristi, saj se zmeraj čaka na to, da bi mu lovci plačali škodo, ki so jo povzročile srne. Ne pomaga niti to, da je Prelog že 20 let kooperant novomeške Kmetijske zadruge Krka. V zadrugi se sicer trudijo, da bi kooperantu pomagali pri lovski škodi. Jože Starič, direktor KZ Krka, je povedal, da so oni naredili vse, kar je v njihovi moči. "O vsem tem smo obvestili lovsko družino, ki je dolžna povrniti škodo,

Jože Prelog

Suša na njivah in travnikih

Žito zori prisilno, trava je nehala rasti

NOVO MESTO - Kot ugotavlja komisija za elementarne nesreče v kmetijstvu občine Novo mesto, ki si je v razširjeni sestavi ogledala v začetku junija kmetijske posevke,

● **Komisija za elementarne nesreče si je ogledala posevke in nasade po kličih kmetov. Ministrstvo za kmetijstvo v začetku junija še ni zahtevalo informacije o posledicah suše v novomeški občini.**

trajne nasade in travnike v novomeški občini, je pomanjkanje vlage že povzročilo precej škodo tako na njivah kot na travnikih. Ječmen je začel zoreti prezgodaj, kar je videti zlasti na območjih okrog Šentjerneja, Mirne Peči, pod Gorjanci in v Suhi krajini. Zaradi suše je začela zoreti tudi pšenica. Poleg tega so to žitarico napadle uši, zaradi katerih bo žetev še slabša, kot bi bila sicer. Tudi za oves je komisija ugotovila povsod slabo rast. Zaradi suše je po prvi košnji prenehala rasti travna ruša. Zaradi pomanjkanja vlage, ki je prizadelo zlasti kakovostne trave, bodo kmetje drugič kosili nekaj tednov pozneje kot običajno.

Sadovnjaki in vinogradi so bili v dne, ko si je komisija za elementarne nesreče ogledala nasade, zaradi suše v glavnem neprizadeti.

L. M.

SUDANSKA TRAVA IN KRMNI SIREK ZOPER SUŠO - Na pobudo sevniške kmetijske svetovalne službe in ob letošnji zgodnji suši najbolj prizadetih velikih kmetov so prišli na kmetijo Milana Lončarja na Marofu kmetom pojasnjevati pomen striščnih posevkov proti izsuševanju tal. Še zlasti pa prednosti sudanske trave in krmnega sira, strokovnjaki Biotehniške fakultete iz Ljubljane: dr. Tatjana Štupica, mag. Katarina Kastelic in mag. Tone Marinčič. Kmetom je sevniški kmetijski minister Tine Zupančič obljubil vsaj 70 odst. regres za seme sudanske trave, ki je ta čas še na voljo, medtem ko je seme krmnega sira že pošlo, in kmetje so se še lažje odločali za naročilo semena, ki naj bi jih rešilo ob grozeči suši, da bodo lahko s to krmno zadržali stalež živine. (Foto: P. Perc)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanjč

Zakaj se trta vse manj sama upira boleznim

Dognojevanje vinograda

Prav gotovo je gnojenje eno od tistih opravil, ki mislimo, da bomo največ pridobili, če trosimo razkošno. Večini ljudi se zdi, da so rezultati res takšni, kot so želeli. Spomladi trta požene močne poganjke, na katere so ponosni. Kaj jim mar, če bodo prihodnje pomlad šparoni iz takih bujnih poganjkov debeli in se lomili pri vezi! Pustijo jih več, pa bo vseeno dovolj. In če ne bo rožga pozimi zaradi večje občutljivosti pozehla, delno očesa ne pognala zaradi večjega napada črne pegavosti in botritisa, bodo malo bolj pognojili, pa bo spet veliko pridelka! Tako mislijo.

Ščasoma pa se seveda pojavijo nepričakovane težave. Nekateri poganjki so zelo močni in se na njih grozd močno obrje, drugi zakrnijo, ostanejo kratki in niso zmožni prehraniti nastavka grozdja, ki ga imajo, zato bo kakovost bistveno slabša. Marsikdo sprašuje, če je smotno lomiti vrhove pred cvetenjem in kljub zamudnemu delu to opravi. Ne poslušaj, ko razlagam, da je treba redčiti odvečne poganjke in grozde, da bi s tem izboljšal dozorelost grozdja in predvsem lesa.

S pametno rezjo in upoštevanjem naravnih zakonitosti pa lahko v nekaj letih spet ustvarimo primern vinograd.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

SAD ŠT. 5

KRŠKO - Izšla je majska številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. V njej piše inž. Tine Benedičič o nedavno preminulem po vsej Sloveniji znanem sadjarskem strokovnjaku Francetu Lombergarju, inž. Peter Molan o razmahu drevesničarstva v Posavju, inž. Marko Babnik o drevesničarstvu nasplo, mag. Anita Solar o rezultatih natečaja zbiranja orehov v letu 1992, inž. Tine Benedičič o vlogi ptic v sadovnjaku, inž. Milena Jazbec o dveh novih odpornih sortah jabolka, mag. Gabriel Seljak o škodljivih škrtatih na vinski trti, dr. Mirko Leskošek o prelomu v gnojenju vinogradov in inž. Alojz Pirč o trnovi poti v razvoju vinogradništva v domovini cvička.

Brežičanom se kolca po mlekarni

Nečlani KZ Brežice ne morejo prodati mleka - Občina podpira konkurenco med zadrugami - Pogodba o odkupu vsega mleka - Spet mlekarna v Brežicah?

BREŽICE - Brežiški zadrugi ne gre na boljše, pravzaprav že s četrtem direktorjem v tem letu zanesljivo stopa proti razpadu. Kot kaže, nikomur razen kmetom ni kaj dosti mar za to. Občinska oblast se otepa tega vprašanja, ki se tiče kmetijstva, a obenem sodi pod domeno Sekretariata za gospodarski razvoj. Ker gre za gospodarsko organizacijo, se občina v njeno poslovanje ne more vmešavati.

Tone Cerjak, občinski sekretar za kmetijstvo, je povedal, da zadruga trenutno posluje brez legalnih organov. "Na nesklepničnem občnem zboru so izvolili začasni upravni odbor, ker se je prejšnjemu mandat iztekel. V upravnem odboru zdaj trije, ki preglašajo ostala dva, odločajo o usodi 900 mlekarijev. Jeseni bo na tržišču 4 do 5 tisoč manj prašičev iz brežiške občine, saj so ukiniteli to proizvodnjo in počasi nazadujejo tudi druge," je povedal Cerjak.

Zadruga ima samo še 155 članov, ker jih je kar nekaj izstopilo in se organiziralo po svoje. Pri tem pa so naleteli na nepremostljive ovire, saj se Kmečka zadruga Brežice otepa konkurence in jo onemogoča. To je

razumljivo, vendar za odgovorne v občini ne bi smelo biti sprejemljivo,

● **Zdaj ko se Brežičanom vse bolj kolca po nekdanji sodobni mlekarni, spet razmišljajo o lastni mlekarni. Slišati je tudi ugibanja, da se Ljubljanske mlekarnice trdno navezujejo na KZ Brežice tudi zato, da bi onemogočile zasebno Kržanovo mlekarno, ki bi morala že pred časom začeti obratovati v Cundrovcu pri Brežicah.**

da mora za obstoj enega monopola propasti več drugih manjših zadrug ali kmetov in njihovih podjetij.

Zadruga zaradi svoje zadolženosti ne izplačuje redno svojih obveznosti

do kmetov. Najbolj občutljiva dejavnost je mlekarnstvo, saj kmetje, ki niso v zadrugi, nimajo kam z mlekomo. Zdaj je Brežičanom vsem po vrsti žal, da so po neumnosti izgubili svojo mlekarno. Ljubljanske mlekarnice so ob njenem prevzemu zagotovile, da bodo na območju občine odkupovale vse mleko. Zdaj se zapleta.

Kmetje imajo težave s prodajo mleka in nekateri večji proizvajalci prodajajo na Hrvaško, vendar Ljubljanske mlekarnice želijo še naprej monopolno prodajati svoje izdelke v občini. Člani izvršnega sveta so menili, da Ljubljanske mlekarnice nimajo osnove, po kateri bi prenehale odkupovati mleko od nečlanov zadrug. Toda to bodo posamezniki očitno morali dokazovati preko sodišča, kar bo trajalo. Ker krava daje mleko vsak dan, so sprejeli sklep, naj v občini podpirajo konkurenco na področju kmetijske dejavnosti in s tem tudi druge zadrug.

B. DUŠIČ-GORNIK

KMEČKI PRAZNIK V TRŽIŠČU

TRŽIŠČE - Tisti, ki bi se radi na že osmem kmečkem prazniku v Tržišču v nedeljo, 4. julija, ob 14. uri pomerili na tekmovalne koscev in grabljev ter v vlečenju voza, se lahko prijavijo na Kmetijski svetovalni službi v Sevnici do 24. junija, lahko tudi po telefonu (0608) 82-725. Predsednica Društva mladih kmetijcev Tržišče, Marjetka Rantah, zagotavlja, da nikomur ne bo žal, kdor se bo tudi tokrat odločil za obisk njihove prireditve, kjer bodo tamkajšnje kmetice prodajale kmečke jedi, po tekmovalju pa bo za ples igral ansmbel Brodniki.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Prič letošnje so se na stojnicah znašle gozdne borovnice. Branjevc, ki so jih ponujale po 250 tolarjev za liter, so povedale, da jih je v gozdvih okoli Velikega Slatnika kar precej. Na stojnicah so bile tudi domače češnje hrustavke po 250 tolarjev, jagode po 200, breskve 250, solata 150, hruške 250, kumare 160, krompir 50, ribez 150, grah 400, sadika paradiznika 20, sadike zelja 100, koleraba 160, jajca 15, orehi 450, smetana 400 in sirček po 150 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so ponujali pomaranče in jabolka po 60, paradiznik po 200, orehe 945, breskve 288, cvetačo 296 in kolerabo po 179 tolarjev. Deladini je imel to pot nekaj slabše založeno stojnico, saj je pričakoval svežo pošiljko sadja. Banane je prodajal po 90, češnje so veljale 250, paradiznik 150-190, paprika 250, lubenice 130, krompir 120, mlada čebula 120, ananas 220, cvetača 180, korenček 130 in fižol 120 tolarjev. Kot konkurenčno so na bližnjem parkirišču postavili zelenjadarsko stojnico tudi upravljalci podjetja Alping iz Ljubljane.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu je bilo naprodaj 143 do tri mesece starih in 45 starejših prašičev. Prvih so prodali 67 po 280 do 300 tolarjev, drugih pa 16 po 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Sedemkrat proti fitoftori

Krompirjevi nasadi slabo kažejo, slabše, kot bi v tem času morali. Slabi kakovosti semena, ki jo je rezanje gomoljev še poslabšalo, se je pridružila suša, zato je normalna letina pod velikim vprašajem. Zato je zdaj tembolj potrebno vestno poskrbeti za nujne agrotehnične ukrepe, predvsem pa za varstvo pred krompirjevo plesnijo ali fitoftoro in kloradskim hroščem.

Primeren čas za poseg nastopi, ko se strnejo krompirjeve vrste, natančnejsi datum pa napove protifitoforna služba in seveda avtomatski odzivnik, kjer ga že imajo. Prav tako kot izbira primerne časa odloča o uspehu škropljenja nujno menjavanje uporabljene škropiv oz. zaščitnih sredstev. Povzročitelji boleznim in škodljivci se v svojem boju za obstanek prilagodijo in ščasoma postanejo odporni, tako da je škropljenje lahko povsem brez učinka.

Stroka priporoča, naj bi krompirjeve nasade škropili proti plesni kar sedemkrat. Prvič naj bi uporabili bakreni antrakol, drugič kuprablau, tretjič sistemik ridomil MZ, četrtič prav tako ridomil MZ, petič galben M, za zadnji dve škropljenji pa priporoča bakrene pripravke, kot so bakreno apno, bakreni antrakol, kupropirin ipd. Ker bakreni pripravki, kot je vobče znano, zavirajo rast, je koristno škropivo primestati kako tekoče folijno (listno) gnojilo. Le-to se mora med seboj dobro mešati, to pa ugotovimo s preizkusom v kozarcu.

Kloradski hrošč ni niti malo več tako nevaren, kot je bil nekoč, vendar še vedno lahko naredi na njivi pravo razdejanje. Velja nenapisano pravilo, da naj bi zoper njega škropili šele tedaj, ko je na posamezni krompirjevi rastlini moč opaziti več kot deset ličink. Tudi tedaj še ni treba s škropljenjem preveč hiteti, da se bodo izlegle tudi tiste ličinke, ki so še v jajčecih na spodnjih straneh listov. Priporočeni pripravki so: volaton, decis, karate, pirifos, beta bajtroid idr. Naravi najbolj prijazen sredstvo je novodor, ki je zato bolj uporabno tudi na vrtovih, kjer pa tako in tako lahko škodljivce oberemo z roko.

Inž. M. L.

Nova imena za 48 novomeških ulic

Na zadnji seji skupščine sprejeti odlok o ulicah v Novem mestu naj bi vpeljal pregleden red na tem področju - Stroške bo kril občinski proračun

NOVO MESTO - S prepričljivo večino so poslanci na zadnji seji občinske skupščine sprejeli Odlok o ulicah v Novem mestu. Pred glasovanjem so zavrnili predlagana amandmaja: da bi nekatera ulična imena, ki bi jim po predlogu odloka spremenili imena, pustili, oz. da bi se o spremembi imena odločali prebivalci z referendumom. Tako je odlok sprejet v predloženi obliki.

Tega, da je v pripravo tega odloka vložena ogromno dela in da je bilo za to potrebno veliko znanja številnih strokovnjakov, so se delegati zavedali že v razpravi, ko so pred časom sprejemali osnutek. Največ pripomb in zamer tako v skupščinski razpravi in kasneje v javnih razpravah - te pa, resnici na ljubo, kot take razprave nasploh niso bile močno obiskane - je veljalo stroškom nove ulične ureditve v Novem mestu; nekaj odporov pa je bilo do spreminjanja nekaterih imen, zlasti je šlo tu za Kristanovo ulico in Ulico Majde Šilc pa tudi za uvedbo nekaterih novih uličnih imen. Tako na primer ni "šel skozi" predlog, da bi eno od ulic na Grmu poimenovali

po pokojnem direktorju IMV Juriju Levičniku. Kakorkoli že, ta odlok, za katerim v resnici stoji trdno in strokovno delo, naj bi v sistem uličnega poimenovanja v Novem mestu končno prinesel red, in to ne velja le za sedanje stanje, ampak tudi za naprej. Po odloku imajo sedaj imena vse mestne vpadnice, povezovale ceste, mostovi, parki in seveda ulice in trgi. Pri poimenovanju je komisija, ki je pripravljala "podstat" odloka, izhajala

ODPRT BISTRO KAVAL - V stari šoli v Brusnicah je družina Kralj v četrtek odprla prvo gostišče s ponudbo izdelkov iz konjskega mesa. Za sedaj bodo obiskovalcem nudili narazke, golaž in zrezke iz konjskega mesa, kot svojo specialiteto pa bodo pekli pico kaval. (Foto: J. P.)

iz sprejetih izhodišč in kriterijev, po katerih so se v večini primerov tudi ravnali. Tako bo po odloku v Novem mestu 48 ulic dobilo novo ime, ukinjenih, spremenjenih in prestavljenih pa je 18 uličnih imen.

Računi kažejo, da bodo obnova in zamenjava hišnih tablic ter izdelava uličnih tabel in smerokazov stala okoli 8,6 milijona tolarjev. Stroške za označevanje naselij, ulic in za zamenjavo tablic s hišnimi številkami bo kril občinski proračun. Če bodo zaradi sprememb ljudje morali zamenjati osebne izkaznice, bodo občani oproščeni taks. Vse spremembe po odloku mora geodetska uprava izvesti v dveh letih.

A. B.

PRIZNANJA KRVODAJALCEM

OTOČEC - Jutri ob 18. uri se bodo v motelski restavraciji na Otočcu srečali krvodajalci Krke, ki bodo ob tej priložnosti prejeli priznanja.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 19. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živit:
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragoška 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanski 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Prodajalna Rog
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- Straža: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- V nedeljo, 20. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živit:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragoška 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

OBLETNICA DRUŠTVA INVALIDOV

NOVO MESTO - Društvo invalidov Novo mesto bo organiziralo 26. junija pod pokroviteljstvom krajevnega skupnosti Dolenjske Toplice prireditve ob 11-letnici svojega delovanja. Tega dne med 9.30 in 10. uro se bodo udeleženci zbrali k zakuski na dvorišču Žage v Soteski, ob 10. uri bodo odšli na prazničen rekreativni pohod do gostišča Henrik v Loški vasi. Tu bo ob 11. uri osrednja prireditev s kulturnim programom. Po kosilu bo zabava z ansambлом Franca Ocvirka. Društvo invalidov bo v okviru prireditve podelilo plakete.

Svarilo /in pomoč? /Amerike

Dr. Karl Bonuti, častni konzul Slovenije v Clevelandu, obiskal Novo mesto - Izseljenci želijo pomagati

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo se je v Novem mestu mudil dr. Karl Bonuti, častni konzul republike Slovenije v Clevelandu in redni profesor na clevelandski univerzi, kjer predava makroekonomijo in ekonomiko kupca. Na Dolenjsko so ga povabili študentje managementa v socialnem delu, ki so pred kratkim v okviru podiplomskega študija na obisku v ZDA poslušali njegova predavanja. Med svojim kratkim obiskom na Dolenjskem se je profesor Bonuti srečal z novomeškim županom Francijem Koncilijo. Živo se je zanimal za življenje ljudi na jugu Slovenije, koliko Neslovenec imamo in ali to vpliva na izide volitev ter kako je možno, da je vladajoča koalicija v novomeški skupščini sestavljena iz drugih strank kot v državnem zboru. Začudilo ga je, da imamo v skupščini kar 96 delegatov ter v šali dejal, da je to vrhunec demokracije. V Clevelandu, ki ima 2 milijona prebivalcev, so namreč mestni parlament zaradi neučinkovitosti zmanjšali od 33 na 21 članov. Dr. Karl Bonuti živi v Združenih državah Amerike že 40 let. Mati je bila Primorka, oče pa Furlan. Vedno se je čutil Slovenca in je tudi eden izmed najbolj zavednih slovenskih izseljencev v Clevelandu, kjer živi okoli 80.000 naših rojakov. Mnogi slovenski izseljenci so v novi domovini uspeli, vendar kljub temu niso pozabili na

kraje, od koder izvirajo. Radi bi pomagali svoji domovini in so pripravljeni investirati v njeno gospodarstvo. Po mnenju dr. Bonutija smo v Sloveniji naredili že nekaj večjih napak, ko smo svoja podjetja prodali tujcem, ki jih je k nam privedla le želja po dobrem zaslužku na račun cenene delovne sile, za slovenskega človeka pa jim je kaj malo mar. Boji se, da bomo v času lastninjenja nepremišljeno razprodali, kar smo ustvarili v vsch povojnih letih. Da bi se izognili prevelikemu vplivu tujcev, našim podjetnikom svetuje najprej izdajo manjšega števila upravljaljskih delnic, ki morajo ostati doma. Šele nato naj bi razpisali prednostne delnice, ki jih lahko pokupijo tujci, a s tem ostanejo brez pravice do upravljanja. Na ta način so tudi v Ameriki pritegnili tuji kapital in odločanje zadržali doma. V naša podjetja so pripravljene vlagati tudi naši izseljenci, ki pa ne želijo le zaslužiti, temveč tudi pomagati. Že julija bo dr. Bonuti pripeljal v Slovenijo gospoda Tomšiča, ki je v ZDA lastnik velike letalske družbe. Pri nas želi vložiti 700 do 800 milijonov ameriških dolarjev, zanima pa ga predvsem razvoj turizma. Po razgovoru z novomeškim županom je Karl Bonuti obiskal še kartuzijo Pletenje, kjer ga je sprejel prior Jean Marie Hollenstein.

I. VIDMAR

BOŽIDAR JAKAC NA KONZULATU - Med kosilom z novomeškim županom Francijem Koncilijo v Jakčevi sobi je dr. Bonuti povedal, da pisarno njihovega konzulata v Clevelandu krasi Jakčeva slika Novega mesta. (Foto: I. Vidmar)

30 let zvestobe

Krkinji jubilanti

NOVO MESTO - Krka, novomeška tovarna zdravil, se vsako leto zelo svečano spomni delavcev, ki so podjetju zvesti 10, 20 in 30 let. Generalni direktor Miloš Kovačič je na petkovi proslavi, posvečeni jubilentom, povedal, da niso redki, ki so si v Krki našli le priložnostno zaposlitev in potem tovarni ostali zvesti vse do upokojitve. Letos je bilo jubilentov več kot druga leta.

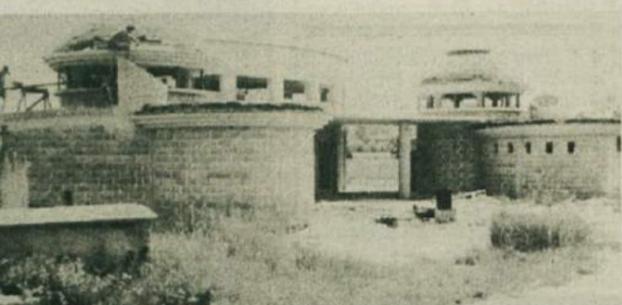

30 LET ZVESTOBE - Na svečanosti v Domu kulture je Krkinim jubilentom zaigral ljubljanski Big band pod vodstvom Pera Ugrina in zapel Oto Pestner, generalni direktor Miloš Kovačič pa je takole stisnil roko in izročil darila krkašem, ki so podjetju zvesti že 30 let. (Foto: I. Vidmar)

Leta 1963, ko so se v tovarni zdravil zaposlili 30-letniki, je Krka preživljala morda najtežje čase. Dve leti predtem se je združila z Lekom in Tokom v kombinat Farnis, ki pa je že leta 1964 razpadel, saj se centralizacija farmacevtske industrije v Ljubljani ni obnesla. Ravno leta 1963 pa je Krka navezala prve stike z bivšo Sovjetsko zvezo, ki je danes eden izmed njenih najpomembnejših kupcev.

"Stari krkaši" se radi spominjajo časov, ko je bila Krka kot velika družina. Včasih je bilo treba delati noč in dan, v prostem času pa so udarniško urejali nove proizvodne prostore, čistili okolico in sadili drevesa, ki še danes krasijo park med tovarniškimi stavbami. Tudi za šport so našli čas in bili vedno med najboljšimi na delavskih tekmovanjih. Tudi kultura je v Krki vedno imela častno mesto. Vse to je Krkine delavce zbliževalo, da so vsa ta leta ostali skupaj.

I. V.

MRLIŠKA VEŽICA - Gradnja pokopališkega objekta v Šentjernejju bodo prisiljeni podaljšati verjetno vsaj za kakšno leto. Stavba nastaja tudi po zaslugi prizadetega gradbenega odbora, v katerem so Alojz Bambič, Marjeta Vide Lutman in Jože Bregar. Na fotografiji: objekt z mrliško vežico, ki je svoje čase dvignil nekaj prahu in požel tudi aplavze. Glasove za in proti je sprožila arhitektonska podoba, v nekaterih primerih tudi precej visoka predračunska vrednost del. (Foto: L. M.)

V slabem letu zlezli že do strehe

Mrliška vežica v Šentjernejju sicer dobiva končno podobo, vendar se gradnja časovno podaljšuje - Pomanjkanje denarja kot problem - Dobro sodelovanje v krajevni skupnosti

ŠENTJERNEJ - Deloma zgrajena mrliška vežica v Šentjernejju postopoma sicer dobiva končno podobo, vendar tempo gradnje ne dosega pričakovanega. Glavni problem, zaradi katerega objekt po vsej verjetnosti letos še ne bo služil končnemu namenu, je pomanjkanje denarja.

Šentjernejci so pričakovali več pomoči, kot so je bili dejansko deležni v dosedanji gradnji. "Kar smo za objekt naredili do zdaj, nas je stalo okrog 12 milijonov tolarjev in to smo že plačali. Za vse tisto, kar nas še čaka, bomo morali zbrati 25 milijonov tolarjev. Denar, ki smo ga porabili do sedaj, so posojila in sredstva krajevnega skupnosti. Milijon tolarjev smo dobili iz občinskih sredstev za komunalno urejanje, ob tem pa mislimo, da je to premajhna občinska finančna podpora. Pri gradnji smo pričakovali od občine več razumevanja in več denarja," pravi Bregar.

Na vežici, ki so jo začeli graditi lani avgusta, zdaj delajo streho. V preostalih letošnjih mesecih jim bo verjetno uspelo do zdaj, nas je stalo okrog 12 milijonov tolarjev. Ker je vse odvisno od denarja, tajnik in drugi ljudje iz vodstva KS Šentjernej pričakujejo, da bo občina naložbo izdatneje podprla.

Vežico oziroma pokopališki objekt z dvema mrliškima vežicama in poslovnilo dvorano, kar stavba dejansko je, Šentjernej gradi ob obstoječem krajevnem pokopališču. Sčasoma bo na tej lokaciji nastalo novo pokopališče. S takimi načrti, ki jih razlaga tajnik Bregar, se menda

Avtomobila, garaža in še kaj zraven

Tombola v Šentjernejju

ŠENTJERNEJ - Konjeniški klub in krajevna skupnost Šentjernej bosta organizirala 27. junija ob 15. uri na tukajšnjem hipodromu veliko tombolo s privlačnimi nagradami. Za zdaj organizatorja že z gotovostjo trdita, da bo prvi dobiček avtomobil BMW 316, drugi renault 5 in tretji dobiček Strešnikova garaža. Poleg teh bodo pripravili še 120 manjših dobitkov. Tisti, ki bodo ostali praznih rok v tomboli, in seveda vsi ostali bodo lahko poskusili srečo v srečelovu.

Organizatorja si delita v enakem deležu stroške izvedbe in izkupiček tombole. Krajevna skupnost Šentjernej bo zbrani denar uporabila v skladu s prednostnimi razvojnimi cilji, kot pravijo v vodstvu. Konjeniški klub namenja izkupiček za dokončanje večnamenskega objekta na hipodromu.

TOTALNO ODŠTEKAN DAN

NOVO MESTO - Zveza prijateljev mladine občine Novo mesto tudi letos pripravlja tradicionalno prireditev Totalno odštekan dan, ki bo v četrtek, 24. junija med 16. in 2. uro na igriščih Loke. Organizatorji sicer ne vedo, če bo zaradi stavke učiteljev prireditev na zadnji šolski dan, zagotovo pa bo na predvečer praznika Dneva osamosvojitve. Totalno odštekan dan je prireditev za vse generacije. V zgodnjih popoldanskih urah bodo na svoj račun prišli najmlajši, popoldan osvojnolci, zvečer srednješolci, ves dan pa odrasli. Na prireditve so organizatorji letos povabili: vrtljak Miki miška, motoriste Mel kluba, balon Velikan iz Novega mesta, lokostrelce, motornega zmaja, konje s Struge, padalce iz Lesc, proste plezalce, gasilce in nekatere druge. Ob prireditvi bodo pripravili tudi sejem šolskih knjig in ostalih stvari, ki jih želijo soljari prodati ali zamenjati, pripravljen bo festival sladoleđa ljubljanskih mlečkarov, nastopili bodo plesalci Plešne šole Novo mesto, pesne skupine ter številni znani in manj znani ansambli.

KNJIŽNICA - Novomeška študijska knjižnica je zaradi zdaj že nepopolnje prostorske stiske uredila časopisno čitalnico na hodniku. Na ta način je pridobila nekaj prostora v tako imenovani veliki čitalnici, druga prednost pa je, da je tisk bolj pri roki za zainteresiranimu občinstvu. Ljudje so na čitalnico na hodniku komaj čakali. Zlasti nekaterim od njih se je ob novosti tako povečala bralna strast, da se sploh ne morejo ločiti od časopisa, ampak ga preprosto odnesejo iz knjižnice s seboj. Ne zmanjkujajo samo časopisi. Nogo so že dobile tudi priročne skodelice s posebnega aparata za točenje štirih vrst pijač, ki ga je knjižnica dala postaviti na hodnik. Vse to kaže, da zanimanje za študijsko knjižnico nezadržno narašča.

NI SE DALO - Mladim zgodovinarjem, ki so se pred dnevi mudili v Novem mestu, so z največjimi mukami našli prostor pri vrstnikih, medtem ko drugod po Sloveniji s tako namestitvijo pri družinah soljarjev niso imeli težav. Omenjeno godljo v Novem mestu so najbrž pomagali zakuhati učitelji, ki zaradi stavke niso imeli časa poskrbeti za bivanje mladih gostov.

TURIZEM - S hvaležnostjo omenjajo, da se je župan že nekajkrat izkazal kot dober in prijazen turistični vodnik po Novem mestu. Nekaterim se zdi nevsakdanje, da se prvi mešan osebno odpravi na tako pot s turisti, vendar v resnici ni čudno, ko pa mestno turistično društvo spi spanje pravičnega.

Ena gospa je rekla, da se v mestu policijska stavka ne bo prav nič poznala, vsaj kar zadeva promet v mestu, ne. Večjega nereda, kot je že zdaj tu, ne more biti.

JAVNA TRIBUNA

NOVO MESTO - Občinska organizacija SDP Novo mesto bo organizirala jutri ob 19. uri v prostorih zavarovalnice Tilia v Novem mestu javno tribuno, na kateri bodo sodelovali predsednik Združenje liste socialnih demokratov mag. Janez Kocijančič ter člani strankinega vodstva, poslanci, državni svetniki in ministri. Udeleženci javne tribune bodo razpravljali o delu Državnega zbora in Državnega sveta in o Programski izjavi Združenje liste.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 13. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Damjana Kovačič iz Šentjerneja - Andrejo, Marjanca Kern iz Škocjana - Glorio, Jožica Tomažin iz Dobrave - Anito, Marijana Pust iz Sred. Globodola - Jana, Slavka Kovačič iz Železnega pri Dobriču - Janca, Tatjana Jerman z Male Cikave - Patricijo, Alenka Kočvar iz Rosalnice - Anito, Alenka Majerle iz Lipovca - Nino, Nada Kraševc iz Šentjerneja - Anjo, Marija Jerač iz Dol. Karteljevega - Primoža, Jožica Hrovat iz Podgozda - Petra, Andreja Zagar iz Radne vasi - Janca, Natalija Radovan iz Loke - Simona, Jožica Brinc iz Škrilj - Teo, Brigita Štupar iz Sadinje vasi - Denis, Veronika Plut iz Drašičev - Urbana-Martina, Martina Povše iz Dolenje vasi - Petro, Irena Frankovič iz Hrasta pri Vinici - Saro, Marija Radman iz Metlike - Roka, Slavica Miklavž iz Podbočja - Mateja, Tatjana Levstik s Senuš - Nastjo, Marjana Murn z Dvora - Marka, Anika Kutija iz Šentjerneja - Ivano, Nataša Rebselj iz Dol. Mokrega Polja - Nino, Ana Križan iz Gribelj - Petra, Mojca Mihevc iz Trebnjega - Matica, Bernarda Kestnar iz Smolenje vasi - Nino, Zdenka Puhek s Sel pri Dragatušu - Majo, Mateja Zoran iz Loške vasi - Aleša, Anica Kocjan iz Gorenjega Grčevja - Barbaro, Jerneja Dragan s Cerovca pri Trebelnem - Barbaro, Gordana Bukovec iz Črnomlja - dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Alenka Gorenčič iz Paderšičeve ulice 34 - Katjo. Čestitamo!

POPRAVEK

Na seznamu novorojencev, ki smo ga prejeli iz novomeške bolnišnice, je bilo prejšnji teden napačno zapisano, da je rodila Andreja Vici iz Otočca - Majo. Pravilno je Andreja Vidic, za kar se prizadetim in bralcem, čeprav nič krivi, opravičujemo.

Uredništvo DL

TELEVIZIJA - Precej občanov je dolgo časa lahko preko srbskega pretvornika na Petrovi gori gledalo oddaje beogradske televizije - pa če jim je bilo to prav ali ne - medtem ko jim nikakor ni uspelo dobiti programa TV Slovenije. Odgovorni pravijo, da bo sedaj, ko je začel delati oddajnik na Plešivici, tudi Belokranjecem veliko bolje - če se temu tako reče - ker bodo lahko gledali tudi slovenski spored. Skrajni čas, saj se je bilo že bati, da bodo poleg Viničanov še kje v Beli krajini ustanovili klub prijateljev Televizije Slovenija.

ČRNE GRADNJE - Odgovornim črnomaljskim možem so uspelo najti podjetje, ki bo po naročilu rušilo črne gradnje. To je Beograd, ki bo delo zagotovo opravil strokovno in poznavalsko, saj je znano, da so se nekateri znani črnomaljski založili z gradbenim materialom prav pri Beogradu.

VINO IN KULTURA - Ko je želel eden od fotografov narediti s fotoaparatom posnetek, s katerega bi bilo razvidno, kako sicer številni obiskovalci otvoritve 3. belokranjskega likovnega bienala občudujejo umetniška dela, razstavljena v kulturnem domu, mu to nikakor ni uspelo. Ljudje so namreč razstavljenim umetninam precej učinkovito obračali hrbet. Ko se je hotel tudi sam prepričati, kaj neki tako zanimivega imajo razstavljene pod stopnicami, je ugotovil, da so se obiskovalci namesto kulturnim rajem prepustili pivskim užitkom.

Sprehod po Metliki

NOGOMETNI KLUB KOLPA iz Podzemlja privabi vsak teden ob nogometno igrišče pri osnovni šoli množico gledalcev, ki glasno navijajo za edino nogometno ekipo v metliški občini. Vodstvo kluba namerava zgraditi blizu igrišča slačilnice s tuši in vsem potrebnim. Ko bo to ureničeno, se bodo zahvalili vodstvu Osnovne šole Podzemelj, ki jim je dala na razpolago telovadnico, garderobe in vse drugo. Domala vzorno sodelovanje šole in kluba gre na jetra predvsem zdravharjem, ki bi bili najbolj srečni, če bi klub propadel, zato mečejo polena na vse strani.

PO KRAJŠI SEJI so se člani metliškega izvršnega sveta odpravili v kamnolom blizu Dragomilje vasi, kjer so streljali, da je bilo veselje plesati. Prebivalstvo, ki je slišalo prasketanje, se je razveselilo, da gre za medsebojno obračunavanje občinskih ministrov, v resnici pa so se ti zgolj vojaško usposabljali. Izobraževanje so zaključili v gostilni.

Čaj pokvarimo s sladkorjem, ljubezen s poroko. (Kitajski pregovor)

NAJLEPŠE SO DOBLIČE

ČRNO MELJ - Pred jurjevanjem je slovenska ljudska stranka pripravila ocenjevanje vasi v črnomaljski občini in sicer odnos do kulturne in sakralne dediščine ter urejenost naselij. Ocenjevalci so bili akademski kipar Jože Vrščaj, dipl. biologinja Mira Ivanovič, dipl. inž. agronomije Greta Avguštin in pravnik Leopold Pucelj. Rezultate so razglasili na jurjevanju. Izmed 18 vasi so se najbolj odrezali Dobljče, Mladica pri Semiču, Zilje, Vinji Vrh in Bojanci. Veliko pripomb so imeli ocenjevalci na račun Cerkvish in Jelševnika. Sicer pa je bil njihov splošni vtis dober, saj se vaščani v glavnem trudijo za čim lepšo podobo svojih krajev. V SLS predlagajo, naj bi prihodnje leto organizacijo ocenjevanja prevzela občina ali pa naj bi postalo celo belokranjsko.

Trebanjske iveri

ZVONKA - Noč se je že levila v jutro, ko se je v soboto cvetober trebanjske godbe in komornega zboru zadovoljno poslavljaj s petkove gala prireditve. In pesniško razpoloženi kulturniki so se nadalje spraševali, kako to, da so se zvezde prišle in lunca tudi, le njihove predsednice občinske zveze kulturnih organizacij, Zvonke Falkner, ni bilo. Brž so našli tudi odgovor, češ da Zvonka pride le na tiste prireditve, na katerih lahko sama zvončkla. Tu pa je to uspešno počela konkurenca iz Studia D v pojavi Renate Mikec.

LORENCI - Prodorni podjetnik Janez Lorenci, izdelovalec alkoholnih pijač z prgiščem nagrad z raznih sejnov oz. ocenjevanj, se seli z Jezerca v Veliki Gaber, v prostore bivšega Polikoma oz. Kemije - Impex. To nam je že pred časom prišlo na uho, a podjetnik, o katerem gre glas, da ima posluh za trebanjsko kulturo, tedaj še ni bil pripravljen za nastop v javnosti. Zdaj ima po nepotrebnem občutek, da se ga Dolenjski list izogiba.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Prav povsod le še niso na psu

V Danfoss Copressors se lahko pohvalijo, da opremljanje tovarne in proizvodnja tečeta po načrtih - Pohvala Dancev - Do konca leta bodo zaposlili še 100 novih delavcev

ČRNO MELJ - Lanskega oktobra je danski koncern Danfoss International kupil od Gorenja obrat v Črnomlju ter tako postal 100-odst. lastnik tovarne in opreme v njej. Načrti, ki jih je imelo ob nakupu dansko podjetje, so bili zelo obetajoči, vendar je že takrat sedanji direktor črnomaljskega Danfoss Compressors Leopold Panjan dejal, da tisti, ki namerava odšteti za kupnino in novo opremo tovarne 17 milijonov DEM, zagotovo misli resno.

Danes je moč reči, da je imel Panjan še kako prav. Vse namreč poteka po načrtu in tako so do konca marca, ko so že pričeli s proizvodnjo kompresorjev za hladilno in zamrzovalno tehniko, obnovili tovarno ter staro opremo zamenjali z novo, sedaj pa dograjujejo še proizvodne objekte.

• Sedaj je v Danfoss Compressors zaposlenih 93 ljudi, od tega 72 iz nekdanjega Gorenja. Vendar bodo avgusta nadaljevali z zaposlovanjem delavcev, saj pride julija v tovarno večji del nove opreme. Načrtujejo, da bodo takrat zaposlili okrog 30 delavcev, proti koncu leta, ko bodo prešli na dvozmensko delo, pa še dodatnih 70. Tako velja to podjetje za eno redkih v črnomaljski občini, ki na novo zaposluje, po številu na novo zaposlenih delavcev pa je prav gotovo med prvimi na Dolenjskem in v Beli krajini. Ko bo čez približno leto dni naložba dokončana, bo v Danfossu neposredno zaposlenih okrog 220 delavcev, posredno - torej kot snazilke, kuharji, pri proizvodnji pomožnih delov ipd. pa vsaj še 30.

Kompresorje za tovrstne namene so sicer v Črnomlju že delali v nekdanjem Gorenjevem obratu, vendar so sedanji sodobnejši in konkurenčnejši na svetovnem trgu, kamor jih prodajajo. "Vsa prodaja je, tako kot tudi razvoj izdelkov, skrb Dancev. Črnomelj ne bo imel od tovarne prav nič drugega kot delovna mesta," odkrito pove Panjan.

Aprila in maja so v Črnomlju sicer delali z manjšimi zastoji zaradi slabe odkrbe z repromaterialom, ki ga za sedaj skoraj v celoti - z izjemo elektromotorjev, ki jih dobavlja Rotomatika iz Spodnje Idrije - dobivajo iz Nemčije. Konec maja pa se je oskrba

uredila, tako da naredijo v eni izmeni po 1.500 kompresorjev na dan, kar pomeni, da je zmogljivost tovarne izkoriščena 90 - odst. "To je za nas uspeh, saj smo takšno proizvodnjo dosegli v zelo kratkem času, v pičlih dveh mesecih. Zahvala za to gre zagnanosti in požrtvovalnosti vseh zaposlenih, ki v tej tovarni vidijo bodočnost in socialno varnost," pravi direktor Panjan ter pristavi, da je tudi vodstvo koncerna Danfoss ugodno ocenilo dosedanje delo Črnomaljcjev. M. BEZEK-JAKŠE

MLADI GLASBENIKI SO SE PREDSTAVILI - V glasbeni šoli Črnomelj z dislociranima oddelkoma v Metliki in Semiču se je v iztekajočem se šolskem letu šolalo 220 mladih glasbenikov; 60 izmed njih se je pretekli petek predstavilo na zaključnem koncertu v črnomaljskem kulturnem domu. Med njimi so bile tudi štiri mlade violinistke Žana Povše, Tamara Sajovic, Nataša Suštar in Tadeja Vrtn. (Foto: M.B.-J.)

Dolge sanje o vodovodnih ceveh

Ljudje v jugorski krajevni skupnosti bi bili kar zadovoljni z življenjem pod Gorjanci, če bi le imeli vodovod - Veliko prostovoljnega dela in prispevkov

JUGORJE - Krajevna skupnost Jugorje velja z okrog 140 prebivalci za eno najmanjših v metliški občini. A do nedavnega tudi za eno najbolj zaostalih, saj so imeli v petih vaseh - na Jugorju, Božič Vrhu, Mačkovicu, Škemljevcu in na Selih - le en sam telefon, precej neasfaltiranih cest, še vedno pa se brez vodovoda.

"Pred tremi leti nam je z velikim prispevkom krajanov v denarju, materialu in delu uspelo dobiti 35 telefonskih števk, kar pomeni, da sedaj skoraj ni hiše v KS, ki bi ostala brez telefona," pravi predsednik krajevne skupnosti Jugorje Stane Sodja. Prav tako so z udarniškim delom in prostovoljnimi prispevki postavili večnamenski dom. Vendar

oraciji, ki jo prav sedaj zaključujejo. Z odstranitvijo kamenja bo lažja za obdelavo mesikarja njiva, pa tudi dostop do njih bo lažji. "To je za nas, ki živimo v hribovitem svetu, zelo pomembno. Toliko bolj, ker se pri skoraj vseh hišah ukvarjajo s kmetijstvom, mladi pa se kljub hribovitosti ne odsejajo tako množično kot od drugod, in tako ima vsaka domačija mladega naslednika," je zadovoljen predsednik.

Manj razlogov za zadovoljstvo ima, ko omeni vodovod, saj je jugorska

krajevna skupnost edina v občini, ki ga še nima. "V vsak letni načrt ga vnesemo, a smo še vedno odvisni od kapnice in vodnjakov. Te zaradi suše v zadnjih časih hitro zmanjka, potem pa moramo vodo s cisterno, ki nam jo je na srečo lani kupila občina, dovažati iz vaškega vodnjaka na Selih. Ko bi le dobili vodovod, potem bi bili ljudje kar zadovoljni z življenjem pod Gorjanci. A naše upanje vse bolj plahni," potarna Sodja, ki sicer omeni tudi javno razsvetljavo, a ni povsem prepričan, če jim bo kdaj uspelo priti do nje. Zato pa bodo letos zagotovo obnavili obzidje na pokopališču in dokončali mrliško vežico. M. BEZEK-JAKŠE

Stane Sodja

Sodja pohvali, da zadnje čase tudi na občini bolj prislusneje njihovim željam. Tako so v začetku junija tudi z občinsko pomočjo asfaltirali del ceste od Jugorja proti Selom. Krajanji so upali, da bodo asfalt potegnili še približno pol kilometra naprej, do meje s črnomaljsko občino, a so za sedaj to ostale zgolj pobožne želje. Sicer pa vasi imajo asfalt, z izjemo Božič Vrha in Mačkovca, kjer je le nekaj gospodinjstev, ki bi težko zmogla takšno naložbo. Sodja je zadovoljen tudi z agromeli-

SREČANJE OBRNTNIKOV

METLIKA - Tukajšnja obrtna zbornica je organizator tradicionalnega, že 14. srečanja obrtnikov, pri njih zaposlenih delavcev ter njihovih družinskih članov iz črnomaljske, novomeške, trebanjske in metliške občine. Prireditve, ki se bo pričela v petek, 25. junija, ob 14. uri na Veselici nad Metliko, se bo udeležil tudi Dušan Milenkovič, obrtnik iz Kopa ter svetnik za področje obrti v državnem svetu. Organizatorji pripravljajo bogat športno-zabavni program. Vsi zainteresirani se lahko prijavijo v svojih obrtnih zbornicah do torika, 22. junija.

Jurjevanje na pragu četrtega desetletja

Letos več izvirnosti

ČRNO MELJ - Črnomaljsko jurjevanje s kresovanjem je bilo letos že tridesetih. In če mu je doslej kdo očital stereotipnost, za letošnje to gotovo ne velja. V pestrem programu, ki se je nihal kar pet dni prejšnjega tedna, je lahko našel vsak prijatelj Bele krajine kaj zase. Prizadevni organizatorji so pod okriljem ZKO in pod pokroviteljstvom skupščine občine poskrbeli, da niso predstavili občine in življenja v njej zgolj s folklorne oz. etnološke plati, ampak tudi z likovne, glasbene, prirodoslovne, športne in ne nazadnje tudi estetske.

Vseeno pa so še vedno - kar so seveda tudi spodobni - velikoe časa namenili nastopom folkloristov. Okrog 400 jih je bilo, a ne le iz Bele krajine, temveč iz vseh slovenskih pokrajin. Ob tem pa ne gre zamažati pred "lepoto napako": mnoge belokranjske folklorne skupine še vedno prav jurjevanje prebudi iz zimskega spanja, ki ga žal nadaljujejo do naslednje prireditve v prihodnjem letu. Da je za njihov spanec krivo pomanjkanje denarja, ni potrebno posebej poudarjati. Toda če bo, kot obljubljajo v ZKO, v prihodnje program jurjevanja podoben letošnjemu in torej bogatejši kot leta doslej, bi bilo gotovo prav, da bi ga del porazdelili tudi čez leto, saj, kot pravi rek, tudi veliko dobrega na kupu ni najboljše.

Ob vsem skupaj je vsekakor pohvalno, da v Črnomlju, kljub temu, da vstopa jurjevanje že v četrto desetletje, še ne bodo odnehali. Nasprotno, iskali bodo nove načine, kako predstaviti Belo krajino ne le obiskovalcem od drugod, ki jih je žal še vedno premalo, ampak tudi domačinom, saj mnogi še vedno premalo vedo o svoji dediščini. Razumljivo pa je, da bodo morali biti organizatorji pri tem čim bolj izvirni. In vsaj letos jim pomanjkanja izvirnosti ni moč očitati. M. BEZEK-JAKŠE

METLIŠKIM VINOM TUDI V TURČIJI ZLATA MEDALJA

METLIKA - Pred kratkim je bilo v Turčiji mednarodno ocenjevanje vin, in sicer po enakem sistemu kot na mednarodnem ocenjevanju vin v Ljubljani. Metliška vinska klet je poslala dva vzorca: vzorec metliške črnine - letnik 90 in vzorec laškega rizlinga - pozna trgalec, letnik 88. Za oba vzorca so Metličani prejeli zlato medaljo. To je le še potrdilo več o dobri kakovosti metliških vin, ki so na turškem ocenjevanju tokrat sodelovala tretjič, vedno pa so bila dobro ocenjena.

Mirna je bila presenetljivo čista

Tabor mladih raziskovalcev, 23 osmošolcev trebanjskih osnovnih šol, je povsem upravičil pričakovanja - Zahvala mentorjem in podjetjem - "Trebnje - zdrava občina"

TREBNJE - Tabor mladih raziskovalcev, na katerem je od 7. do 9. junija sodelovalo 23 najboljših osmošolcev iz osnovnih šol trebanjske občine, je ob zaključku pri koči na Debencu, kjer so nadobudni raziskovalci prenočevali, tudi številnim gostom iz trebanjskega gospodarstva zapustil zelo ugodne občutke. Da je namreč pri raziskovanju, kako čista je reka Mirna, dva ducata mladenk in mladeničev pokazalo veliko zagnanost, da ob pomoči svojih mentorjev iz šol in strokovnjakov podjetij, predvsem iz Dane in Kolinske, pridejo do zanesljivih podatkov, uporabnih za nadaljnje raziskave.

Potem ko je psihologinja na mirenški osnovni šoli Ana Nahtigal, ki je imela ob ravnateljstvu s prav te šole, Petru Podobniku, in kolegici, psihologinji s trebanjske šole Olgi Pust, v rokah vse organizacijske niti, pojasnila, da spada tabor v sklop lani sprejete projekta "Trebnje - zdrava občina, sta učenci presenetljivo zbrano občinstvo s podobnim krajšim povzetkom poteka in smotrov tabora, in sicer sta tabor predstavili v angleščini in nemščini. Zahvalili sta se pokroviteljem oz. sponzorjem tabora: občini Trebnje, Trimu, Tomu, Akripolu, Dani, Kolinski in krajevni skupnosti Mokronog, ki so omogočili, da so se tri dni tudi terensko ukvarjali z geografijo, biologijo in kemijo. V mirenški vodi so na treh mestih, pri valjčnem mlinu, pred in za čistilno napravo na Mirni, ugotavljali, koliko je še življenja v tej lepici Mirenske doline, ki je bila nekoč del Panonskega morja. Zato so iskali v reki in vzorcih njene vode

organizme, količino vodika itd., prosti čas pa so mladim popestrili dr. Jože

TABOR MLADIH RAZISKOVALCEV - Mladi raziskovalci biologi so 7. junija ugotovili, da je bila voda pri valjčnem mlinu čista, pred čistilno napravo na Mirni je bila voda 2. stopnje onesnaženosti, pod čistilno napravo pa je bila stopnja onesnaženosti srednja. Kemiki so istega dne ugotovili, da je Mirna celo v 1. kakovostnem razredu. Predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj je mladim raziskovalcem (na posnetku zbrani za "gasilski posnetek") položil na srce upanje, da bo tudi ta tabor prispeval, da bodo ljudje tod nekoč boljše živeli. (Foto: P. P.)

Kočevje na igrah prijateljstva

V Halluinu je bila ekipa Kočevja druga, kar je lep uspeh - Za tovrstno predstavljanje Slovenije v svetu v Ljubljani ni bilo ne posluha ne denarja, kar je vredno graje

HALLUIN (FRANCIJA) - 8. junija je predsednik občinske skupščine Kočevje dr. Mihael Petrprič pripravil sprejem za mlade kočevske športnike, ki so 30. maja uspešno nastopili na "Igrah prijateljstva" (to so podobne igre kot nekdanje "Igre brez meja", ki smo jih pred leti gledali po televiziji), saj so med šestimi ekipami zasedli drugo mesto. Zbrali so 30 točk, le eno manj kot ekipa mesta-gostitelja Halluina in točko več od nemške ekipe iz Lubbenaua v nekdanji vzhodni Nemčiji. Na četrto mesto se je uvrstila ekipa Oer-Erkenschwica (Nemčija-zahod), mesta, ki že nekaj let prijateljsko sodeluje s Kočevjem.

Kočevski športniki so tako morali predati veliki prehodni pokal teh iger, ki potekajo pod okriljem Evropske skupnosti, domačinom. Kočevjarji so si pokal priborili z zmago na takih igrah pred dvema letoma v Oer-Erkenschwicu.

V kočevski ekipi je nastopalo 20 fantov in deklet iz vseh kočevskih športnih društev. Kočevska ekipa je imela med gledalci veliko navijačev, ki so tudi burno protestirali, ko je sodnik tekmovalca razglasil, da Kočevjarji niso prvi, ampak "šele" drugi. Za svoj uspeh in ponašanje so prejeli mnogo pohval in celo sam župan tega francoskega mesta je dejal, da so Kočevjarji moralni zmagovalci tekmovalca, in to ne le zaradi izrednih športnih rezultatov, ampak tudi zato, ker so na igre prišli po 1.500 km vožnje, ki je trajala kar 21 ur. Nadalje je župan Halluina povabil Kočevjarje, naj bi pri njih brezplačno prenočili čez dve leti, ko se bodo tam mimo peljali na podobne igre v Anglijo (North Tyneside).

Udeležba kočevske ekipe je bila na letošnjih igrah vprašljiva. Stroški so namreč znašali 5.000 DEM. Kočevska občina tega denarja ni imela, prav tako pa ni niti tolarja ali marke prispevala Republika Slovenija. Za športnike, ki so pomagali predstaviti Slovenijo v svetu, v Evropi - nekateri udeleženci tekmovalca in gledalci so še vedno mislili, da je Slovenija

v Rusiji ali pa v Jugoslaviji - pa naša država ne premore niti tolarja. Vendar se je vse srečno izteklo. Polovico potrebne vsote, 2.500 DEM, je za Kočevjarje prispevala nemška občina OER-Erkenschwica, s katero občina Kočevje prijateljsko (vendar neuradno) sodeluje že okoli šest let. Nadaljnih 2.000 francoskih frankov je prispevalo mesto Halluin, gostitelj tekmovalca. 1500 ECU pa je prispevala še Evropska skupnost, ki pospešuje taka srečanja in prijateljevanje evropskih mest in držav.

ŠE TRIJE NA SREDNJO GLASBENO ŠOLO - Učenci kočevske glasbene šole prirejajo med šolskim letom vsaka dva meseca nastop, na katerem pokažejo, kaj so se naučili. 8. junija pa je bil zaključni javni nastop, na katerem so bili deležni največje pozornosti trije učenci, ki so že opravili sprejemni izpit za srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani. To so Mojca Hribar, Jasmina Tomšič (obe klavir) in Miha Krkovič (trobenta). Po njihovem nastupu je ravnatelj Glasbene šole Kočevje Adi Škorjanc izročil vsem trem spominska darila, tako darilo pa je dobil še Matevž Novak (harmonika), ki že drugo leto obiskuje srednjo glasbeno šolo in se je tudi predstavil na letošnjem zaključnem nastupu. Na fotografiji: z zaključnega nastopa in obdaritve. (Foto: Primc)

Predstavniki vseh prijateljsko sodelujočih občin pa so imeli razgovore o bodočnosti teh iger in drugem. Ugotovili so, da je v interesu vse Evrope prijateljsko sodelovanje med narodi. Župani in drugi so z zanimanjem prisluhli izjavam kočevskega župana dr. Mihaela Petrpriča, ki je izrazil zadovoljstvo s prijateljskim sodelovanjem držav in narodov Evrope, hkrati pa jim je posredoval izkušnje mesta Kočevje. J. PRIMC

KONCERT MPZ SVOBODA

KOČEVJE - Jutri ob 20. uri bo v avli kočevske osnovne šole Zbora odposlancev koncert moškega pevskega zbora Svoboda iz Kočevja. Gre za zborov redni letni koncert, na katerega so vabljeni vsi ljubitelji slovenske ljudske pesmi.

ŠE TRIJE NA SREDNJO GLASBENO ŠOLO - Učenci kočevske glasbene šole prirejajo med šolskim letom vsaka dva meseca nastop, na katerem pokažejo, kaj so se naučili. 8. junija pa je bil zaključni javni nastop, na katerem so bili deležni največje pozornosti trije učenci, ki so že opravili sprejemni izpit za srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani. To so Mojca Hribar, Jasmina Tomšič (obe klavir) in Miha Krkovič (trobenta). Po njihovem nastupu je ravnatelj Glasbene šole Kočevje Adi Škorjanc izročil vsem trem spominska darila, tako darilo pa je dobil še Matevž Novak (harmonika), ki že drugo leto obiskuje srednjo glasbeno šolo in se je tudi predstavil na letošnjem zaključnem nastupu. Na fotografiji: z zaključnega nastopa in obdaritve. (Foto: Primc)

Več ostrih besed in obtožb

Z okrogle mize v Kočevski Reki - Vse še po starem

KOČEVSKA REKA - Minulo soboto je bila v Kočevski Reki okrogla miza o odnosih med krajevno skupnostjo Kočevska Reka, Vabeno-oskrbnim centrom (VOC) Gotenica (oz. ministrstvom za notranje zadeve) in specialno brigado Moris. Na pogovoru je bilo povedano v glavnem vse tisto, o čemer je bil govor pred mesecem dni na zaprtem sestanku s predstavniki ministrstva za notranje zadeve Gotenice in krajevne skupnosti Kočevska Reka, o čemer smo že poročali.

Odnosi od srečanja pred mesecem dni se niso spremenili in posebnih novih ukrepov ni bilo. Krajevna skupnost še vedno hoče sama gospodariti z vsem prostorom, VOC pa

želi predati Snežniku gospodarsko dejavnost, vendar brez objektov, ki jih potrebuje za svoje namene oz. z objekti pod pogojem, da dobi denar in lokacijo za ureditev novih prostorov za svojo dejavnost. Nakazana je bila tudi možnost, da bi se VOC preselil, morda v eno izmed izpraznjenih vojašnic, saj je takih vojašnic po Sloveniji kar precej. Območje KS Kočevska Reka namreč težko prenaša tako veliko uniform vojakov in policistov.

Izročeni je bilo tudi precej ostrih besed, lahko bi rekli kar obtožb, ki pa so bile preslabo podkrepjene z dokazi, nekatere trditve so bile odločno zavrnjene, mimo kakšnega očitka pa so morda prešli tudi za poslušalce nekoliko prehitro... V tork zvečer je bila v Gotenici že nova okrogla miza, o kateri več prihodnjič. J. P.

TOČA KLESTILA

SEVNICA - V soboto, nekaj po 15. uri, se je nevihtu z dežjem nad Sevnico pridružila še kot lešnik debela toča. V nekaj minutah je naredila veliko škodo ne le vrtičkarjem, temveč zlasti sadjarjem. Medtem ko so jo trše hruške še dokaj dobro odnesle, skoraj ni jabolka, ki ga ne bi načela toča. Direktorica profinote Proizvodnja pri sevniskem Mercatorju, dipl. inž. Martina Koritnik, je v tork povedala, da v sevniskih sadovnjakih, kjer običajno na 15 ha pridelajo okrog 30 vagonov sadja, letos zaradi posledic toče ne bo jabolk prvega kakovostnega razreda, vprašanje pa je, koliko bo drugega razreda in če ne bodo vsa jabolka končala kot industrijska. V Mercatorjevih sadovnjakih v Šentjanžu je toča naredila manj škode, na srečo le na posameznih plodovih. Očividci sevniske ujme pravijo, da se je protitočna obramba oglasila šele potem, ko je bilo najhuje že mimo. Star pregovor pa pravi, da je po toči zvontiti prepozno.

Sevniško poletje pred durmi

V soboto na Glavnem trgu 14. revija gasilskih pihalnih godb Slovenije, že jutri Čudežna polja in modna revija

SEVNICA - Program letošnjih kulturnih, zabavnih in športnih prireditve, ki ga je gmotno podprla tudi sevniška vlada, organizatorji pa so praviloma različna prosvetna, gasilska, kmečka društva ter sevniška zveza kulturnih organizacij in športna zveza, bo te dni doseglo enega vrhuncev. Po petkovi predstavitvi Srednje tekstilne šole na sevniskem gradu se ta petek na Glavnem trgu v Sevnici pričene Sevniško poletje.

Poglaviti organizatorji te kulturno-zabavne prireditve so sevniški gasilci, ki priredijo v soboto, 19. junija, ob 17. uri že 14. revijo gasilskih pihalnih orkestrrov. Poleg domačinov, Delavske pihalne godbe pri GD Sevnica, bodo po tri skladbe samostojno zaigrale še godbe iz Loč, Lovrenca na Pohorju in s sevniskimi gasilci pobratene Spodnje Poljskave. Na koncu revije naj bi godbeniki skupno zaigrali še dve skladbi. Letos med gosti žal ne bo zaželenih Kapelčanov in Novomeščanov niti Vuzečanov. Organizatorji revije s predsednikom sevniske godbe Francem Ogorevcem na čelu upajo, da se bodo prihodnje leto ti godbeniki vendarle pojavili na jubilejni 15. reviji. Sobotno Sevniško poletje bodo

popestrili gasilski veterani, ki so lani številne obiskovalce v vročem popoldnevu do solz nasmejali ob tekmovalcu s starimi, častiljivimi brizgalnami, ko so nekateri gasilci dosledno spoštovali olimpijsko geslo, da je pomembno sodelovati in ne zmagati, in so z vodo bolj škropili po sebi kot po cilju. Za razvedrilo in ples bo od 20. do rane ure poskrbel ansambel Stopar iz Mengša, zmagovalce cenjenega tekmovalca slovenskih narodno-zabavnih ansamblov na Ptuj. Sevniški gasilci, gostinci in kmetice bodo gotovo zagotovili dovolj dobre jedadce in hladne pijače v soboto in tudi dan poprej, v petek, 18. junija, ko bodo imeli od 20. ure svojo "fešto" z mariborskim ansambлом Čudežna polja verjetno predvsem mlajši obiskovalci. Presenečenje petkovega žura obeta modna revija sevniškega butik Bombi, ki bo s priznanim manekensko skupino predstavil najnovejše modele znanih proizvajalcev italijanske jeans in casual mode za poletje '93 in jesen-zimo '93-'94. Vstopnine ne bo, pač pa bo Društvo za pomoč duševno prizadetim Sevnica pobiralo prostovoljne prispevke. P. P.

Dr. Tihomir Odorčič

V Kočevju prvi zasebni zdravnik

KOČEVJE - Dr. Tihomir Odorčič, zdravnik splošne medicine, je 7. junija odprl ordinacijo v Turjaški ulici 2 v Kočevju. To je za zdaj edini zasebni zdravnik v kočevski občini, smo zvedeli pri pristojnih na občinski skupščini. Dr. Odorčič pa je povedal: "Že prve dni se je oglasilo v ordinaciji več ljudi, kot sem pričakoval. Iz pogovorov z njimi sem razbral, da se nekateri boje, da bodo morali pregledati plačati. Vendar to ni potrebno, saj delam pod istimi pogoji kot zdravnik v zdravstvenem domu. Nekateri so nekoliko zbegani, ker so se že vpisali pri drugih zdravnikih in ne vedo, če se lahko preprišajo k meni. Upam, da bo to v sodelovanju s pristojnimi v zdravstvenem domu zadovoljivo uredili, saj se bodo gotovo našli pacienti, ki ne bodo zadovoljni z mano ali mojim delom in se bodo prepisali k zdravnikom zdravstvenega doma, nekateri pa se bodo od tam želeli prepisati k meni, verjetno predvsem tisti, ki stanujejo v bližnji okolici. Povem naj še, da delam dopoldne (od 9. do 12. ure) in popoldne (od 16. do 19. ure), ob petkih pa od 8. do 18. ure, medtem ko ob sobotah, nedeljah in praznikih ne delam. Bolnikom ni treba čakati, ker jih naročam točno ob določenem času, le prvi pregled je brez naročanja." J. P.

Zaplet na meji

Hrvatje postavili znak na naši strani, potem pa ga odstranili - Namerno?

OSILNICA - V minulem tednu je prišlo do manjšega obmejnega zapleta pri Osilnici, natančneje pri kraju Zamost, kjer je most, ki spaja slovensko in hrvaško obalo Čabranke. Hrvatje so namreč na slovenski obali Čabranke postavili tablo, s katero so označili, da je tu meja, in tudi omejili hitrost vozilom. Hkrati so izkopali v Zamostu, se pravi na hrvaški strani, turistični (reklamni) kozoleček osilniške gostilne Kovač. Kmalu nato so delavci Cestnega podjetja iz Kočevja odstranili hrvaško tablo z oznako hrvaške carine in omejitve hitrosti.

Na policijski postaji v Kočevju so povedali, da so bili o vsem tem obveščeni nekoliko pozno in da je v tem primeru šlo za postavitev prometnih oznak, in ne državnih (republike Hrvaške) na slovenski strani. Hrvaške oznake so bile odstranjene zato, ker so bile postavljene brez ustreznih dovoljenj s slovenske strani. Menili so, da verjetno ne bi bilo posebnih ovir, če bi hrvaška stran zaprosila za soglasje o postavitvi tabel. Seveda bi v tem primeru postavilo table slovensko cestno podjetje, in ne hrvaško. Naša stran spoštuje dogovor, po katerem velja sedaj, ko meja še ni dokončno določena, razmejitev po sredi Čabranke in Kolpe.

Predsednik KS Osilnica dr. Stanko Nikolič je dodal, da njihova KS ne namerava sprejemati podobnih ukrepov in da ne bo odstranila turistične table v Osilnici, ki kaže pot v sosednjo vasico Hrvaško na hrvaški obali Kolpe, do katere vodi zdaj edina pot preko Osilnice. J. PRIMC

NOV TURISTIČNI URAD

KOČEVJE - Avtobusno prevozno podjetje Integral-Stojan je 15. junija odprlo na pobudo občinskega izvršnega sveta Turistično informacijsko pisarno, in sicer na avtobusni postaji. Pisarna dela ob delavnikih od 7. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 13.30, ob nedeljah pa je zaprta.

CERTIFIKAT KAKOVOSTI ISO 9001 INPLETU - Specializirano podjetje za proizvodnjo elastičnih in neelastičnih pletiv, 115-članski kolektiv Inpleta z Dolnje Brezovega, je po podrugem letu trdega dela uredilo obvladovanje kakovosti po standardu ISO 9001 in si tako odšknilo vrata na najzahtevnejša tržišča. Kot je v petek ob podelitvi tega cenjenega in pri nas redkega certifikata povedala direktorica Inpleta Marija Jazbec (na posnetku ji listino izročila Zoran Lekić, vodilni prosojevalec iz londonskega Bureau Veritas Quality International, so vsi delavci in zunanji sodelavci podjetja pokazali obilo zagnanosti pri tem zahtevnem delu. Osnovni cilj Inpleta pa je obdržati proizvodnjo 2 milijonov tekočih metrov pletiv, ustvariti za 15 milijonov mark realizacije, ustvarjati dobiček in obdržati 115 zaposlenih. Več prihodnjič! (Foto: Perc)

Črni sečenj zdaj vendarle manj

Sevniška gozdna uprava ugotavlja, da lastniki gozdov še zmeraj sekajo pretežno najboljša drevesa - 9 ha goloseka - Podlubnik letos že na 89 novih žariščih

SEVNICA - "Kot smo že nekajkrat povedali, ni sporna količina poseka, ampak izbira posekanih dreves. Zavedamo se splošne gospodarske krize, ko ljudje posežejo v rezervo - v gozd, znano nam je, da je zelo težko prodati drobne sortimente (drva in celulozni les), a hkrati vemo, da je veliko lastnikov gozda preveč poseglo v glavnico - gozd. Podatki za letošnje prvo četrtletje so sicer nekoliko bolj vzpodbudni in tudi v drugi polovici lanskega leta smo opazili, da so črne sečnje v upadanju," komentira upravitelj sevniske gozdne uprave inž. Danilo Pavlin delo v preteklem letu.

Po podatkih sevniske gozdne uprave, ki zaposluje ob upravitelju še 9 revirnih gozdarjev (6 revirjev s 16.000 ha se nahaja v sevniski občini, trije pa so v sosednji trebanjski občini), so lani v zasebnih gozdovih posekali 21.499 dreves oz. 24.788 prostorninskih metrov-lesa. Od tega so gozdarji odkazali 9.670 dreves oz. 9733 kubikov, neodkazane pa je bilo kar 61 odst. posekanega lesa oz. 15.055 m³. Po Pavlinovih besedah bi bilo strokovno sprejemljivega, čeprav neodkazane poseka 6.153 m³, strokovno nesprejemljivega neodkazane poseka lesa pa je bilo 7.107 m³. Še več: nekateri gozdni posestniki so si privoščili celo golosek na površini 9 hektarjev, kjer so na črno pospravili

1.795 m³ lesa, pri čemer se seveda niso ozirali na posledice takega ne-gozdovnega početja. V družbenih gozdovih so lani posekali le približno 60 odst. (4.970 m³) količine lesa, predpisane z gozdnogospodarskimi načrti. Za letos so sevniški gozdarji v družbenih gozdovih odkazali 5.337 m³. Za zasebne gozdove so izdelali 112 podrobnih gozdnogojitvenih načrtov za površino 3.338 ha gozdov, za družbene pa 17 za 419 ha gozdov. Lani so v zasebnih gozdovih načrtovali 223 ha potrebnih gojitvenih del. Med lastniki gozdov so opravili anketo, kdo je pripravljen izvesti gojitvena dela (država bi sofinancirala četrtino ali natanko 700 tolarjev dnevno), in dobili odgovor

le od dobre desetine lastnikov površin. Dejansko pa so lastniki opravili le 6,25 ha ali slabe 3 odst. načrtovanih gojitvenih del. Na 9 ha so gojitvena dela opravili delavci GG Brežice.

Podobno kot v letu 1991 se je tudi lani ponovil problem sofinanciranja gojitvenih del v zasebnih gozdovih, še slabše kaže letos. Gozdarji ocenjujejo, da bo veliko nasadov propadlo, če tudi v prihodnje ne bodo opravili gojitvenih del. Kot zanimivost naj omenimo, da so gozdarji v približno 80 ha družbenih gozdov in v

● Zaradi hude suše, intenzivnega obroda smreke in pomanjkljivega gozdnega reda se je, kot smo že poročali, tudi v sevniskih gozdovih hudo razmnožil lubadar. Lani so gozdarji evidencialno 88 žarišč podlubnika, letos pa so ga odkrili še na 89 krajih!

gozdovih, ki jih morajo po zakonu o denacionalizaciji vrniti, opravili vsa načrtovana in potrebna gojitvena dela. P. P.

Ribniški zobotrebi

BUJNA BISTRICA - Strugo Bistrice so na odsuku skozi središče Ribnice pred komaj nekaj leti temeljito očistili. Pa ni bilo dolgo bolje. Zdaj je spet v strugi polno zelenja, ki raste iz njenega dna, kot ga je bilo pred čiščenjem. Torej je spet vse normalno.

VESELI NABORNICI - Minuli teden so ribniški fantje spet odhajali na nabor. Prapravo so nekateri stare običaje malo posodobili. Namesto na okrašenih vozovih so se peljali z okrašenimi traktorjem. Po stari navadi jim tudi prijace ni manjkalo. Novost je bila le, da so imeli namesto državne ribniške zastavo in so z njo nevarno mahal proti avtomobilom, ki so jih srečevali.

VABLJIV RIBNIŠKI GRAD - Območje ribniškega gradu je lepo urejeno, kar je prav. Obiskovalca tako moči le delno porušena kamnita ograja na hodniku v prvem nadstropju in komaj še čitljiv napis "Petkova galerija".

JELŠEVCEV NI VEČ - V Črncem potoku so včasih živeli veliki raki - jelševci, zdaj jih že okoli 50 let ni več. Domačini so jih lovili, ko so raki ponoči zlezli na suho. Zakaj so izginili, ne vedo. Pravijo pa, da so se vsje, proti izviru tega potoka, obdržali raki, ki pa so precej manjši od jelševcev.

Sevniški paberki

VOGA - Kadar je pomanjkanje vode med porabniki v mestnem vodovodu, ki so plačevali razne samopriskrbe, tudi za vodo izpod Lisce, ki naj bi zadostovala po zagotovilih tedanjih (kam so se potuhnil danes?) "strokovnjakov" vsaj do leta 2000, in še plačujajo vse prispevke, a ostajajo ne po svoji krivdi brez vode, kaže to sila občutljivo in neprijetno pomanjkanje razdeliti med vse porabnike. Tako bi lahko svobodno interpretirali sevniske sekretarja za okolje Jožeta Kolarja, ki je korajžno prišel med dokaj razsrjene prebivalce ob Drožanjski cesti. Tistim, ki so nekakšno slepo črevo sevniskega vodovoda, naj bi vsakodnevno pomanjkanje vode najprej nadomestili s cevovodom s Sv. Roka. O denarjih (govorijo o približno 600 tisočakah) se bosta zmenila Komunala in sevniška vlada, krajani pa so pripravljene sodelovati pri zasipavanju in, če bo treba, tudi pri izkopu jarka. Še vedno bolj kot pa da zaprejo sevnisko kopalnico ali kakšno pralnico avtomobilov, ko so povsem resno zahtevali nekateri in pri tem poudarjali, da nimajo nič proti bazenu ali obrtnikom.

MAGIC ZAPRT - Magic Clubu No 1, kot se imenuje pred kratkim odprta sevniška diskoteka, oz. nočni lokal na Kvedrovi cesti, niso pomagale nikakršne coprnije, da bi še naprej večkratna brez vsakršnih papirjev. Pretekli četrtek je oblast ta lokal, vse bolj priljubljeno shajališče mladine, po odredbi medobčinske inspekcije preprosto zaprla, ker je najbližja sosedu dala soglasje le za dejavnost penzionskega značaja, ne pa za hrupni disco klub. Zdaj mora lastnik Niko Fric, ki ima k sreči v najemu še bife v gasilskem domu, spet pričeti od črke A pri iskanju vseh potrebnih papirjev.

Hišice za letovanje otrok so še prazne

Za 70 otrok brezplačno

KRŠKO - Tukajšnja Zveza društev prijateljev mladine je lastnica počitniških zmožljivosti v hišicah Počitniške skupnosti v Nerečinah, ki pa že dve leti niso bile naseljene. Posebnega interesa za letovanje otrok tudi letos ni, čeprav si šole in zdravstveni dom prizadevajo, da bi na morju letovalo čimveč otrok. Zavod za zdravstveno zavarovanje bo regresiral 70 otrokom letovanje za 15 dni, nekaterim delno, drugim popolnoma. Za letovanje otrok, ki imajo zdravstvene razloge za bivanje, bo namenil 1,26 milijona tolarjev. Da bi pridobili sredstva ZZZS, morajo Krčani opraviti nekatera nujna vzdrževalna dela v hišicah, kar jih bo stalo najmanj 18 tisoč mark.

Ker je zasedenost preko sezone razen omenjene izmene otrok z zdravstvenimi indikacijami še vedno zelo vprašljiva, so tudi v krškem izvršnem svetu v dvomih, kaj storiti. Vložiti denar v hišice, ki bi stale prazne, se pač ne splača, enako se ne splača vlagati denar v zmožljivosti, s katerimi bo služil nekdo drug. Zveza društev prijateljev mladine se namreč dogovarja s Počitniško skupnostjo Krško, da bi ta po pogodbi prevzela hišice in jih ponudila trgu. Ker je sezona pred vrati, bo krški izvršni svet s proračunskim denarjem poskrbel za vzdrževanje hišic, vendar pa si bo zato tudi vzel pravico, da bo sam podpisal pogodbo s Počitniško skupnostjo Krško, čeprav ni lastnik.

B. D.-G.

PLESNI TURNIR V LESKOVŠKI ŠOLI

LESKOVEC PRI KRŠKEM - V nedeljo ob 10. uri in 30 minut ter ob 16. in 19. uri bo v športni dvorani OŠ Leskovec kvalifikacijski turnir v standardnih in latinskoameriških plesih. Preko 180 plesnih parov iz desetih plesnih klubov iz vse Slovenije se bo potegovalo za točke v petih starostnih kategorijah od pionirjev, mlajših mladincev in mladincev do starejših mladincev in članov. Na turnirju bosta tekmovala in se borila za točke, ki jima bodo omogočile prehod v višji tekmovalni razred, tudi dva para Društva za plesno dejavnost Krško: par Sebastjan Vodlan - Urška Klakočar ter par Matija Kržan - Teja Dumenič. Pokroviteljica turnirja je Krajevna skupnost Krško.

IZ STARE SKRINJE

KRŠKO - Prejšnji četrtlet so v Krškem odprli razstavo tamkajšnjega Društva kmetice, ki so si jo obiskovalci lahko ogledali tudi naslednjega dne. Članice tega društva so v avli kulturnega doma razstavile ročna dela, predvsem pletene, kvačkane in vzecne prte, ki so nastajali in v nekaterih domovih še vedno nastajajo samotnih večernih urah ali ob deževnih dneh, ko kmečke žene že postorijo vsa ostala dela. Razstavile so celo vrsto umetnih in priložile ročna dela iz starih skrin ter za popestritev še nekaj predmetov iz nekdanje kmečke hiše in mojstrovih kmečkih kuharic.

Inkubator za podjetniške ideje

Pospeševanje razvoja malega gospodarstva je v Brežicah ena od prednostnih nalog - Za začetek projekt, pozneje tudi ustanovitev inkubatorskega podjetja

BREŽICE - V brežiški občini bi radi pospešili nastajanje malih podjetij in odpiranje obrti, zato so si zamislili, da bi tudi sami vzpostavili pospeševalno mrežo. Ta naj bi zbirala in razporejala podjetniške pobude in jim pomagali zaživeti. Povezala naj bi nosilce podjetniških idej z republiško mrežo in jim priskrbela vse potrebne informacije: kje in kako se opravi registracija podjetja, kako je s poslovnimi prostori, kje dobiti finančno pomoč.

Drobno gospodarstvo je v občini razmeroma dobro razvito, vendar se je lani število zaposlenih pri obrtnih dejavnostih zmanjšalo za okoli 120, čeprav je število obrtnikov ostalo nespremenjeno. Istočasno se povečuje število zasebnih podjetij in število zaposlenih v njih. Občina v vseh dokumentih daje prednost razvoju drobnega gospodarstva in se je lani tudi vključila v republiško pospeševalno mrežo za malo gospodarstvo. Občinski sekretariat za gospodarski razvoj je prijavil štiri gospodarske cone na razpis za projektne naloge o njih. Projekt bo omogočil medna-

Načrt obnove regionalne križaj-cerklje

Obnova in rekonstrukcija 2,2 km razdrapane ceste

CERKLJE OB KRKI - Vsi, ki večkrat potujejo po regionalni cesti med Kostanjevico in Cerkljami ob Krki, se bodo prav gotovo razveselili novice o obnovi in rekonstrukciji na njej, saj je s številnimi udrtinami in izboklinami že zelo nevarna za vožnjo. Republiška uprava za ceste je investitor projekta in del, ki jih bo opravilo Čestno podjetje Novo mesto. Gre za obnovo in rekonstrukcijo vozišča na odseku od Križaja do Cerklje, natančneje do križišča regionalne ceste z lokalno cesto v Gazice.

Dela bodo opravljali na odseku ceste, ki se nahaja v brežiški občini: 980 metrov vozišča bodo rekonstruirali, kar pomeni, da bo cesta potekala povsem po isti trasi, medtem ko je 1300 metrov ceste predvidenih za obnovo z manjšimi odstopanji od sedanje trase. Največja sprememba (odmik za približno 10 metrov) bo v ostrem in sedaj nevarnem ovinku, ki ga bodo pri obnovi popravili. Pri tem bodo morali poseči v bližnji sadovnjak.

Soglasje k projektu so že dali: občinski sekretariat za kmetijstvo, sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja, krajevna skupnost, Zavod za prostorsko načrtovanje in zadnje je izvršni svet. Krajevna skupnost Cerklje ob Krki je ob obravnavi projekta zahtevala, naj se po obnovi in rekonstrukciji zagotovijo vsi sedaj obstoječi dovozi na kmetijske površine. Prav tako želijo, da se po končanem delih izvrši odmera cestnega zemljišča in se postavijo mejniki.

B. D.-G.

PLAKETE KS KRŠKO

KRŠKO - Krajevna skupnost Krško bo letos podelila tri zlate, tri srebrne in dve bronasti plaketi. Zlate plakete so namenili mešanemu pevskemu zboru "Viktor Parma", Lojzetu Štihu in Tonetu Bučarju, srebrne krškemu Kulturnemu domu, Zavorovalni skupnosti Triglav in Jožetu Kukovičiču ter bronasti plaketi Planinskemu društvu Videm in Poklicni gasilski enoti Krško.

OPOZORILNO PO SAVI - SDP Slovenije je tudi letos ob dnevu varstva okolja organizirala spuste s čolni po nekaterih naših najbolj ogroženih rekah. Akciji se je pridružila tudi občinska organizacija iz Krškega, ki je pripravila spust po Savi od jezua pri HE Vrhnovo do Jermanove skale pri Krškem (na sliki pristanek pri skali). Spusta in kasnejšega tradicionalnega piknika na Trški gori se je udeležil tudi strankarski veljak dr. Ciril Ribičič, ki je ob tej priložnosti predstavil svojo knjigo "Rad sem jih imel". (Foto: B. D.-G.)

Na Krškem polju suša že od lani

Zelo malo padavin pozimi - Kljub dežju bo pridelek okrnjen - Komisiji popisujeta škodo - Kdo bo pomagal kmetom, ki si še od lani niso opomogli?

KRŠKO, BREŽICE - Čeprav je konec minulega tedna končno padlo nekaj dežja, ta škoda, ki jo je že doslej napravila suša na Krškem polju, ne bo mogel popraviti. Najbolj se suša pozna na spomladanskih posevkih. Ječmen in pšenica ob prisilnem dozorevanju ne moreta napraviti lepega zrnja, na travnikih po pokosenem senu ni več nobene rasti. Prizadeta je tudi kruzna, vendar bi si ta ob obilnejšem deževju še lahko opomogla.

Sadjarji opažajo nenormalno veliko trebljenje plodov, kjer je, podobno kot v vinogradih, opaziti še dediščino lanske suše. Na bizeljski merilni postaji so zasledili velik odmik od povprečne količine padavin. V januarju je tako padlo le 10 litrov dežja na kvadratni meter, čeprav je povprečje 58,5 litra. V februarju je bilo še slabše, saj je padlo le 3 litre padavin (običajno ta mesec pade 52,9

PRIPREDITVE OB PRAZNIKU KS KRŠKO

KRŠKO - Krajevna skupnost Krško bo svoj praznik 15. junij obeležila s celo vrsto prireditev. Ze večerj jutraj je bil pred gasilskim domom v Krškem start kolesarskega maratona, jutri ob 20. uri bo v kulturnem domu slavnostni koncert ob 20-letnici mešanega pevskega zbora "Viktor Parma", v soboto jutraj bodo v športnem parku pri OŠ Leskovec športne igre posavskih obrtnikov, v nedeljo pa pohod kranjanov na Sremič, kjer bodo otvorili planinski hram. V nedeljo bo v športni dvorani OŠ Leskovec tudi kvalifikacijski turnir v standardnih in latinskoameriških plesih in v sredo ob 19. uri še zaključni koncert krške glasbene šole. Danes teden bodo v Dalmatinovi ulici odprli pivnico Apolon, naslednji petek pričakali vrtnete kolesarskih maratoncev in v naslednjo soboto pripravili še večer ob glasbi v predvečerju kulturnega doma ter kresno noč pri lovski koči na Libni.

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

Brežice so ujeta mesto

Prepovedano širjenje na prvovrstna kmetijska zemljišča - Kako bo z razvojem ob mestni obvoznici?

BREŽICE - Zaradi zakonske zaščite kmetijskih zemljišč je mesto Brežice stisnjeno na prostor, ki ga na eni strani omejuje Vrhnova, na drugi pa bivša Titova cesta oziroma zdajšnja Cesta svobode. Načrtovalcem razvoja mesta ne gre v račun, da je

širjenje mesta omejeno s cesto, ki so jo na tem mestu pred leti po naključju vrisali njihovi kolegi. Brežičani imajo ravno ob Cesti svobode velike načrte. O njih govori ureditveni načrt, ki predvideva na tem območju poleg razpizgatega športno-rekreacijskega centra s poslovnimi prostori tudi gospodarsko cono. Ena najbolj naravnih poti in skorajda edina možnost širjenja mesta je desno od Ceste svobode, vendar trenutno za kaj takega ni nobenih možnosti. Tudi ne kaže, da bi Brežičani kmalu v prihodnosti smeli pozidati območje med Agroservisom in Vrhnovo ali pa travnato površino med bolnico, Škofljančevu halo in Cesto svobode (Titovo), kjer načrtujejo športno-rekreacijski center.

V pregovornih letih med Zavodom za prostorsko načrtovanje Ljubljana in kmetijskim ministrom je zmagala kmetijska stran, ki pod nobenim pogojem ne pristaja na pozidavo kmetijskih območij I. kategorije. Ker Brežice dobesedno ležijo sredi teh območij, se v občini bojijo, da bo taka politika zavrla razvoj mesta in njegovega gospodarstva. Menijo, da bo mesto na ta način ostalo stisnjeno v sedanje meje, ker pa razvoja sami zakoni ne morejo zaustaviti, bo sčasoma to prineslo anarhijo v urejanju prostora.

Na podobne težave so načrtovalci razvoja naleteli tudi ob mejnem prehodu Obrežje, kjer so želeli izkoristiti enkratno priložnost zgraditi gospodarski plato in vsaj na ta način sebi v prid izkoristiti obmejni položaj občine. Tudi tu so mnenja kmetijcev jasna. Na kmetijskih zemljiščih se lahko razvija samo kmetijska dejavnost. O tem, da občina in v zadnjem času tudi kmetje od te ne morejo živeti, v zakonu nič ne piše.

B. D.-G.

DAN DIABETIKOV

ČATEŽ OB SAVI - Društvo diabetikov Posavja za boj proti sladkorni bolezni bo to soboto v čateških Termah priredilo srečanje posavskih diabetikov. Zbrali se bodo ob 9. uri v zdraviliškem domu, kjer jim bo prof. Anton Franovič, doktor znanosti, predstavil zdravstvene programe Term Čatež. O zdravljenju sladkorne bolezni bo spregovorila dr. Vanda Kosteve - Zorko, o sladilih in sladkorni bolezni dipl. farmaceutka Marija Vidic in o telesni aktivnosti diabetikov dr. Mira Semen.

B. DUŠIČ-GORNIK

je k republiški pomoči lep del sredstev priložila še občina in poskrbela tudi za kreditiranje nabavljanja krme, medtem ko letos v občinskem merilu za te namene ni nobenega denarja.

V brežiškem sekretariatu za kmetijstvo so poskrbeli za objavljane nasvetov in navodil za ravnanje ob suši in tako dopolnili delo območnih kmetijskih svetovalec. Ugotovili pa

● Zaradi izkušenj s sušo v preteklih letih mnogi kmetje sami iščejo možnosti preprostega namakanja z različnimi črpalkami in razpršilci, saj je do načrtovanih namakalnih sistemov na brežiško-krški ravlini in na njenih obronkih še daleč. Za namakanje so dobro poskrbeli predvsem trsničarji ter lastniki značilnih nasadov kumaric in jagod, ki pridelka brez tega ne bi imeli. Res pa je, da gre v teh primerih za majhne površine.

so, da republiška uprava kmetijske svetovalec službe sploh ni seznanjena s sušo na Krškem polju. Zato so o kritičnih razmerah obvestili državnega sekretarja za kmetijstvo, ki naj bi v naslednjem tednu obiskal občino. Predlagali so še, da bi kmetijsko ministru zagotovilo spremljanje suše preko satelitskih posnetkov, ki zelo natančno in objektivno kažejo stanje v naravi.

B. DUŠIČ-GORNIK

Inšpektorji nimajo za kilometrino

Inšpektorji so tiste vrste ljudje, ki jih kar naprej kličemo in se jezimo nanje, a jih nič kaj radi ne vidimo. Brez njihovega učinkovitega dela ni mogoče zagotavljati reda niti že tolikokrat opevane pravne države. O tem danes čvinkajo že vrabci na veji in to vedo tudi posavske občine, a vendar same bolj malo prispevajo k učinkovitosti.

Načelnik Medobčinskega inšpektorata v Krškem Miroslav Mikeln je celo pomlad ponujal svoj odstop. Z njim opozarja na nevdružen položaj te službe, ko se na eni strani od nje zahteva učinkovitost, a se na drugi prav nič ne naredi, da bi se ji dobro delo omogočilo. Posavske občine so se pred 7 leti dogovorile za skupno medobčinsko inšpektorsko službo in tudi za način financiranja. Po besedah načelnika Mikeln se v vseh teh letih predstavniki inšpektorata ni uspelo niti enkrat sestati s financerji. Ti denar za inšpeksijsko službo nakazujejo, kot se jim zljubi, zato ima Medobčinski inšpektorat večkrat blokiran račun.

Takšen položaj je seveda neznošen. Če morajo inšpektorji, preden se odpravijo na inšpeksijski ogled, preveriti, ali bi dovolj denarja za plačilo potnih stroškov in dnevnice, potem je nekaj v tej službi potrebno pošteno spremeniti. Medobčinski inšpektorat je že skoraj pred dve letoma predlagal, da bi njegovo financiranje prevzela občina, kjer je sedež službe, in nato izterjala še deleža ostalih dveh občin. Predlog ni uspel, tako da služba že dolga leta postuje z izgubo in je imela tudi lani za 3 milijone tolarjev izgube.

Inšpeksijske službe nimajo enega nadrejenega organa, ampak ima vsak inšpektor svojega. V bodoči organiziranosti bi bilo dobro, če bi končno postali neodvisna služba, ki bi bila odgovorna samo državnemu zboru, ne pa posameznim ministrom. Do takrat, ko bomo dočakali kakšno boljše ureditev, pa bi občine morale kaj več narediti za učinkovito službo. Sedanje stanje namreč kaže, da ni dovolj samo ustanoviti inšpektorat, mu nameniti nekaj denarja in imenovati inšpektorje (čeprav je tudi to očitno težko). Tudi očitki, da načelnik inšpektorata ni dovolj glasen v svojih zahtevah in si ne zna izboriti denarja, niso upravičeni. Inšpeksijske službe so namreč preveč pomembne, da bi jih smeli prepustiti zgolj ambicioznosti in zagnanosti posameznika.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

kultura in izobra- ževanje

SEJEM RABLJENIH UČBENIKOV

NOVO MESTO - Konec šole je tu in rabljeni učbeniki bodo morali zamenjati lastnike. Prva priložnost za tako zamenjavo se že ponuja. V soboto, 19. junija, organizira Studijska knjižnica Mirana Jarca sejem rabljenih učbenikov pa tudi drugih knjig, in sicer od 8. ure naprej pred vhodom v knjižnico.

MOČ SLIKE IN GIBA - Veliko prisotnih otrok pa tudi odraslih obiskovalcev je na otvoritvi razstave knjižnih ilustracij Mojce Cerjak v avli poslovnih prostorov Krke, tovarne zdravil, očaral nastop mladih pesalcev Plesnega foruma iz Novega mesta. Če za ilustratorico, katere razstava bo odprta do 15. julija, velja, da "nepremostljivo razdaljo med sliko in besedo v najboljših slikanicah popolnoma izbrise", potem za mlade pesalce velja, da so s svojimi pesnimi ilustracijami izbrisali tudi razdaljo v trikotniku slika - gibanje - gledalec. (Foto: T. Jakše)

JERICA NA KONJU - Po dveh samostojnih razstavah predlani na sevniskem gradu in v Mengšu ter sodelovanju na treh skupinskih razstavah se je pretekli petek na Mokričah s samostojno razstavo svojih najnovejših del predstavila 29-letna Sevnica Jerica Santej (na posnetku v pogovoru s prijatelji po otvoritvi razstave). Jerica, ki je v Ljubljani študirala na FNT, smer oblikovanje tekstilij, je presenetila obiskovalce, ko je na grajsko dvorišče prihajala na konju. Tam jo je pričakal Vlado Kreslin, ki je s "čmo kitaro" poskrbel za prijetno vzdušje. (Foto: P. P.)

ROŽE ZA DIRIGENTA - "Musica noster amor" - pod tem geslom, ki bi ga po naše prevedli "Glasba, ljubezen naša", so Trebanjci v petek zvečer v mesnem parku uživali ob sproščnem nastopu Občinskega pihalnega orkestra in Komornega pevskega Trebnje, ki je hkrati promoviral tudi svojo prvo avdiokaseto. Obe stvari v slovenskem merilu uspešni skupini je vodil prof. Igor Teršar, ki ima za njun uspeh največ zaslug, zato je bila zahvala, ki so mu jo po nastopu s šopkom cvetja izrekli nastopajoči, povsem zaslužen. Scenarij večera je napisal Stane Peček, vodila pa ga je Renata Mikec. (Foto: T. Jakše)

POJEM, TOREJ SEM SLOVENEK - "Slovenec sem" so priljubljeno Ipavčevo pesem pod vodstvom prof. Toneta Finka združeno zapeli pevci, ki so se v soboto udeležili 9. srečanja pevskih zborov gasilskih društev Slovenije v novomeškem Kulturnem domu. Že drugi v zgodovini teh srečanj je bila organizacija zaupana zboru Gasilskega društva Smihel, katerega zborovodja je že dolga leta prav prof. Fink. Pevci so skupno zapeli še "Oj Triglav moj dom" pod vodstvom Olge Kangler iz Zreč in "Gasilsko" pod vodstvom Janeza Kolarica iz Turške vasi pri Slovenj Gradcu. Predem je vsaka od gostujočih pevskih skupin zapela nekaj pesmi, pri čemer je treba omeniti, da so srečanja dali sveženj nastopi deklziškega pevskega zbora iz Turške vasi, Noneta Podbrdo in Kvarteta Bevče. Večino od nastopajočih zborov bomo ponovno srečali na 24. taboru pevskih zborov to nedeljo v Sentvidu pri Stični, saj je junij v resnici pravi slovenski pevski praznik. (Foto: T. Jakše)

Belokranjski bienale razdrobljen

Po mnenju Marinke Dražumerič so zaradi pomanjkanja umetnostne tradicije dela tretjega belokranjskega likovnega bienala na ogled na dveh mestih

ČRNOMELJ - Minuli petek so v Črnomlju odprli tretji belokranjski likovni bienale, ki sta ga pripravila posebni pripravljalni odbor in Miniart. Dela 23 umetnikov bodo v galeriji Miniart in v kulturnem domu na ogled do 3. julija. Od 14. julija do 11. avgusta bo razstava gostovala v Jožefovi galeriji v Ljubljani, od 3. do 25. septembra pa v Ganglovem razstavišču v Metliki. Ob otvoritvi, na kateri je o bienalu govorila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič, je bil tudi zaključni koncert učencev glasbene šole Črnomelj.

Bienale združuje likovnike, ki so kakor koli vezani na Belo krajino. Tako se predstavljajo ustvarjalci, ki so rojeni v Beli krajini in tukaj vztrajajo v težkih pogojih, vendar

• Na tretjem belokranjskem likovnem bienalu razstavljajo: Janko Butala, Butoraj; Lojze Cestnik, Ljubljana; prof. Franci Fortun, Črnomelj; Ksenija Gorše, Črnomelj; Slavo Grahek, Metlika; akademski kipar Dirk Heij, Dragatuš; Bogomir in Janja Jakša, oboje iz Gradca; Robert Lozar, Črnomelj; Bojan, Cita in Jože Matkovič, vsi iz Dragatuša; Alenka Mušič, Semič; Erika Omerzel, Metlika; Sašo Pavlovič, Semič; Peter Plut, Otovec; Janez Rajmer, Črnomelj; akademska slikarka Marija Rus, Ljubljana; Martin Skoliber, Črnomelj; Boris Udovč, Naklo; Neva Virant-Vranešič, Ljubljana; akademski kipar Jože Vrščaj, Črnomelj, in Mladen Vukšinič, Metlika.

trmasto iščejo svojo pot v svet likovne umetnosti, a hkrati tudi tisti, ki so pridobili akademsko izobrazbo, ki jih je pognala po svetu, kjer so doživeli uspeh, toda se kljub temu vračajo nazaj in skušajo povedati, da je v tem svetu še kaj drugega, česar drugi niso navajeni ali pa spregledajo. Predstavlja se tudi umetnik, ki je prišel iz Nizozemske, a mu je Bela krajina tako prirasla k srcu, da se je tu ukoreninil. Kot so različni ljudje, ki se predstavljajo na bienalu, so različna tudi njihova dela: slike, plastike, pa tudi material: od kamna, kovine, plastike do olja in celo fotografij. Kot je ocenila Dražumeričeva, je izbor na bogatem in plodovitem bienalu zares pester. Poudarila je, da Bela krajina ni dežela, ki bi imela velike umetniške ustvarjalce. "Likovniki se morajo poditi po svetu, dobiti tam ceno in veljavo in se potem vrniti nazaj. Morila je razlog za to rečna pokrajina, odmaknenost od velikih središč in nerazumevanje okolja, v katerem umetniki živijo in ustvarjajo. Mogoče je nepriznana likovne in nasploh umetniške tradicije tudi razlog, da so dela na ogled na dveh mestih.

meričeva, je izbor na bogatem in plodovitem bienalu zares pester. Poudarila je, da Bela krajina ni dežela, ki bi imela velike umetniške ustvarjalce. "Likovniki se morajo poditi po svetu, dobiti tam ceno in veljavo in se potem vrniti nazaj. Morila je razlog za to rečna pokrajina, odmaknenost od velikih središč in nerazumevanje okolja, v katerem umetniki živijo in ustvarjajo. Mogoče je nepriznana likovne in nasploh umetniške tradicije tudi razlog, da so dela na ogled na dveh mestih.

Žalostno je, da Črnomelj še vedno nima primernega prostora, kjer bi bila lahko dela na ogled večkrat in ne le vsaki dve leti," je dejala Dražumeričeva. Zaželela je, da bodo ob naslednjem bienalu dela zbrana na enem mestu in da bo likovna tradicija v Beli krajini še bolj zaživela ter da bodo vztrajni mladi ljudje trmasto vztrajali še naprej. Na ostale pa je naslovila apel, naj jih pri tem podprejo.

Predsednik skupščine občine Črnomelj Martin Janžekovič, ki je bienale odprl, je poudaril, da je prireditev pomembna tudi zato, ker vedno znova osvešča vse večji krog občinstva. Bienale je po njegovem dragocena belokranjska kulturna prireditev, ki pomembno vpliva na kulturno ozračje pokrajine.

M. BEZEK-JAKŠE

KO BELOKRANJCI DELA NA OGLED POSTAVIJO - Likovni umetniki, ki so kakor koli povezani z Belo krajino, so se s svojimi deli že tretjič srečali na likovnem bienalu v Črnomlju. Medtem ko so dela nekaterih poznana po svetu, ustvarjanje drugih pozna le ozek krog ljudi. Da bi se z njimi in njihovo umetnostjo seznanilo čim več ljudi, bodo dela z bienala na ogled tudi v Ljubljani in Metliki. (Foto: M.B.-J.)

CERKVE NA KOČEVSKEM NEKOČ IN DANES

KOČEVJE - Ob šeststoletnici, ki jo letos praznuje kočevska župnija, bo izšla zanimiva in za raziskovalce ter ljubitelje Kočevske dragocene knjige v slovenskem in nemškem jeziku z naslovom: Cerkev na Kočevskem nekoč in danes. Knjiga - izid je predviden za mesec oktober - bo obsegala 150 strani, v njej pa bo 80 črno-belih arhivskih in 120 barvnih fotografij. Povzema vse razpoložljive domače in tuje zgodovinske vire, kratke opise cerkva pa sta zanjo pripravila zgodovinar Mitja Ferenc in umetnostni zgodovinar Gojko Zupan. Zgodovino kočevske župnije je napisal dr. France Dolinar. Knjigo bosta izdala Župnijski urad Kočevje in Muzej Kočevje, prednaročniška cena do 15. septembra letos pa je 4.000 tolarjev.

SREČANJE Z JOŽETOM DULARJEM NA HRIBU

NOVO MESTO - V okviru gostilniških kulturnih večerov, ki jih prireja gostilna Na hribu na Škrjančah pri Novem mestu, bo v petek, 18. junija, ob 21. uri razgovor s pisateljem Jožetom Dularjem. Svoje slike bo ob tej priložnosti razstavljal novomeški slikar Miran Hočevar, na citre pa bo igral priljubljene viže Darko Duh.

UMRL JE PISATELJ JOŽE POTRČ

LJUBLJANA - V nedeljo je umrl Ivan Potrč, novinar, pisatelj, dramatik in založniški delavec. Rodil se je 1913 v Štukih pri Ptujju. V Ptujju je tudi obiskoval gimnazijo, poklicno pa je deloval v Mariboru in Ljubljani. Večina Potrčevih pisateljskih del je vezana na socialno in politično problematiko štajerskega področja. Najbolj znana so: povest Svet na Kajžarju, izbor novel Nesmilčno življenje in roman Na kmetih, po katerem je bil posnet tudi film Rdeče klasje.

DR. BUČAR IN DR. RUPEL V ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

NOVO MESTO - V študijski knjižnici Mirana Jarca se bomo Novomeščani v torek, 22. junija, srečali z uglednima slovenskima kulturnima delavcema in politikoma, borcev za osamosvojitve Slovenije, dr. Francetom Bučarjem in dr. Dimitrijem Ruplom. Predstavila bosta lastni knjigi: prvi knjigo Prehod čez rdeče morje, drugi pa knjigo Odčarana Slovenija.

TRŠARJEVO OTROŠTVO

DOLENJSKE TOPLICE - Danes, 17. junija, bo ob 20. uri v zdraviliški restavraciji predstavitev najnovejše knjige Marjana Tršarja z naslovom Otroštvo, ki je izšla pri Dolenjski založbi. Prof. Tršar, ki velja za vrhunskega umetnika in poznavalca, je v njej zbral spomine na otroška leta, ki jih je preživel v Dolenjskih Toplicah. Avtor bo prisoten tudi na predstavitvi knjige.

Novomeški poletni večeri '93 so tu

Že jutri pričetek s koncertom zagrebške sopranistke Ljiljane Molnar - Talajić - Atrij kapiteljske prošnje in muzejski vrtovi prizorišče letošnjih prireditev

NOVO MESTO - Novomeški poletni večeri so se rodili lani kot spremljajoča prireditev Slovenskega grafičnega bienala na Otočcu. Brez njih pa bi letošnje poletje v Novem mestu zajajala prevelika kulturno praznino, saj so se Novomeščani nanje navadili. Tega se zaveda tudi organizatorica, novomeška Zveza kulturnih organizacij, zato je pripravila osem prireditev, ki bodo zagotovo dajale ton novomeškemu kulturnemu dogajanju v naslednjih mesecih.

Poleg že omenjenega koncerta zagrebške sopranistke Ljiljane Molnar - Talajić jutri ob 20. uri bo danes teden, v četrtek, 24. junija, ob 21. uri, tudi v atriju kapiteljske prošnje koncert Novomeškega orkestra v počastitev dneva državnosti. Prvi koncert bo sponzoriral novomeška Tovarna zdravil Krka, druga pa novomeški občinski izvršni svet. To s sponzorirani je pomembno, kajti ZKO za Novomeške poletne večere v svojem že tako skromnem proračunu nima denarja, zato za organizacijo posameznih predstav išče sponzorje, to pa nikakor ni olajšalo sestavljanja letošnjega koledarja poletnih večerov.

Čeprav sta torej sponzorja znana le za prva dva večera, pa je sestavljen koledar prireditev - z enomesečno prekinitvijo od sredine julija do sredine avgusta, ko je čas dopustov - za celo poletje. Tako bo v petek, 9. julija, ob 21. uri v kapiteljskem atriju predstava "Piaf", koncert za dva igralca, v petek, 16. julija, ob 20.30 na muzejskih vrtovih pa koncert violinistke Petre Gačnik in harmonikarja Branka Rožmana. Po dopustovskem premoru bo prva prireditev v petek, 20. avgusta, ob 20. uri, ko bo v kapiteljskem atriju

nastopil pihalni orkester iz Krškega, naslednja pa prav tam in ob isti uri v soboto, 28. avgusta, ko se bo predstavil pihalni orkester iz Straže. 11. septembra bo v atriju kapiteljske prošnje ob svoji 20-letnici predvidoma nastopil New Swing Quartet, Novomeške poletne večere pa bo v soboto, 25. septembra, ob 20. uri prav tako v atriju kapiteljske prošnje

• **Koncert po domala vseh svetovnih odrih znane zagrebške sopranistke Ljiljane Molnar - Talajić bo jutri ob 20. uri v atriju kapiteljske prošnje spremljal pianist Darko Domitrovič. V primeru slabega vremena bo nastop v novomeškem Domu kulture.**

zaključila flavtistka Irena Grafenauer. Poudariti je treba, da je možno, da pride še do sprememb, ker pa so poletne prireditev na prostem, bo nanje vplivalo tudi vreme. Nastop manjših skupin bo zaradi slabega vremena moč prenesti v Kulturni dom, nastop večjih skupin pa bo v primeru slabega vremena pač odpadel.

Novo mesto ima poleg prizorišča, kjer se bodo odvijali letošnji poletni

Knez predava v Nemčiji

Zanimanje za našo preteklost

NOVO MESTO - Na povabilo Arheološkega društva dežele Württemberg v Stuttgartu znani novomeški arheolog Tone Knez danes in jutri, 17. in 18. junija, predava v Nemčiji o halštatskih knežjih grobovih iz starejše železne dobe v Sloveniji. Najdenine iz tega časa - največ jih je bilo odkritih v grobovih na Dolenjskem - so najprivlačnejši in najdragocenejši spomeniki naše prazgodovinske dediščine, ki zbujajo tudi v tujini veliko zanimanja. Halštatski veljaki, ki so v med 7. in 3. stoletjem pred našim štetjem načelovali tukajšnjim plemenom, so bili sodobniki bogatih knezov, ki so vladali kelt-skim plemenom severno od Alp in v Porenju. Vrh je tukajšnja prazgodovinska ustvarjalnost dosegla v 6. in 5. stoletju pred našim štetjem, kar dokazujejo prav najnovejše najdbe na Kapiteljski njivi.

PONOVITEV PRIGLASJA NA GORI EIGAR

NOVO MESTO - V petek, soboto in nedeljo, 18., 19. in 20. junija, ob 21. uri bomo imeli Novomeščani spet priložnost videti futurno-avantgardistični spektakel Priglasje na gori Eigar, ki se bo dogajal na Loki na plezalni konstrukciji ter v njeni bližini. Vstopnice so naprodaj pri Kompaspu na Novem trgu 6, tel 21-333 in 23-404, od 9. do 16. ure, naprodaj pa bodo tudi eno uro pred predstavo v Studentskem servisu, Novi trg 4.

SV. GORA PRI FRANČIŠKANIH

NOVO MESTO - V Frančiškanski cerkvi bo v soboto, 19. junija, ob 19.40 po večerni maši otvoritev razstave umetniških fotografij Rafaela Podobnika pod skupnim naslovom "Sv. Gora pri Gorici". Hkrati bo tudi predstavitev barvne monografije "Sv. Gora pri Gorici", ki je opremljena z razstavljenimi fotografijami. Po programu v cerkvi bo ogled razstave skupaj z avtorji fotografij in monografije. Razstava bo na ogled ob nedeljah dopoldne, sicer pa vsak dan od 18.30 do 20. ure ali pa po dogovoru s patrom Felicianom Pevcem po telefonu št. 21-629.

500
LET

DRAGOTINE KAPITELJSKE CERKVE
V NOVEM MESTU

DOLENJSKI MUZEJ NOVO MESTO
APRIL SEPTEMBER
1993

Muzejska 7, 68000 Novo mesto
Tel. 068/21-169

Glivar drugi na Grossglocknerju

Glivar 7. po Avstriji - Eržen drugi na Milk raceu - Mladinci odlični v Italiji

AVSTRILIJA - Srečko Glivar je na dirki po Avstriji dokazal, da je še vedno naš najboljši gorski kolesar. Avstriji so namreč speljali progno po meri svojih tekmovalcev in na dirki nastopil kar s štirimi reprezentančnimi vrstami ter štartal na zmago predvsem na gorskih etapah, kjer so dobili skupnega zmagovalca, mladega Georga Totschniga, ki je rumeno majico vodilnega oblekel po vzponu na ledenik Kaunertal, kjer je bil Glivar 8. Še bolje je Srečko Glivar vozil na Grossglockner, kamor se je povzpela kot drugi za Avstrijem Hauertjem in pred skupnim zmagovalcem avstrijskega toura Totschnigom. Z dobrimi uvrstitvami na gorskih ciljih 1. kategorije je na koncu dirke Srečko pristal na odličnem 3. mestu med gorskimi vozniki in 7. mestu v skupni razvrstitvi, kar je letos najboljši slovenski rezultat na mednarodnih etapnih dirkah.

ANGLIJA - Kolesarji novomeške Krke so se v nedeljo zvečer vrnili z največje amaterske kolesarske dirke na svetu Milk race z nagradnim skladom prek 50.000 funtov. Vsako etapo si je ogledalo več kot 30.000 gledal-

cev, dirko pa je neposredno spremljala britanska televizija. V prvem delu dirke, na kateri so tekmovala tudi tri profesionalna moštva, se je izkazal Milan Eržen. Po osmi, 207 km dolgi etapi, v kateri je prišel v cilj 14. na čelu glavnine, je še držal odlično 16. mesto v skupni razvrstitvi. V 9. etapi z vrsto težjih vzponov in zelo razgibanim ravnem delom so Erženu na najdaljšem klancu pošle moči in na cilj je pripeljal s skoraj 17 minutami zaostankom ter v skupni razvrstitvi zdrsel na 44. mesto. Po 9. etapi so se Krkini kolesarji za cilj zastavili etapne uspehe, kar jim je na dirki tudi uspelo. Eržen je imel svoj dan ponovno v predzadnji 140 km dolgi etapi, kjer je po velikem prerivanju pred ciljem za las zgrešil prvo mesto. Iz ozadja ga je na sami ciljni črti za las prehitel le Poljak Mickiewicz. V istem sprintu si je mladi Puš izboril odlično 7. mesto.

Milan Eržen je bil v 12 etapah kar šestkrat med prvimi desetimi. Fink dvakrat in Puš enkrat. V skupni uvrstitvi bi po besedah Iztoka Uršiča, vodje novomeške ekipe na Milk Raceu, lahko

uspešno nastopali kolesarji, kot sta Papež ali Stangelj, medtem ko Eržen kot izrazit sprinter ni imel večjih možnosti za uspeh na tako težki dirki. Povrh vsega je bil Ravbar bolan, Puš je še premlad pa tudi Turk ni v najboljši formi.

Se zanimivost: cilj 8. etape je bil v mestu Llandudno, ki je bilo dva dni po odhodu kolesarjev popolnoma poplavljeno.

TRENTINO - Za reprezentanco Slovenije sta na mladinski kolesarski dirki za veliko nagrado Trenta v Italiji nastopila tudi Krkaša Murn in Filip. Med 110 kolesarji iz 20 ekip je slovensko moštvo osvojilo 1. mesto, med posamezniki pa rogovce Hauptman, ki je v ciljnem sprintu ugnal Uroša Murna. Oba sta imela 2 minuti in 13 sekund prednosti pred tretjevrstnim Brankom Filipom, ki se je zapletel v padeč 50 kolesarjev in kasneje dirko nadaljeval sam. Zmagovalca sta na 128 km dolgi progi vozila s povprečno hitrostjo 42 km na uro. Več kot 2000 gledalcev je bilo razočaranih nad skromnim četrtem mestom najboljšega Italijana, medtem ko je bil glavni pokrovitelj dirke z zmago tujevo zelo zadovoljen.

Mlajši mladinec Krke Tine Derganc je nastopil na dirki v Manzincesu pri Udinah. V močni mednarodni konkurenci je zmagal in tako nadaljuje serijo uspešnih nastopov.

NOVO MESTO - Te dni se vsi najboljši Krkini kolesarji pripravljajo na dirko v Kranju, ki bo ena največjih enodnevnih dirk vseh časov v Sloveniji in bivši Jugoslaviji. Prijavljenih je že 8 nacionalnih moštev, med drugimi nizozemsko, dansko, švicarsko, češko, madžarsko, slovaško, belorusko in štiri avstrijske, ena nizozemska in ena beloruska klubska ekipa ter vsi naši najboljši kolesarji.

I. VIDMAR

Konec dober - vse dobro

Visoka zmaga Studia D v zadnjem krogu - 7. mesto na koncu je kljub vsemu uspeh

NOVO MESTO - V zadnjem krogu državnega prvenstva v nogometu se je Studio D z zmago nad Rudarjem s 4:1 na najlepši način poslovil od zvestih gledalcev. Radiji so v sredo pokazali eno svojih najboljših iger in gostom, ki na prvenstveni lestvici niso mogli nič več pridobiti, že v 11. minuti z lepim Kostrečevim golom pokazali, kdo je gospodar na igrišču pod Portovalom. Niz golov je nadaljeval Bracovič, ki je mrežo gostujočega vratarja zatresel še v 26. in 44. minuti. V drugem delu igre so se gostje sicer nekoliko prebudili in v 61. minuti igre je Cvikel razliko zmanjšal na 3:1. Končni izid zadnje tekne na prvenstvu je dosegel S. Mesojevec po ubranjeni enajstmetrovki, ko je odbito žogo s treh metrov postal v mrežo.

7. mesto v prvem letu igranja v

NA ZASLUŽEN POČITEK - Sandi Bracovič po dveh zadetkih odhaja v slačilnico. (Foto: I. V.)

družbi najboljših slovenskih nogometnih klubov je sicer manj, kot se je pred začetkom prvenstva nadejala klubska uprava, a vseeno ni neuspeh. Radiji so dobro začeli in bili v prvem delu prvenstva tik pod vrhom. Zalomilo se jim je v srečanjih s Potrošnikom in Publikomom, ko je že kazalo, da ugaša svečka uparja za dolenski nogomet. Po carskem rezu, ki je odnesel trenerja Gugolja in nogometne legionarje Prelogarja, Giliho in Mohorja so si Novomeščani spet opomogli in v zaključku prvenstva z domačimi močmi zaigrali kot prerojeni ter nizali zmago za zmago.

Škoda je, da Studio D ni izkoristil priložnosti za uvrstitev v evropski pokal, ki se mu je ponujala v polfinalnem srečanju s Publikomom. Da Novomeščanom ni uspel veliki met, ki bi že z eno samo tekno v elitni evropski konkurenci doobra napolnil klubsko blagajno, ne gre kriviti samo nogometašev, čeprav so se domači igralci krepko sprli z najemniki, temveč tudi upravo, ki v moštva ni znala ustvariti pravega vzdušja.

Letošnje prvenstvo je pokazalo, da se nogometna "jugokuhinja" le počasi hladi in so se je na žalost navzeli tudi slovenski igralci in nogometni delavci. V prihodnje bo treba bolj računati na plejado mladih in nadarjenih domačih nogometašev, ki komaj čakajo, da oblečejo zeleni dres in pokažejo svoj talent, kar z dobrimi igrami že potrjuje Guden in Zamida.

SLAVKO DOKL

V ČRNOMLJU NAJBOLJŠI KRKAŠI

Kolesarsko društvo Črnomelj je pod pokroviteljstvom črnomaljske občinske skupščine pripravilo v okviru jurjevanja v soboto 6. kolesarski kriterij po ulicah Črnomlja. V štirih kategorijah se je pomerilo 124 tekmovalcev iz številnih slovenskih ter dveh hrvaških klubov. Med dečki B skupine so bili najboljši Jure Zrimšek (KD Krka), Bor Vrščaj (KD Črnomelj) in Primož Četrnič (KK Savaprojekt Krško). Pri dečkih A skupine so se najbolje odrezali Uroš Dular (KK Savaprojekt, Krško), Peter Ribič in Goran Galamič (oba KD Krka). Pri mlajših mladincih je prvi pripeljal na cilj Martin Derganc, pred Mihom Maceletom (oba KD Krka) in Darkom Lisjakom (Hü casino). Pri starejših mladincih pa je bil najhitrejši Andrej Kastelic (na fotografiji v sredini), drugi je bil Robert Gašperin (levo), oba KD Krka, tretji pa Marjan Trček (desno), KK Astra. (Foto: M.B.-J.)

ATLETI PO GASILSKO - Brežiški atleti se s svojimi rezultati uvrščajo med 8 najboljših slovenskih klubov. Kljub slabim možnostim za delo dosega vidne rezultate, za kar se imajo zahvaliti tudi domačemu podjetju Vino, ki je lani pomagalo klubu in sponzoriralo nekaj najboljših atletov. Brez takega razumevanja bi se uspešnejši atleti morali seliti v finančno močnejše klube. Klub ima 6 kategoriziranih atletov, ki so državni prvaki in reprezentante v večih disciplinah. Na sliki so v prvi vrsti od leve proti desni atleti: Branko Grubič, Vladka Lopatič, Martina Jelčič in Jure Rovar; stojijo pa: Marjan Gregorič, predsednik kluba, Henrik Omerzu, trener, Karl Rezer, direktor Vina, trenerja Marjan Ogorevc in Leopold Rovar ter enolog Vina Brežice Roman Šepetavc. (Foto: B. D.-G.)

BERA KOLAJN VSE VEČJA - V tekmovalni sezoni 1992-93 je 7 tekmovalcev sevniškega karate kluba osvojilo 5 medalj na državnem prvenstvu, na svetovnem prvenstvu pa so Sevničani za Slovenijo priložili 5. mesto in dve 9. mesti v športnih borbah. Najuspešnejši tekmovalcev pravkar minule sezone je že drugič zapored Denis Orač, ki je na tekmovalnih zbral doslej rekordnih 12.090 točk. Drugi najuspešnejši karateisti je 18-letni dijak Smiljan Hriberšek, ki je osvojil srebrno v športnih borbah na DP v Idriji, tretji v generalni razvrstitvi pa je Marko Stopar. Na posnetku: od leve proti desni v prvi vrsti Rok Črepišek, Denis Orač, Dejan Uranjek in Danilo Lisec, ki so osvojili bronaste kolajne na DP, v ozadju drugi z leve Janko Metelko, ki je presenetil s srebrno kolajno na zadnjem DP. (Foto: P. Perc)

19. IGRE BODO V NOVEM MESTU

Po slovenskem zaključku 18. športnih iger upokojenskih društev iz Dolenske so se predstavniki društev dogovorili, da bodo naslednje, 19. športne igre upokojencev v Novem mestu. Ker na Dolenskem ni dobrih kegljišč, bo organizator proučil, če bo med tekmovalnimi panogami tudi kegljanje. Balinanje, streljanje in šah še nadalje ostanejo. Priporočajo, naj se vključijo nove panoge, kot pohodništvo, vlečenje vrvi in druge. Tudi ženske tekmovalne ekipe je potrebno vključiti v celotno točkovanje, ker so bile doslej zastopane.

J. D.

Sajevec je ponovil zmago

Kljub dodatnemu krogu trojna zmaga Novomeščanov

LJUBLJANA - Mladi novomeški triatlonci so v soboto na mini sprint

● Jaka Švent, najboljši mlajši mladinec novomeškega triatlonskega kluba, je v nedeljo nastopil na duatlonu v Bohinju, ki je štel za izbirno tekmo za nastop na evropskem prvenstvu duatloncev septembra v Nemčiji. Zasedel je odlično drugo mesto in se s tem uvrstil med kandidate za prvenstvo, ki pa ni njegov cilj, saj ga bolj zanimajo nastopi v triatlonu, kjer ima veliko večje možnosti za uspeh tudi v mednarodni konkurenci.

triatlonu v Ljubljani znova dokazali, da med vrstniki nimajo pravega tekmecca. Med mlajšimi mladinci je že drugič zapored zmagal Peter Sajevec, drugi je bil Goran Pešič in tretji Sinša Delajkovič. Vsi trije so zaradi napake sodnikov na cilju kolesarjenja prevozili en krog več od tekmecev, a je bila njihova prednost pred tekmeccem kljub temu dovolj velika za trojno zmago. Na tekmovalju so sodelovali tudi mlajši dečki, od ka-

● Predsednik triatlonskega kluba Novo mesto Andrej Švent je bil minuli vikend na Finskem, kjer se je udeležil sestanka v zvezi z organizacijo evropskega prvenstva v triatlonu, ki bo prihodnje leto v Novem mestu. Na Finskem se je srečal tudi s ta čas najboljšim triatloncem na svetu, Pauljem Kierujem, ki bo letos tekmoval v Novem mestu na tekmi za evropski pokal.

terih pa na samem začetku športne poti še ne moremo pričakovati uvrstitev med najboljše, glede na njihovo zagnanost pri vadbi in željo po dokazovanju pa časi njihovih uspehov niso daleč.

I. VIDMAR

Peter Sajevec teče zmagi naproti. (Foto: I. V.)

USPEHI ŠAHISTOV OŠ MIRNA PEČ

V senci uspešnih šahistov iz Starega trga so uspešno nastopili na številnih šahovskih tekmovaljih tudi šahisti z OŠ Mirna Peč kot druga najboljša šahovska ekipa Dolenske regije. Učenci so v letošnjem šolskem letu sodelovali na 12 šahovskih tekmovaljih. Tekmovalo je 125 šahistov, od tega 68 dečkov in 57 deklic. Na treh občinskih tekmovaljih so Mirnopečani osvojili 7 občinskih prvenstev in le eno prepustili OŠ Grm. Na Dolenskem prvenstvu so bili ekipno drugi, med posamezniki pa sta Matej Perpar in Blaž Ogulin osvojila drugo, oz. tretje mesto in se uvrstila na državno prvenstvo. Na treh državnih ekipnih tekmovaljih so se dečki uvrstili na 7. mesto, zelo uspešno so bile mlajše deklice, ki so osvojile 5. mesto med 13 ekipami iz cele Slovenije. Med posamezniki je dosegel najboljši uspeh z 12. mestom Erika Zupančič in se uvrstila na absolutno državno prvenstvo, zaradi finančnih težav pa ni nastopila. Tovrstne težave so spremljale šahiste skoraj na vseh tekmovaljih. Ker je večina naših učencev zavarovanih pri zavarovalnici Tilia, smo pričakovali njeno pomoč, ostalo pa je le pri obljubah.

ANTON PERKO V FARI NOGOMETNI TURNIR ZA PRAZNIK

FARA - V počatitev dneva državnosti organizira Turistično-športno društvo Kostel v petek, 25. junija, turnir v malem nogometu na igrišču v Fari. Vabljeni so ekipe iz Slovenije in sosednje Hrvaške. Pojasnila in prijave na tel. (061)-802-175 in 802-203. Po sedanjih zamisli naj bi postal turnir tradicionalen.

Atleti uspešni v Evropi

Novomeška trojica uspešna na evropskem pokalu skupine C

NOVO MESTO - Novomeški atleti Igor Prime, Matjaž Zupančič in Tomaž Božič so uspešno nastopili na prvem uradnem nastopu slovenske državne atletske reprezentance za evropski pokal skupine C. Prime in Zupančič sta osvojila četrta mesta, Božič pa je bil sedmi. Slovenija si je v skupini sedmih držav, Avstrije, Cipra, Grčije, Hrvaške, Izraela in Turčije s Hrvaško razdelila 4. mesto.

Novomeščani so lahko ponosni, da so k temu prvemu mednarodnemu vstopu atletske državne reprezentance prispevali svoj delež. Matjaž Zupančič je v teku na 110 m z ovirami s časom 14,95 osvojil četrto mesto; do polovice proge je tekkel izvrsno, na peti oviri pa si je poškodoval stegno. Žato bi v

normalnih razmerah posegel še višje, čeprav je tudi 4. mesto velik uspeh. Igor Prime, ki ga je v začetku sezone dajala poškodba, je disk vrgel 52,46 m in prav tako osvojil 4. mesto. Ker je njegov osebni rekord celo 6 metrov boljši, ga v naslednjih reprezentančnih nastopih, ko si bo opomogel od poškodbe, čakajo še lepše uvrstitve. Tomaž Božič je nastopil v teku na 200 m in v štafeti 4x100 m. V prvem nastopu je bil z 22,09 sedmi, enako mesto pa je zasedla tudi štafeta.

Novomeški atleti so po tem nastopu svojih državnih reprezentantov pričrpani, da je njihova atletika močno pridobila tudi na tržni vrednosti in da bodo sedaj lažje dobili pokrovitelje, ki bodo kraljici športov v Novem mestu pomagali še za kako stopničko višje.

J. P.

OBNOVITI ŠPORTNE IGRE OB MEJI

FARA - Turistično-športno društvo Kostel je te dni posredovalo pobudo Telesnokulturni skupnosti Kočevje in krajevnim skupnostim Draga, Osilnica, Kočevska Reka in Kostel, da bi spet obnovili športne igre teh krajevnih skupnosti, ki so jih imeli redno pred osamosvojitvijo Slovenije. Tekmovanja naj bi potekala v istih disciplinah, kot so že prej, se pravi v malem nogometu, balinanju, namiznem tenisu, šahu, vlečenju vrvi in morda še v kakšni novi panogi. Obnovitev iger bi bila še posebno zaželena tudi zato, ker so zdaj zaradi državne meje ob Kolpi in Čabranke tudi prometne vezi med nekaterimi izmed naštetih krajevnih skupnosti skoraj povsem pretrgane.

DU GROSUPLJE JE BILO PRVO

V začetku junija so bile v Grosupljem 18. športne igre upokojencev iz Dolenske. Udeležilo se jih je kar 10 društev. Tekmovali so v štirih disciplinah. Udeležba je bila rekordna: nastopilo je 22 ekip s 156 tekmovalci. V celotni razvrstitvi so bili najboljši domačini, ki so dosegli 20 točk in bili prvi v balinanju in šahu; Novomeščani so bili drugi z 18 točkami. Kočevje jih je doseglo 15, Ribnica 12. Domačini so tekmovalje vzorno organizirali.

J. D.

ZMAGALI LOVCI IZ BOŠTANJA - Lovska družina iz Kostanjevice je bila organizatorica nedeljske finalne tekne posavskih lovcov za pokal Jožeta Jurečiča. Tekmovanje v streljanju na glinaste golobe in v tarčo smjaka pa je veljalo tudi za kvalifikacijo za državno prvenstvo. Pred izborno tekmo so bila predtekmovalja že v organizaciji LD Brežice, Sevnica in Studence. To pot so se na strelna mesta postavile tričlanske ekipe lovskih družin iz Artič, Boštanja, Brežic, Kostanjevice, Brestanice, Sevnice, Kapel, Krškega, Studenca, Zabukovja, Pišec in Loke. Ekipno so največ točk zbrali: LD Boštanj (480,73), LD Krško (451,76) in LD Pišce (451,42). Med posamezniki so se v zavedanju glinastih golobov in streljanju na smjaka najbolj odrezali lovci Marjan Barbič iz LD Krško s 164,24 točkami, Rudi Mlinarič iz LD Boštanj s 163,24 točkami in Marko Mihev iz LD Boštanj s 162,58 točke. V generalni razvrstitvi posavske lovske lige so zmagali lovci iz Boštanja, pred ekipo Globoko I. in lovci iz Krškega, med posamezniki pa je bil najuspešnejši Marjan Barbič iz Krškega, ki bo skupaj z Markom Mihevom in Jožetom Koritnikom z Vidna ob Savi zastopal barve posavskih lovskih družin na državnem prvenstvu, ki bo 27. junija v Murski Soboti. (Foto: J. Pavlin)

MIRNOPEŠKI TEK ŽE ENAJSTIČ

MIRNA PEČ - Organizacijski odbor 11. mirnopeškega teka pričakuje, da bodo 26. junija na malem maratonu poleg najboljših slovenskih dolgooprogašev tudi predstavniki Italije, Avstrije, Madžarske in Etiopije z lanskim zmagovalcem Teresom Makonom na čelu. Mirnopeški tek je v sklopu tekmovalj Alpe - Adria vpisan v evropski koledar maratonov in cetenih tekov ter velja za slovensko in dolensko prvenstvo v malem maratonu ter prvenstvo teritorialne obrambe Slovenije. Pripravili bodo kar 4 proge: mali maraton na 21 km, trim tek na 10 km in pionirska teka na 600 in 1500 m. Tekake bodo razdelili v kategorijo od pionirjev pa vse do veteranov. Na dolenskih osnovnih šolah je v predtekmovaljih nastopilo okoli 8.600 otrok. Prijave in informacije lahko dobite na telefonu (068) 78-490 ali 78-027.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIK - Ob zaključku šolskega leta so v podružnici osnovni šoli Vas-Fara v Kolpski dolini učenci in učitelji pripravili tradicionalni dan šole. Tokrat nekoliko drugače, saj so na odprtem prostoru učenci nižje in višje stopnje predstavili nekatere šolske dejavnosti v "živo". Ob tej priložnosti je vodstvo šole podelilo najboljšim učencem priznanja za izvenšolske dejavnosti (bralna značka, športna priznanja). Na sliki: Franc Čimprič podeljuje priznanja za najboljšega športnika. (Foto: M. Glavonjič)

ŠPORTNA OBVESTILA

● V okviru praznovanja 1. obletnice proglasitve mesta Trebnje bodo v športnem centru Vita v Trebnjem v četrtek in petek, 24. in 25. junija, pripravili 2. teniški turnir za pokal mesta Trebnje in nagrado podjetij Tesnila in Tesnila TMT Trebnje. Nagradni sklad znaša 1000 nemških mark.

● V soboto ob 17.30, se bosta na Mirni na odločilni tekmi za vstop v 1. ligo medobčinske nogometne zveze Ljubljana pomerili moštvi domačega nogometnega kluba Dana Mirna in Jezera iz Zbilj.

● Športno društvo Podbočje bo v počastitev dneva državnosti v petek, 25. junija, pripravilo 7. nočni turnir v malem nogometu. Nagradni sklad znaša 70.000 tolarjev, 20 večerij, 20 pic in več manjših nagrad.

● Nogometni klub Podluben bo v nedeljo pripravil nogometni turnir. Prijavite se lahko do sobote do 19. ure v trgovini Maja v Birčni vasi. Nagradni sklad za 3 najboljša moštva znaša 35.000 tolarjev.

Ribarjenje v kalnem se ne obnese

Tehnološki sistemi Sevnica so se po volji in odločitvi republiškega sklada za razvoj, navkljub dvema resnima ponudnikoma za nakup TSS, znašli pred stečajem. Kaj je vodilo sklad do take odločitve in kako sploh posluje?

Razplet v Tehnoloških sistemih d.o.o. Sevnica (TSS) je pred durmi. Pravzaprav se je za 76 delavcev pričela nejasna usoda že lani jeseni, ko je bivši direktor TSS Dušan Borštar od delavskega sveta izsilil prodajo podjetja republiškega skladu za razvoj, čeprav so delavci, tudi na zboru delavcev, tej nameri direktorja odločno nasprotovali. Danes, ko govorimo o svetu kot globalni vasi, so seveda tudi do delavcev TSS kaj hitro prišle nekatere informacije, da se jim pod skladovo streho ne obeta nič dobrega, češ da utegne postati sklad grobar njihovega podjetja, podobno kot mu je to že uspelo v nekaterih slovenskih podjetjih. Zdaj, ko je že na dlani, da so se gospodje v Ljubljani odločili za najbolj črna inčico, za stečaj podjetja, čeprav sta se za njegov nakup zavzemala dva podjetnika iz sevnških logov, so tudi na sevnški občini zelo odkrito izrazili svoje razočaranje nad nestrokovnimi potezami sklada, skladovo odločitev o stečaju pa so ocenili kot nesprejemljivo. Delavci in eden izmed kandidatov za nakup TSS Jure Šlogar menijo, da bi občina morala podobno reagirati že dosti prej, čepravno bi to, gledano zgolj paragrafsko, presegalo njene pristojnosti. Minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar sicer zatrjuje, da stečaj zagotovo ni glavni cilj sklada, ampak je prvi cilj,

da podjetje, ki je prišlo v last sklada, finančno sanirajo, drugi cilj pa je, da tako finančno ozdravljeno podjetje odprodajo, privatizirajo. Da pa minister, ki hkrati vodi upravni odbor sklada, ni najbolj zadovoljen z njegovim delom, potrjuje njegove izjave v javnosti, da v zadnjem času precej spremljajo, kako sklad deluje. Po novem statutu ima upravni odbor večje pristojnosti pri poseganju v upravljanje sklada. Upravni odbor, ki je doslej deloval kot neke vrste nadzorni organ nad skladom, bo v prihodnje po besedah dr. Tajnikarja analiziral posamezne primere večjih vlaganj sklada v podjetja in bo tako neposredno posegal v reševanje problemov podjetij, ki so pod streho sklada. **Požvižgajo se na mnenje sevnških politikov** Predsednik sevnške vlade Marjan Kurnik je povedal, da so na občini ponovno proučili razmere v TSS in ugotovili, da je predvsem za podjetje in zaposlene delavce najugodnejša inčica prodaja podjetja kot celote, stečaj pa najbolj skrajna inčica. Na občini so se ugotovili, da je kar veliko možnosti za dokaj ugodno prodajo podjetja po obstoječem razpisu sklada, enemu izmed dveh ponudnikov. Predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijovič in predsednik izvršnega sveta Marjan

Kurnik sta 15. maja pisno seznanila sklad za razvoj s skrbjo za ohranitev delovnih mest, saj bi za delavce TSS v primeru stečaja izjemno težko našli delo, kajti na občini so prepričani, da kupec proizvodne hale, opreme in zemljišča ne bi nadaljeval kovinsko-predelovalne proizvodnje. Zato je ob 14- odstotni stopnji brezposelnosti v občini seenarij stečaja še toliko bolj nesprejemljiv. Na to pismo vodilnih sevnških politikov so se na skladu očitno požvižgali, saj se jim ni zdelo vredno niti odgovoriti. "Posredno, od delavcev smo bili obveščeni, da je upravni odbor TSS zasedal 18. maja, torej po prejemu tega našega dopisa in mnenja, in da se je na tej seji odločil za stečaj podjetja. Predsedniku sindikata je bilo rečeno, da je ta odločitev zaenkrat še skrivnost, česar še posebej ne razumem, kajti takša odločitev je lahko samo javna, pomembna za lastnika in delavce. Na naše zahteve, naj nam sklad pove, kakšna je bila ta odločitev, smo dobili s sklada točno informacijo, da se je resnično odločil za stečaj, šele 31. maja. Tega dne so se razmere v TSS ponovno zaostrele, prišlo je do stavke in zahtev, zato smo se z delavci ponovno sestali. Ugotovili smo, da so socialne razmere v podjetju v resnici do konca zaostrene, zato smo na področjih, kjer imamo neke neposredne pristojnosti, sprejeli nekatere ukrepe," poudarja predsednik Kurnik in te ukrepe razloži. Naredili so analizo, kako bodo delili socialne pomoči. Ze v tem tednu naj bi delavcem izplačali enkratne socialne pomoči, da bi vsaj omilili težak položaj delavcev in njihovih družin. Izplačali bodo tudi otroške dodatke za april in maj. Rdeči križ bo pomagal s paketi s hrano in drugimi

potrebinami. Po Kurnikovi besedah gledajo na razmere v TSS predvsem s socialnega vidika in z vidika delovnih mest, to mnenje pa so občinski možje ves čas tudi predstavljali skladu.

Delavci TSS se že zelo dobro zavedajo, kaj zanje pomeni stečaj. Tistega dne, ko bo temeljno sodišče v Novem mestu objavilo stečaj TSS, se bodo vsi še zaposleni v TSS znašli na listi brezposelnih pri zavodu za zaposlovanje. Izkušnje kažejo, da bo do te objave preteklo še kar nekaj tednov, in v najtežjem položaju so delavci ravno v tem vmesnem času, ko podjetje ni več sposobno izplačati nikakršnih plač, na drugi strani pa nimajo na zavodu za zaposlovanje uveljavljenih še nikakršnih pravic kot delavci na t.i. odprti brezposelnosti. V Sevnici pripravljajo tudi inčico t.i. programiranega stečaja, kakršnih je bilo v Sloveniji dosti že kar uspešno izvedenih. Gre pa zato, da gredo v razgovore z vsemi upniki TSS. In če bodo pripravili načrt, ki bi upnikom zagotavljal večjo poravnavo njihovih terjatev do podjetja v obliki programiranega stečaja, se pravi, da bi obdržali določeno proizvodnjo in jo celo oživili, so prepričani, da bodo upniki s tako inčico bolj zadovoljni kot pa s stečajem, kjer se poplačajo upniki z manjšim deležem kot v primeru programiranega stečaja. Pri dokončnem oblikovanju programiranega stečaja bi bilo poleg nasvetov občinarjev seveda nujno sodelovanje sklada za razvoj in delavcev TSS, vso stvar pa bi morali voditi v dogovoru s sodiščem.

Takega direktorja takoj razrešiti "Tudi v primeru TSS se kaže, da je upravljanje na razdaljo - pri tem ne mislim le na razdaljo v prostoru, ampak tudi drugače - dokaj težavno. Vse kaže, da sklad ne ravna tako, kot bi ravnal z vložkom svojega kapitala pravi lastnik. Zame je dokaj relevantno že to, da se je sklad od prevzema do danes sestel na upravnem odboru kot temeljnem institutu upravljanja podjetja le štirikrat, petkrat. Glede

Franc Jošt

toda naredil je dosti premalo za tako krizne razmere," komentira predsednik sevnške vlade Marjan Kurnik.

Zaukazan molk o stečaju Predsednik sindikata TSS Franc Jošt zagotavlja, da se je ves čas zavedal svoje dolžnosti, da dela v interesu delavcev, da pa so ga na skladu očitno zavajali. Po njegovih besedah naj bi nova predsednica UO TSS Elda Šircelj s sklada na upravnem odboru 17. maja, ko so se odločili o stečaju, zatrnila, da se je o tem pogovarjala s sevnško županjo; ponovno je to zatrnila 31. maja, medtem ko na občini niso o tem vedeli ničesar. Od Jošta so na UO TSS zahtevali, da mora o stečaju molčati, da ne bi prišlo do kakšnih posledic, morebitnega odtujenja premoženja, a je vseeno naslednji dan seznanil območni sindikat v Krškem. "Razočaran sem nad pokvarjenostjo nekaterih. Večkrat so mi skušali nastavitvi zanko, bil sem velikokrat v položaju, da ne bi bilo dobro, karkoli bi že napravil. Nad občino sem razočaran le v toliko, da so dolgo potrebovali, da danes govorijo tako. Mislim, da so preveč pričakovali od mene. Med zadnjo

na to da je šlo od septembra lani poslovanje vseskozi navzdol, bi se moral upravni odbor nujno bolj poglobljeno ukvarjati z vodenjem in poslovanjem TSS. Tega ni delal. Imamo informacijo, da je že lani jeseni takratni direktor izrečno seznanil sklad, da nima namena sprejemati poslov, češ da ne more dati nikakršnih zagotovil, da bodo ti posli tudi izvedeni. Upravni odbor, ki to ve, bi moral takega direktorja takoj razrešiti. Ob tem vedenju je sklad vztrajal pri istem menedžerju oz. direktorju, čeprav ni pridobil novih poslov niti ni nič delal za razvoj podjetja.

Tretja pomembna napaka sklada je, da je v TSS postavil vršilca dolžnosti direktorja (gre za Milana Senico, lastnika trgovskega podjetja Lucia - op. p.), ki se kasneje pojavi kot eden možnih ponudnikov za nakup firme. S tem je sklad naredil medvedjo uslugo ponudniku in sebi, kajti s takim načinom je postavil v dvom celoten postopek prodaje in v neenakopraven položaj druge ponudnike. Pri tem nič ne komentiram kvalitete enega ali drugega ponudnika, vendar to nikakor ne gre skupaj, da neko vodi podjetje, ki bo jutri na odprtem natečaju za nakup. Mislim, da je še najtežja napaka sklada ta, da se je sklad kot lastnik TSS odločil za stečaj, čeprav je imel ponudbi dveh lastnikov kapitala, ki sta bila pripravljena v TSS vložiti svoj kapital, svoje dosedanje reference, svoje dobro ime in podjetje začeti reševati.

Sklad je s stečajem zavrgel dve dobri podjetniški ideji, dva programa, in to v času, ko povsod izjemno manjka novih programov in svežega kapitala. Če ob prodaji TSS ne bi bilo nikogar, ki bi bil zainteresiran za nakup, in bi se sklad odločil za stečaj, potem bi bilo to popolnoma razumljivo. Zavreči dva ponudnika, ki se z vsemi načini in sredstvi borita, da bi to podjetje kupila, lastnik pa potem meni, da to ni nič vredno, in se odloči za stečaj podjetja - to ni sprejemljivo niti strokovno! Ne smem sicer reči, da sklad ni ničesar naredil, saj je zagotovil enomesečne osebne dohodke, opravil je določene pogo- vore z upniki TSS in se pogajal z delavci,

stavko so delavci opazili, da je delavka iz našega računovodstva popoldne nosila v vrečki neke papirje. Naše delovne knjižice so ležale kar na balkonu, tako rekoč pod milim nebom. Nekaj dokumentov smo našli celo v peskirnici," pripoveduje Jošt.

Boštanski podjetnik Jure Šlogar tudi meni, da bi občinarji morali to, kar je predsednik sevnške vlade povedal zdaj, povedati že ob prodaji TSS ali pa vsaj potem, da bi takoj dobili človeka, ki bi tovarno spravil v pogon. Po njegovem o stečaju ne bi smelo biti govora, če se pojavljata dva kupeca. "Gre za veliko lumparjio sklada, vse je zavito v meglo, nobenega odgovora mi niso dali razen tistega, da je v prednosti za nakup TSS Milan Senica. Nisem povsem prepričan, da je Senica dvignil roke proč od TSS, ker sta računovodkinja in še ena delavka TSS zdaj pri njem v službi. Še zdaj sem prepričan, da je bila moja ponudba boljša od Senicove. Ponujal sem zaposlitev 30 delavcev, 30 pa jih bi šlo na dokvalifikacijo oz. prekvalifikacijo, in to v firmi. Tisti, ki bi to opravili, bi imeli tudi zagotovljeno delo. Ponujal sem 950.000 mark, za Senico pa se govori o ponudbi 350.000 mark. Še na občini so mi povedali, da so mi na skladu očitali, češ da sem jih v Ljubljani zafrkaval, zdaj pa vidim, da sem jih še premalo drezal. Če sem se prijavil na razpis, ne bi smel biti že na začetku drugorazredni kupec. To tovarno smo zgradili Sevnčani, ne Ljubljanci," je odločen Šlogar, ki razmišlja, da je morda Ljubljancane motilo celo ime njegove firme - Zagorec.

Milan Senica tudi nima v rokah nobenih papirjev s sklada za razvoj, kako je postal v. d. direktorja TSS, o tem, da je posojal denar za plače delavcev TSS, zatorej ga utegne zaradi velike podjetniške (pre)drznosti in mladostne naivnosti še hudo boleti glava, če naj bi si poplačal vsaj svoj dosedanji vložek v podjetje, ki ga je nameraval kupiti. Še dokaz več, da so pri skladu, vsaj v primeru TSS, delali hudo po domače, zvečine po nekih ustnih dogovorih. Pri nas, ko še tisto, kar je na papirju bolj malo drži, tak način poslovanja, kakršnem je v razvitem zahodnem svetu, še ne bo tako kmalu dobil domovinske pravice. PAVEL PERC

glasba

Malce drugačna godba

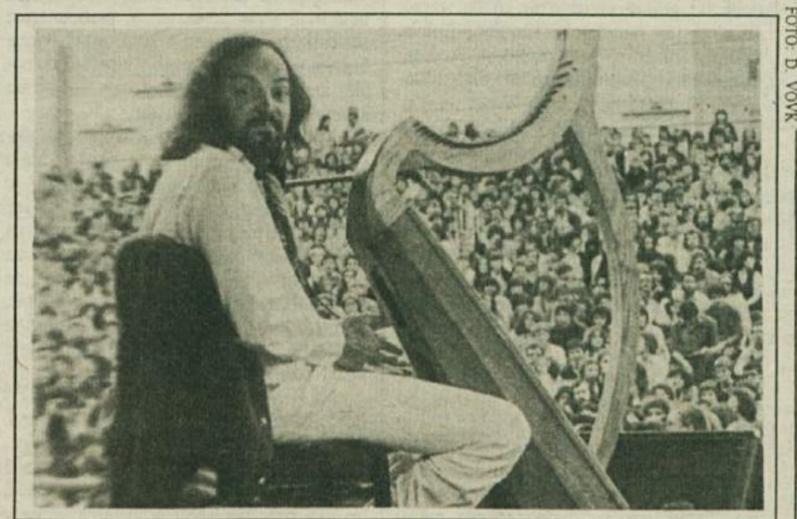
V organizaciji Glasbene mladine Slovenije in Radia Študent je pred dnevi že devetih zapored izvenela Druga godba, glasbeno-kulturna prireditev, ki pomeni vključevanje Slovenije v sodobne evropske pa tudi svetovne glasbene trende.

Že kakšno desetletje veljavna oznaka "world music" - naš najbližji izraz bi bil "glasba sveta", ki pa ga ne bi smeli jemati dobesedno - je v zadnjem času vse bolj prisotna v glasbeni industriji Zahoda, verjetno pa bo z odprtim širnega prostora, ki ga je skoraj neprodušno zagrajeval komunistični vzhodni blok, zanimanje po vsem svetu za dosedaj skoraj nepoznane glasbene kulture silovito poraslo. Ljubljanska Druga godba je od vsega začetka stopala v korak s svetovnimi trendi, seveda kolikor je bilo to zaradi skromno odmerjenega denarja za kulturo mogoče. Tako je dober teden dolga prireditev, ki poteka predvsem na različnih prizoriščih Križank, skoraj vedno zbrala umetnike in ljudske godce, ansamble in soliste z različnih področij pretežno manj uveljavljene ali manj popularne glasbe. Kot "world music" na splošno je tudi Druga godba v svoj program vključevala glasbo, ki slogovno, včasih povsem jasno, včasih zgolj bežno sega na področje jazza, reggaeja, rocka, ljudske glasbene ustvarjalnosti oziroma etnične glasbe, kot ji pravijo danes, ter folka, countryja, bluesa in še kakšne druge sodobne glasbene oblike. V svetu že nekaj let vlada silno zanimanje za sodobno afriško glasbo in se je kar nekaj glasbenikov, predvsem pevcev, trgovsko uveljavilo tudi že v Ameriki in Evropi, n.p.r. Salif Keita, Youssou N'Dour, Baaba Maal, Manu Dibango idr. Tudi različne oblike južno- in srednjeameriške glasbe so vedno dobrodošle na nosilnih zvoka in koncertnih odrih v Evropi in Ameriki ter na vse bolj pomembnih trgih, kot so Japonska, Avstralija ali Nova Zelandija. Prava mirzica med diskografskimi založbami, tako velikimi kot malimi, ki se šele uveljavljajo, je nastopila z razpadom sovjetskega

imperija. Bajno glasbeno bogastvo edine nekdanje sovjetske diskografske založbe Melodija se je namreč pričelo predvsem zaradi podkupnin naglo odlivati na Zahod. Za peščico dolarjev je bilo moč v arhivih "kupiti" nekaj metrov magnetofonskih trakov in jih pretihotapiti iz dežele ter jih zatem izdati na ploščah in lepo zaslužiti. Vsekakor je ne le za world music, temveč za glasbeno ustvarjalnost nasploh izjemno dobrodošel kulturni pretok, zaenkrat sicer večidel le v eno smer, ki se je pričel z nekdanjega sovjetskega, bližnjega in daljnega vzhoda. Koliko novih idej so že ali pa še bodo ob

bližnjih srečanjih s temi glasbenimi kulturami dobili ustvarjalni umetniki! In nekaj tega razgibanega in svežega dogajanja na glasbenem prizorišču je bilo čutiti tudi ob spremljanju letošnje Druge godbe. Od izvrstnega nastopa albanske družine Lela do komornega ansambla Borisa Kovača z glasbeniki iz treh nekdanjih jugoslovanskih republik, od slogovno različnih evropskih zasedb do sibirске pevke Sainkho NAMCHYLAK in afriških zasedb Glasbeniki z Nlla in Parafina iz Burkine Faso - tak je bil pester izbor.

Ob zaključku letošnje Druge godbe si seveda želimo, da bi naslednja, jubilejna prinesla še več imenitnih nastopov, da bi morda postregla tudi s kakšnim zares vrhunskim umetnikom ali ansambлом. Vsekakor bi bilo dobrodošlo, če bi nekatere goste Druge godbe, četudi manj znane, lahko slišali v še kakšnem drugem slovenskem kraju. Na Dolenjskem in v Beli krajini je primernih okolij za koncerte precej, le še zagnane prireditelje je treba najti. Držimo pesti - korajža je vedno nekaj veljala! DRAGO VOVK

Alan Stivell

Dolenjska na njenih slikah ne umira

Likovnika Franc Železnik in Danja Bajc sta na svojih ustvarjalnih potepanjih po skritih koticah Dolenjske v več letih ustvarila zanimiv slikarski fond, v katerem je upodobljena izginjavajoča dolenjska kulturna dediščina.

Dolenjska ima pravzaprav dva obraza. Vsakdanjega, sodobnega, bi lahko rekli, z naselji, ki se širijo in zajedajo v nekdanja polja in travnike, s tovarniškimi obrati, ki so kot betonski plevel zrasi vsepovsod, z asfaltnimi cestami, novimi in novimi hišami ter gospodarskimi poslopiji, ki se bahato kitijo v steklu in okrasnem kamenju, z regulirani potoki, hidromelioriranimi zemljišči... Drugi obraz je drugačen, bolj skrit je, kot bi se ga pokrajina sramovala, zato ga ne vidi več vsakdo. To so samotne stezice med hribi, zaplate njiv v odmaknjenih globelih, stari hrami in zidanice po vinskih goricah, kmečke hiše z rezljanimi vrati, okenci in slamnato streho, ki jo zarašča mah, samotni opuščeni mlini ob potokih.

To je obraz tiste Dolenjske, ki nezadržno izginja in tone v pozabo. Ostaja sicer zapisana v knjigah, ki pa jih ljudje ne berejo več, v verzih polpozabljenih pesmi, odzvanja v zvokih narodne pesmi, ki jih otroci ne poznajo več. K sreči je upodobljena na slikah nekaterih slikarjev, ki so z odprtim srcem prisluhnili pesmi dolenjske pokrajine in jo ovekovečili na platno ali risalni listih. Ko sta Lamut in Jakac, znana upodobiljevalca dolenjske krajine, hodila okoli in prenašala na platno razkošje barv, je bil zdaj izginjavajoči obraz Dolenjske še živ, povsod prisoten. Za vsakim vogalom si našel na kozolce, na stare hiše, ropotajoče mlino ob potokih, na dehteča ajdova polja, in tihih koticov ob čisti Krki je bilo, kolikor si jih je duša pozelela.

Vsega tega danes skoraj ni več. In komu so še mar dolenjske starozitnosti, bi človek dejal. Toda ni tako. Se so ljudje, ki jih kliče izginjavajoča Dolenjska, ustvarjalci, ki z ljubeznijo izrisujejo njene izginjavajoče poteze in se opajajo

ob njih. Med današnjimi slikarji sta to nedvomno Danja Bajc iz Novega mesta in Franc Železnik iz Peče pod Dobračem na avstrijskem Koroškem. Že nekaj let zapored ob lepih in manj lepih dnevih redno zahajata na pozabljene steze v Podgorje, h Krki, v vinske gorice in odmaknjene vasi ter iščeta stare lesene kozolce, razpotegnjene ob travnikih in poljih, stare hiše, lesene kašče ter te podobe z ljubeznijo prenašata na papir in platno, zraven pa Železnik še prizadevno vse beleži na fotografski film. Tako sta ustvarila bogat arhiv dolenjske stavbne dediščine, na stotine

fotografij in na stotine slik in risb, ki se zgovorneje kot fotografije govore o Dolenjski in njeni starozitnosti. Bajcova slika predvsem s pastelnimi barvami, medtem ko Železnik najraje sega po oljnih barvah. Veliko slik, ki so nastale v slikarskih srečanjih in tihih pogovorih z Dolenjsko, imajo danes shranjene njuni prijatelji in znanci kot ljubeznivo darilo ustvarjalcev; mnogi so slike kupili in jih obesili doma na steno, ker jim pripovedujejo stvari, ki jih v hrupu vsakdneva ne slišimo, jih pa človek duhovno potrebuje, da se pretolče skozi življenje. Železnikove slike vise tudi po domovih v Italiji, Avstriji, celo onkraj velike luže - v Ameriko so že odromale. Med drugim visi podoba razkošne jeseni ob Krki na steni pisarne župana avstrijskega mesta Beljak.

Franc Železnik je prekaljen ustvarjalec. Rodil se je v vasi Kolk nad Zagorjem. Po gimnaziji, končani v Litiji, je obiskoval šolo za umetno obrt v Ljubljani in diplomiral iz

Danja Bajc in Franc Železnik

FOTO: M. MARKEL

slovinci po svetu

Ta klobasa je pa čisto domača

"Tukaj v kleti je sušilnica in kadilnica za meso. Sam izdelujem klobase in prav tak okus imajo kot v starem kraju. Tudi šunke so prav tako slastne. Za marsikatero slovensko družino pripravim kolone jaz in na marsikateri slovenski veselici so šle dobro v tek klobase, ki sem jih jaz začinil," mi pripoveduje Ivan Vukšinič. Človek bi dejal, da je nekje na Božakovem, tam, kjer se je Ivan rodil, ne pa kakih deset tisoč kilometrov stran, med farmami zunaj kanadskega Toronta, kajti tako po belokranjsko teče Ivanu beseda in tako domače po dimu in suhem mesu diši v kletnem prostoru. Pokaže mi še sosednji prostor, kjer so pomivalna korita in puli z vsem orodjem za mesarijo. A Ivan ni mesar. Le tako dobro rad je, kot je nekoč v starem kraju. In kaj hitro je spoznal, da marsikateri rojak, ki pokusi njegove izdelke, zadovoljno zacmoka z usti in pravi: "Mmm, to je pa domača klobasa. Take smo imeli doma." Potem tudi ni daleč vprašanje: "Čuj, Ivan, jih ne bi naredil tudi meni kakih pet ali deset?" Ivan težko odreče. Nikoli ni bil mesar, a je vesel, da ljudje uživajo ob njegovih izdelkih, zlasti zdaj, ko je upokojen ima čas za to.

"Koliko vonjav, okusov in barv pravzaprav ima domovina?" se sprašujem, ko poslušam Ivana. In spomnim se, kako so me drugod na obiskih rojaki silili, češ jej to juho, ta je čisto domača, pa kruh, ali ni čisto tak, kot je v starem kraju, in orehova potica, ali ne diši prav tako, kot tista, ki jo je spekla mati za veliko noč? Celu vinu, ki ga iztisnejo iz grozjda, dozorelega v ameriški zemlji in pod ameriškim soncem, skušajo vdihniti slovensko dušo. Prav ganljivo je to prizadevanje najti stik z duhom starega kraja, in nenehno mi prihajajo na um Prešernovi verzi: "Mogla umreti ni stara Sibila ..." V marsikaterem slovenskem domu sem v kotu opazil bogca, kakršni so nekoč kraljevali v kmečkih domovih, in božje podobe na stenah, kot se jih spominja oko iz mladih dni.

Ivana Vukšiniča pozna skoraj vsa slovenska srenja v Torontu in okolici. Malo zaradi okusnih klobas, malo pa zato, ker se tu v tujini tako ali tako Slovenci veliko več srečujejo in pogovarjajo med seboj, kot pa mi v stari domovini. Združuje jih skrb za ohranitev svoje identitete. Le naključje je, da se tudi Ivan piše tako kot Slavo Vukšinič, ki me je prej vodil po Chicagu. Vukšinič iz Križevske vasi in Vukšinič iz Božakovca, od koder izhaja Ivan, si namreč niso v sorodu.

Na Božakovem ima Ivan lepe spomine. Pri hiši je bil nekoč mlin, ki je že zdavnaj utihnil. Še zlasti pa mu je ostala v spominu Kolpa, bistra in živahna reka, ki mu je pomenila marsikaj: radost poletnega kopanja, užitek, pa tudi izziv, nevarnost in zaslužek. Reka je dolga leta združevala ljudi z ene druge strani reke. Srečevali so se na sejnih, žegnanjih, veselicah, trgovali so med seboj, si pomagali

v Domu kulture. Pred kakimi dvajsetimi leti je začela zahajati v naravo in ob prostih nedeljah ali sobotah prenašala na papir svet pod Gorjanci in ob Krki. Vse od tistega, zdaj že odmaknjenejšega rojstnega dne, ko je dobila v dar pastelne barve, dela zvečine le v tej zahtevni slikarski tehniki. Slikanju se je temeljiteje posvetila šele pred leti, ko je pustila službo in postala samostojna kulturna delavka. Javnosti se je kot likovnica predstavila najprej na skupinskih razstavah, prva je bila že leta 1973 v Dugi Resi, potem pa tudi s številnimi samostojnimi in skupnimi razstavami.

S Francem Železnikom se poznata že od leta 1986, njuno znanstvo pa je v zdaj že skoraj nerazdružen slikarski tandem sklenila dolenjska krajina. Leta 1987 se je Železnik udeležil Labodovega ekstempora; tistikrat je prvič v življenju videl Dolenjsko in jo takoj vzljubil. Od tedaj redno prihaja v Novo mesto, od koder z Bajcovo romata v Podgorje, svet ob Krki in drugod po Dolenjskem. Obhodila in preslikala sta že skoraj vse skrite koticke, a kljub temu vedno znova najdeta kaj novega, vredno njune pozornosti. Te poti in srečanja niso vedno le radostni. Premnog motiv, ki sta ga doslej zabeležila, je danes povsem drugačen, številni kozolci, hramčki, kašče in stare kmečke hiše pa so ostale samo še na njenih slikah.

MILAN MARKEL

Ivan Vukšinič iz Toronta

FOTO: T. JAKŠE

400-letnica bitke pri Sisku in turjačani

Zastrupljeni zmagovalec

Čez nekaj dni, 22. junija, bodo na gradu Turjak svečano proslavili 400-letnico zmage pri Sisku. Med najbolj zaslužnimi za poraz Turkov je bil poveljnik Andrej Turjaški. Od takrat je bila vsako leto 22. junija maša v cerkvi na Ahcu, duhovnik pa je maševal v plašču, uplenjenem turškemu paši Hasanu.

Za slavno zmago nad Turki je bil Andrej Turjaški odlikovan v Zagrebu s činom generala. Vendar časti ni dolgo užival, saj se je še tisti večer, med slavnostno pojedino, zgrudil pod mizo in umrl. Bil je zastrupljen. Umrl je samski in bil komaj 37 let star. Čeprav je bil iz šumberske veje Turjačanov, pa njegovo turjaško poreklo očitno nekaterim ali mnogim ni bilo všeč in so ga spravili s poti. Andrej Turjaški je bil poveljnik trdnjave Karlovec, ki je bila v okviru Vojne krajine glavna ovira za prodiranje Turkov na zahod.

Po nekaterih trditvah se od zmage nad Turki pri Sisku vsak dan ob istem času oglašajo v cerkvah zvonovi. Po drugih pa je cesar Rudolf II. po nemških, ogrskih in drugih njegovih dednih deželah ukazal zjutraj, opoldne in zvečer zvoniti, kar naj bi kristjane opominjalo k molitvi za rešitev in zmago nad neverniki. Temu zvonjenju so rekli kar "turški zvon".

Prekaljeni v bojih s Turki

V bojih s Turki so si pridobivali slavo in izgubljali življenje tudi drugi Turjačani. Tako je njegov dedek Ivan IX. Turjaški padel leta 1529 v boju s Turki pred Dunajem. Še posebno pa je zanimiva tragična in zgodovinsko izpričana smrt Herberta Turjaškega leta 1575 pri Budačkem. Ustne in pisne pripovedi o tem se nekoliko razlikujejo. Tako nekateri menijo, da sta bila Herbert Turjaški in Friderik Višnjegorski zaletava vojščaka, ki sta se nepremišljeno podala na boj s Turki, da so ju ti pobili ali ujeli in obglavili. Vendar to gotovo ne drži povsem, saj je bil Herbert Turjaški namestnik glavnega poveljnika Vojne krajine, ki je prej v dolini Une premagal turško vojsko, ujel njihovega poveljnika in ga izpustil šele za odkupnino 30.000 cekinov. Za

to dejanje je bil imenovan za deželnega glavarja Kranjske.

Pri Budačkem pa se je devet let kasneje vse ponovilo še v bolj grozni obliki, tokrat v škodo za Herberta Turjaškega. Med bojem so najprej Herbertu ubili konja, nato pa podrli še njega in mu odsekali glavo. Podobna usoda je doletela tudi Friderika Višnjegorskega, Herbertovega sina pa so Turki odpeljali v suženjstvo. Turki so v svečanem sprevedu odnesli obe glavi samemu turškemu sultanu. Vojščaka, ki sta obglavila Turjaškega in Višnjegorskega, sta bila bogato obdarovana in sta v službi napredovala. Ljubljana je potem z žalno slovesnostjo počastila brezglavo truplo svojega glavarja.

Kam sta izginili glavi?

Turki so posneli z glav obeh junakov kožo

Turjaški grad

in obe koži nagačili s slamo. Herbertovi sorodniki so nato za odkupnino 20.000 tolarjev odkupili obe nagačeni glavi. Z odkupnino je Ferhad-paša zgradil v Banjaluki lepo džamijo, ki so jo imenovali Ferhadija. Obe nagačeni glavi pa so vse do leta 1943 hranili v orožarni na gradu Turjak v skrinjici iz cipresnega lesa. Septembra 1943, ob partizanskem napadu na belogardiščno postojanko v gradu Turjak in partizanski osvoboditvi tega gradu (takrat je bil grad Turjak prvič in zadnjič osvojen), pa sta obe nagačeni glavi izginili neznanu kam. Domačini menijo, da ju je nekdo odnesel, morda celo v tujino, in da sta tako rešeni ter da zato obstaja velika možnost, da se bosta spet slejkoprej kje pojavili.

Vpliv Turjačanov na slovensko kulturo

Turjačani-Auerspergi so imeli kar velik ali vsaj precejšen vpliv na vero in slovensko kulturo. Bili so navdušeni podporniki protestantizma. V Lutrovi kapeli na Turjaku je pridigoval Jurij Dalmatin, ki je tu prevajal in prevedel Biblijo in po eni izmed pripovedi dobil od grofov za nagrado kobilo, zaradi česar so mu ljudje rekli kar Jurij Kobila. Primož Trubar pa je Kristofu in Andreju Turjaškemu posvetil knjigo "Noviga testamenta poslednji dejl", saj je v njej zapisal, da so (Turjačani) pogosto izkazali različne dobrote njemu in njegovim, mu nudili podporo pri treh preganjanjih in da je zato v spomin in potrdilo sedanjega in bodočega prijateljstva izdal to knjigo.

Na turjaškem gradu je v letih 1908 do 1910, se pravi zadnji dve leti svojega življenja, župnikoval pesnik Anton Medved in se tudi na tem gradu in pod grajsko lipo pogosto pogovarjal s prijateljem pisateljem Franom Saleškim Finžgarjem. Znamenito turjaško lipom, ki naj bi jo posadili okoli leta 1.000 oz. po nekaterih drugih trditvah okoli leta 1.500, je opeval v pesmi Turjaška Rozamunda tudi France Prešeren, vendar je lipo spremenil v hrast. Lipo ljudje občudujejo še danes in marsikateri poznavalec Prešernove pesmi začuden ostri, ko mu namesto hrasta pokažejo lipo.

JOŽE PRIMC

TONE JAKŠE

Počitek v senci

Utrajena in razgreta sedim pred vinskim hramom. Vas nad mojo domačijo je razgrnjena kot svetišče. Lahen vetrič pozibava veje dreves. Nič več ni revnih kajžic iz mojih otroških let, lepo urejeni vinogradi ovijajo mojo predrago Lokvico kakor živ vene.

Pred menoj se vali reka spominov, zanimivih in manj zanimivih. Zanimivih zato, ker smo vse to obnovili po končani drugi svetovni vojni s trdim delom in z mnogo odreknanja. Trpek je spomin, ko čujem marsikaj negativnega na račun prejšnjih časov. Ničče od mlade generacije noče slišati, da smo veliko obnovili in da smo bili zato pri marsičem močno prikrajšani. Saj ne moremo pozabiti, da nam je kruta vojna zagnala mladost v ruševine in pogorišča. Solze mi stopijo v oči, če pomislim na vse tiste vojne grozote.

A že pred mojim rojstvom so predniki tolkli revščino. Še zelo mlad je moral moj oče tasto oditi v tujino za kosom kruha, pri hiši je bilo namreč veliko otrok. Janez je sanjaril, da bi šel v daljno Ameriko, kjer se je bil brat Tone že uveljavil in staršem v pisnih pošiljal dolarje. To ni bilo kar tako, saj ostareli kmetje niso imeli pokojnin. Dobro se spominjam, da so pobirali po tleh odvržene ogorke cigaret.

Janez se je težko znašel, ko je

prvič stopal po ameriških ulicah, da bi poiskal svojega brata Toneta. Pomagal mu je policaj in ga privedel v dom Antonia Nemaniča. Ta je bil v uredništvu lista Ameriška domovina, zato je bil bolj znan. Ko je policaj privedel Janeza v Tonetovo hišo, je Tone osupnil in ga dolgo opazoval: "Ja, Janez, kaj te vrag moči, zakaj si zapustil domovino?"

"Dobro veš, kakšna revščina je doma. Ti pa si si uredil hišo po kraljevsko, tudi po teži tvojega telesa vidim, da ti nič ne manjka. A mene sprašuješ, čemu sem prišel." Svigali so ostri pogledi. Prvi je znil Tone: "Koliko potrebuješ za prvo silo? Zbral bom morda še več, in hitro nazaj v rodni kraj! Veš, da nas bodo takoj izgnali, ko bo kriza. Prvi so njihovi državljani, Janez, samo Amerikanci bodo dobili službo. Lepo te prosim, ubogaj me, brat. Nekdo more delati tudi doma. Kaj bo, če propade dom? Kam se lahko potem vrneva, če bo dom propadel? Lepo te prosim, pojdi nazaj!"

Tako se je usoda obrnila in Janez se je vrnil domov. Pravi čas. Res je nastopila kriza. A s pomočjo rojakov iz Amerike mu je v dolgih letih uspelo sezidati v domovini svoj dom. Žal je bil v 2. svetovni vojni razbit, po njej pa znova obnovljen.

Kako pišejo Slovarja in priročnik

Še kot novinarka je zdaj samostojna kulturna delavka, publicistka in urednica Marjeta Novak-Kajzer na pobudo urednika Sobotne priloge Dela Janka Lorencija konec leta 1992 začela objavljati vrsto intervjujev z znanimi slovenskimi besednimi ustvarjalci, pri čemer se je skušala kar najbolj osredotočiti na razmišljanja o ustvarjalnem procesu posameznega avtorja, ob pogledu v ustvarjalno delavnico posameznega literata pa spregovoriti o posudah in vzgibih za nastanek njegovih literarnih del, o postopku samem ter o navadah in početjih, ki spremljajo pisanje. Ker je ustvarjanje globoko povezano s človekovo intimo, je v teh razgovorih

prišlo na površje še marsikaj drugega, kar se dotika drugih področij in vprašanj. Vsekakor so objavljeni intervjuji zbudili precej pozornosti tako med bralci kot literarnimi strokovnjaki. To in pa dejstvo, da je avtorici ostalo precej gradiva, ki zaradi omejenega prostora v časopisu ni moglo biti objavljeno, je Kajzerjevo vodilo k zamisli, da bi intervjuje zbrala v knjigi. Po dogovoru z založnikom Mihelačem se je lotila priprave knjige, ki pa jo je še razširila z novimi ustvarjalci. Poleg že intervjuvanih 18 je zbrala še 16 besednih umetnikov, tako da se je končno število zaokrožilo na 34. To naj bi bili tiste ustvarjalci, ki ta hip predstavljajo vrh v slovenski prozi, poeziji in dramatik. Pogovori z njimi so izšli v knjigi KAKO PIŠEJO, ki jo je te dni izdala Založba Mihelač.

Pri nedvomno zahtevnem projektu je avtorica s pridom izkoristila svoje 12-letne novinarske izkušnje kot tudi še zgodnejše izkušnje iz obdobja, ko je bila na pariški Sorboni in je opravila več pogovorov z znanimi francoskimi ustvarjalci. Pri pogovorih ji je pomagalo poznavanje sodobne slovenske književnosti, ki jo po lastnem zagotovitvu redno spremlja že dolgo časa, osebno znanstvo s številnimi ustvarjalci, njeno lastno pisateljevanje (je avtorica več leposlovnih del), lahko pa dodamo še eno "prednost", in sicer to, da je avtorica ženska, pri čemer mislimo na intuicijo in večjo zaupnost pri pogovoru (ženskamati). Vsi intervjuji so avtorizirani.

Sestavni in nepogrešljivi del knjige so portretne fotografije, ki so zvečinoma nastale posebej za to knjigo. Z očesom fotografske kamere intervjuvance predstavljajo Joco Žnidaršič.

MILAN MARKELJ

Pot v svet, naj bo mišljena turistično, poslovno ali strateško, je dandanes nedvomno tlakovana z znanjem tujih jezikov in računalništva. V tem pogledu je najnovejši paket dveh slovarjev in priročnika, ki je te dni izšel pri Cankarjevi založbi, še kako koristen. Izšel je namreč krepko prenovljen Angleško-slovenski in slovensko-angleški moderni slovar, priročnik s kaseto Govornimo nemško in obnovljen ter dopolnjen Računalniški slovarček.

Angleško-slovenski in slovensko-angleški moderni slovar je prvič izšel že pred več kot 23 leti in je v tem času doživel kar 12 ponatisov, kar nedvomno potrjuje njegovo uporabnost. Že nekaj časa pa se je kazala potreba po prenovi tega priročnega slovarja, saj se tudi sodobna angleščina spreminja, nastajajo nove besede in izrazi, frekventnost besed se spreminja. Daša Komag, soavtorica prve izdaje, se je lotila prenove in pripravila slovar, ki prinaša precej sprememb, predvsem pa je geslovnik obogaten z besedami, ki jih poprej nismo potrebovali, a so z razvojem posameznih področij postale del vsakdanjika poslovnih, študentskih, turistov, športnikov in še koga, tako da zdaj slovar obsega 44650 gesel.

Angleščina je nesporno najbolj razširjen svetovni jezik, vendar se z novimi razmerami pri nas krepi tudi potreba in želja po znanju nemščine. Takim, ki nemščino malo že poznajo, bi se je pa radi naučili boljše in pravilneje govoriti, je namenjen priročnik s kaseto Govornimo nemško, ki ga je pripravila Nanika Muster-Čenčur. Priročnik je razdeljen na tri dele: v prvem so navedeni stavki, ki jih uporabljamo, ko iščemo ali dajemo informacije, izražamo mnenja, čustva, se pozdravljamo ipd., v drugem so nanizane vsakdanje situacije in njim primerno izrazje (potovanje, carina, policija, hotel, restavracija, banka, nakupovanje itd.), tretji del pa je namenjen tistim, ki uporabljajo nemščino v poslovnih pogovorih.

Izredno hitro se s tehnološkim razvojem dopolnjuje in spreminja računalniško izrazje, zato je bil računalniški slovarček, ki je pri Cankarjevi založbi prvič izšel pred skoraj 10 leti, res potreben ponovne obdelave. Več kot 60 sodelavcev, ki oblikujejo slovensko računalniško izrazje, je sodelovalo pri pripravi najnovejšega angleško-slovenskega in slovensko-angleškega računalniškega slovarčka, ki zdaj ponuja primerno slovensko računalniško izrazje.

V džungli slovenskega vsekakor potrebna in uporabna knjižica.

MILAN MARKELJ

POKOŠENE TRAVE - Prva v letu je bila košnja v maju. Noč pred košnjo gospodar in gospodinja skoraj nista zatisnila očesa. Imela sta na skrbi, da sta pravočasno zbudila dogovorjene kosce iz različnih hiš. Zgodaj so vstali, da so lahko popili kozarček žganja in pojedli kislo juho. Kositi so začeli ob treh zjutraj, da je bilo do osmih pokošeno. Takrat so dekleta prinesla koscem malico, nato pa raztrosila redi pokošene trave, da se je sušila. Obračali so še ob deveti, enajsti in tretji uri popoldne, nato pa seno spravili v kopče - kupe. Ob ugodnem vremenu so popoldne naslednjega dne že vpregli, naložili seno in ga odpeljali domov. Na fotografiji so kosci in grabljice z vozom sena v Dobovi z začetka tega stoletja. (Pripravila: etnologinja Ivana Počkar)

Iz Trdinovih zapiskov

Duh - Nazaj hodil je Šurla, ki je predstavljal kmečke mejnike v korist rupe graščine s psom vred - oba bila ognjena. Na mostu v Baltovi vasi sreča ga človek in obgovoriš ga reši pekla - če ne bi ga obgovoril, bil bi že eno uro potem jrdaman. Tako je hodil nazaj i Gorše v Selih, ki je predstavljal mejnike na njivah. In tako še mnogi hodijo tod nazaj.

Grda coprnija - Pop Šalomon zacopral je, ko je bil še dijak, taricam, da so vzdignile vse na enkrat kikle in kazale pizde rjemu in pa Martinu (mesarju), ki mi je to pravil. Dijaki, profesorji in farji znajo vsi coprati.

Zaljubljene v petje - Deklice strastno ljubijo petje, dobivši kako pesmarico jo prebirajo, prepisujejo, posojajo, skrbno nazaj zahtevajo etc. Kedar jim pride v last, smatra se to v celi soseski za važno zgodbo med deklič, vsi vro skupaj, da čudo vidijo.

Radi imajo grlice - Dolenci ljubijo posebno grlice, domače in hostne. Če je le moč si dobe ktero v hišo. Hostne znajo tako ukrotiti, da po letu letajo sicer zunaj z drugimi hostnimi ali spat hodijo v hišo, tudi prezimujejo v hiši. Sprjaznijo se celo z mačkami, da se igrajo z njimi.

Nemarni vozniki - Vozniki so mnogi Dolenci slabi. Eden peljal je 8 ur daleč hraste na Videm. Ko gre na pot opazi nekdo, da mu je os strta in pove to vozniku. Ta pa reče smeje se: O nič ne de, moj voz je na to že navajen. Na sredi pota in še pred polomi mu se voz, mora ostati, da mu ga popravijo in najeti tuja kola in zgubi tako voznino in še več. Če gospodar sam vozi, vse zapravi, če pa hlapec, zanemaruje živino.

Obiski hudiča - Zidarski mojster Babnik v mestu na Bregu imel je vsaki dan vizite hudiča kot malega 4 letnega dečka z rdečo kapico ob 11. zjutraj in zvečer. Ob tej uri silen strel v hiši. Vsi mislili, da strelja vrag. Anica slišala tudi strel. Tuji žena je menila, da hodi hudič takrat, ker je tisti dan mož kakor obdivjal, vse razmetal po hiši, jo zlostavljal etc.

M.č.: Nekoga moraš imeti rad

Da, nekoga moraš imeti rad, je napisal naš pesnik Ivan Minatti. In še kako prav je imel. V tem svetu, polnem bede, privošljivosti, zahrbnosti, zavisti in častihlepnosti, je ljubezen res potrebna, če hočeš preživeti. A koga imaš lahko rad, brez suma v srcu, da te bo prevaral, ko mu enkrat odpreš svoje srce? Teško je dandanes verjeti, celo dober prijatelj te prevara. Ljudje se vse bolj zapirajo vase, bojimo se biti izigrani, saj je marsikoga ta svet že prevečkrat izigral. Odhajajo v gostilne, da v kozarčku najdejo uho in se jim po nekaj kozarčkih odveže jezik in se lahko zaupajo svojim pislim prijateljem. V pijanosti so ljudje še lahko iskreni, se počutijo med seboj enake, so si prijatelji - do iztreznitve. Prav je imel Hemingway, ko je dejal, da je razumen človek tu in tam prisiljen, da se napije, da bi lahko preživel z norci. In prav res je ta svet nor. Neizmerno sovraštvo in želja po izničenju bližnjega je bistvo današnjega življenja. Starejši stokajo in obupujejo nad mladino, kakšna je. Mladina in otro-

ci so ogledalo svojih staršev, ti pa v boju za imetje pozabljajo na svoje otroke, pozabljajo, da potrebujejo tudi ljubezen.

Zgodi se, da premožen oče najde svojega sina zadrogiranega in zapitega. Ne bo ga vprašal, če potrebuje ljubezen, vprašal ga bo, če hoče avto, motor, videokorder. Ali pa bo rekel: "Kaj ti vendar manjka? Saj imaš vse, kar hočeš." Da, vse! A ubogi sin nima tistega, kar v mladosti najbolj potrebuje, nima razumevanja in ljubezni svojih staršev.

Hujši ko je boj za obstanek, bolj ljudje pozabljajo na to, da je nekoga moraš imeti rad. O, saj imamo ljudje marsikaj radi: denar, lepo hišo, lep avto, radi imamo stvari, ki drugim kažejo naše finančno stanje. A ko moramo ljudem pokazati svoje srce, tokrat se ustavi. V boju za bogastvo so ga izgubili.

"O groza, izgubil sem srce! Bom pogledal v kateri trgovini imajo najcenejšega", pravi današnji sodobni človek.

Miloš Jakopec
1848
Narodna garda v Novem mestu

vetlitev.

K lažjemu razumevanju narodne garde naj bralcem pomaga naslednji uvod, ki vsebuje splošne orise vzrokov in dogajanj okoli njenega nastanka in delovanja. Povzet je iz knjige Josipa Apiha Slovenci in leto 1848, ki je izšla 1888 v Ljubljani v založbi Matica slovenske, in iz dr. Josipa Mala Zgodovine slovenskega naroda, ki je izšla 1928. pri Mohorjevi družbi v Celju.

Dunajska marčna revolucija je bila tako odmev februarke v Parizu, kot hkrati posledica takratnih revolucionarnih vrenj na Madžarskem, osamosvojitvenih teženj in vojne v severni Italiji ter odločnih čeških zahtev po avtonomiji.

Začetniki marčne revolucije na Dunaju so bili študentje. Pod vplivom februarke revolucije v Parizu so na avstrijskega cesarja Ferdinanda I. naslovili addresso z zahtevami po svobodi vere, izobraževanja, govora in tiska ter oblikovanja narodnega zastopstva. 13. marca 1848 se je pri vročanju te address pred Deželno hišo številnim študentom pridružila množica Dunajčanov. Nato so se začeli nemiri, ki so se nadaljevali v noči od 13. na 14. marec in se razširili po vsem Dunaju. Vojska in policija sta v posameznih četrtih posredovali tudi z orožjem, nato pa, ko sta ugotovili svojo nemoč, sta se umaknili v vojašnice in policijske postaje.

Studentje so se začeli že v isti noči oboroževati. Orožje so si prilastili v orožarni in enem izmed opuščenih stolpov nekdanjega dunajskega obzidja. Nekaj orožja je bilo razdeljenega tudi med ostale udeležence demonstracij. Iz teh prvih oborožencev je nastala narodna garda, ki je po umiku vojske in policije začela vzdrževati na Dunaju red in mir. Gardisti so spočetka nosili kot oznako na rokavu bel trak, na prsih ali na pokrivalu pa belo pentlo. Bela barva naj bi po takratnih razlagah simbolizirala zavzetost za mir in red.

Dotlej trdna, legalna avstrijska oblast je ob revoluciji bila sprva zbegana in brez moči. Z Dunaja so pobegnili nosilci dotedanjega absolutizma (med prvimi predsednik

vlade Metternich in notranji minister Sedlnicky, sledili pa so jima še mnogi drugi). Po zidovih dunajskih hiš so letaki razglašali svobodo tiska, govora, oborožitev naroda, ustavnost, narodno zastopstvo, enakost stanov idr.

Cesar Ferdinand I. je že 15. marca pod pritiskom dogodkov, čeprav nerad, s patentom utemeljil narodno gardo, vendar "na načelih imetja in izobrazbe". Gardisti so torej lahko postali samo tisti, ki so imeli posest in izobrazbeni. Na dlani je, da je omajana oblast s tem določilom skušala izločiti iz oboroževanja nevarne nižje sloje. Po določilih tega patenta so enote narodne garde volile svoje poveljnike.

Novice o dogodkih na Dunaju so se dokaj hitro razširile po Avstriji. Tu in tam je prišlo do nemirov, po vseh večjih mestih pa so hoteli po dunajskem zgledu snovati narodno gardo. Toda začetno revolucionarno vrenje, ki ga je prinesla v avstrijski prostor marčna revolucija, se je kaj kmalu zapopolnilo z dodatnimi vprašanji. Ta so bila izven njenih domen in so jo celo pomagala dušiti. Stara oblast je skupaj

Študentske demonstracije pred dunajsko mestno hišo 13. marca 1848 ob vročanju addresse naslovljene na cesarja, v kateri so zahtevali svobodo tiska. Študentom so se pridružili še meščani in začeli so se nemiri po vsem Dunaju in marčna revolucija (Risba: F. Kollarž)

z vladarsko hišo v teh zaviralnih procesih sodelovala po najboljših močeh. obojni so se zavedali, da je v dneh stiske popuščanje najboljše taktika. Zato so navidezno pritiževali vsem zahtevam, ki jih je prinašala na dan revolucija, v uredničevanju omiljenega pa kar se do odlašali. Vedeli so, da čas deluje v njihovo dobro.

Marčna revolucija je v narodih, ki so živeli pod avstrijsko streho, sprožila zlasti narodnostno vrenje in zahteve. Proklamirana enakopravnost narodov je bila eden od osrednjih naslovov le v začetku. Kaj kmalu se je pojavil velikomski frankfurški program s svojimi težnjami. Oblikoval je idejo velike Nemčije.

Že v aprilu 1848 se je po avstrijskih deželah razvila zelo ognjevit velikonemška propaganda, polna radikalizma. Tudi v Avstriji so bili večinski narod Nemci, vendar so bili notranje prežeti z avstrijskim duhom in vsaj kolikor tolikor strpni proti slovenskim narodom. Velikonemski radikalizem, ki je vel iz frankfurških idej, pa je bil pravo nasprotje avstrijske miselnosti. V pojavnih oblikah, s katerimi je nastopal v Avstriji, je kot najpomembnejše poudarjal nemštvo. Nemška propaganda je bila tako silovita, da je v aprilu na Avstrijskem pomenilo proglašati se za Avstrijca isto kot biti reacionar.

Slovenski narodi v Avstriji so zelo hitro spoznali, da od velike Nemčije, ki se je oblikovala v Frankfurtu, nimajo kaj pričakovati. Vedeli so, da glede narodnostnih pravic zagotovo še manj od tistega, česar so bili deležni v Avstriji. Avstrijski politiki so tisti čas iskali težišče in središče svojemu narodu zunaj Avstrije, avstrijski Slovani pa v Avstriji sami in so v tistih usodnih dneh s tem dejansko reševali Avstrijo.

Kot vsiljena ločnica je Frankfurt odrinil na stran mnoga vprašanja, ki jih je prinesla na plan revolucija. Nekaj mesecev so se lomila kopja predvsem okoli vprašanja: za veliko Nemčijo ali proti njej. Ta premor sta izrabili sprva omajana avstrijska oblast in vladarska hiša za svojo utrditev in nato v poznejenskih dneh udušili revolucijo.

Ob meji so kraji, ki so odrezani od lastne države

Poslanca ZLSD dr. Kreft in dr. Kožuhova v Fari

Občinski odbor Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Kočevje je organiziral srečanje oz. zbor krajanov KS Kostel v Fari. Osnovna tema je bila: obmejna problematika in v okviru tega razgovor o trenutnem stanju in razvojnih možnostih te doline. Kot gosta sta se udeležila srečanja dr. Lev Kreft, podpredsednik državnega zbora, in dr. Mateja Kožuh-Novak, poslanka tega telesa. Prisotno je bilo kar precejšnje število članov in simpatizerjev, žal pa ni bilo veliko domačinov, kot da ne živijo tukaj in to niso njihovi problemi.

Razgovor je bil dokaj živahen, izpostavljeni pa so bili predvsem problemi glede cestne povezave proti Osilnici, saj so kraji od Petrine pa vse tja do Podplanine praktično odrezani od lastne države in taista država nima posluha, da bi zgradila to cestno povezavo. Raje pušča ljudi v nejevolji in popolni izoliranosti, saj je za mnoge, tu mislim predvsem narovarstvenike in še nekatere, vidra bolj pomembna kot klovek.

Poleg tega osrednjega problema je bil govor še o maloobmejnih prehodih, o režimu na reki Kolpi in o nadaljnjem razvoju tega območja. Veliko pojasnil je takoj dal predsednik IS občine Kočevje, ki je med drugim povedal, da naj bi ta prostor postal prosta turistična cona.

Gosta sta menila, da bi morala novonastala meja imeti prednost in da so ti kraji nekaj edinstvenega, saj so postali obmejni kraji, ležijo v zelenem pasu, so demografsko popolnoma nerazviti pa še narava je lepa in neokrnjena. To pa so argumenti, ki jim Slovenija mora prisluhniti. Če vzamemo v poštev še dejstvo, da je naseljena meja najbolj varna meja, potem mora država v najkrajšem času omogočiti tem ljudem boljše življenje.

Objubila sta, da bosta vložila vse svoje moči, da bi tudi ostale poslance prepričala o resnosti problemov in nujnosti reševanja le-tih.

Dogovorjeno je bilo, da se septembra ponovno srečajo. Takrat naj bi povabili vse poslance državnega zbora in sveta, ki "odgovarjajo" za kočevski prostor, in jim ponovno predložili te zadeve, da bi lažje podprli krajevne in občinske programe razvoja, ki so tako ali drugače vezani na državni proračun.

FRANC CIMPRIC

Prijetno srečanje

Med udeleženci celo trije devetdesetletniki, ki so družbo držali pokonci

Krajevna skupnost Mrzlava vas se razprostira na pobočju Gorjancev in spada v župnijo Čatež ob Savi. V njo spadajo vasi Globočice, Kraška vas in še dve mali vasi pod Stojdragom, Čedem in Kamence. Hriboviti svet in nerodovita kraška zemlja sta tem ljudem nudila težko življenje in šele zadnja leta so jim naklonila malo bolj prijazno življenje.

V teh vaseh živi veliko starejših ljudi. Mnogi so ostali sami in tako jesen svojega življenja preživljajo v odmaknjenosti. Aktivisti Rdečega križa so jim v nedelji, 6. junija, pripravili prijetno srečanje. Najprej so imeli mašo v podružni cerkvi sv. Duha, potem pa so imeli družabno srečanje v Prahovi zidnici v Kozolcu. Zbralo se je okoli 20 ljudi. Skrbne žene so jim pripravile kosilo, in so napake tudi razne dobrote. Prijetno druženje se je potem ob pesmi, harmoniki in prijetnem pogovoru nadaljevalo v veliko zadovoljstvo vseh prisotnih do večernih ur. Med temi udeleženci so bili tudi trije devetdesetletniki, ki so s svojo neverjetno trdoživostjo in čilostjo držali pokonci celotno družbo. Vsi so obujali spomine in zanimivo je bilo prisluhniti njihovim doživetjem, ki so nekatera resnično pretresljiva.

Pozornost, prijazen pogled, pristrčen nasmeh žena in mož, ki so srečanje pripravili tem starejšim ljudem, je bilo zanje prijetno doživetje. V jesen njihovega življenja je tako posijalo kosček sonca in topline. Prirediteljem gre za njihovo človekoljubno dejanje vse priznanje. Starejši ljudje taka srečanja prav gotovo potrebujejo.

JOŽE PACEK

● **Medicina lahko ozdravi vse bolezni razen zadnje.** (Pende)

● **Rodimo se na en način, umremo na tisoč.** (Srbski pregovor)

Oznanilo česa?

Bralci naj sami ocenijo, ali je tak uvodnik res prispevek k spravi

Uredništvu Dolenjskega lista pošiljam 15. št. glasila Oznanilo, ki je izšla 30. maja, z željo, da ponatisnete njen uvodnik, ki je po mojem mnenju vse prej kot prispevek k spravi, ki jo slovenski narod bolj kot kdajkoli prav zdaj potrebuje. Sicer pa naj bralci verodostojnost in (ne)dobronamernost napisanega presodijo sami. (J. P.)

DA NE BI POZABILI!

Kristjani že od nekdaj prosimo v naših molitvah, posebno ob rožnem vencu, naj nam Bog urdi spomin. Prošnja velja za osebe in narode. Posamezniki se moramo spominjati naših grehov in slabosti, da se jih moremo pokesati in popraviti krivice; narodi pa, da napak prednikov ne bi ponavljali.

V Sloveniji je močno prisotna popolnoma nekrščanska drža: "Pozabimo! Ozirimo se naprej! Prihodnost je važna!" Pri tem pozabljajo, da vse, kar narod podeljuje pod preprogo pozabe, pride na dan in povzroči mnoge spore in težave.

Začelo se je julija 1941, ko so takrat, Slovencem neznani partizani v imenu OF začeli pobijati Slovence, ker da nameravajo v prihodnosti sodelovati z okupatorjem. Tako so jih umorili več kot tisoč in pogladi Slovence v upor proti takemu nasilju. Revolucija je zahtevala več kot 30000 žrtev med nami. A žrtve morajo biti, so pravili borci...

To dejstvo, da so komunisti v monopolni funkciji voditelji revolucije pod krinko OF začeli revolucijo in ne osvobodilnega boja, se ne da izbrisati. Vse ostale dogodke je treba presoati v tej luči.

Kdo je začel in zakaj je začel oborožen upor proti velesili sveta? Kakšni so bili sadovi tako velikih, neprostovoljnih žrtev?

Ko smo si odgovorili na taka temeljna vprašanja, bomo opustili sramotno označevanje izdajalstva tistih, ki so se borili za dom, narod in vero.

Katoličani v Sloveniji smo dolžni gojiti spomin na naše pobite brate. Mnogi sodijo med mučence naše vere. Ne pozabimo jih, priporočajmo se jim v molitvi in si prizadevajmo, da bomo kljub 45-letni laži uspeli resnico uveljaviti s prepričevanjem in dejstvi.

Vaš vikar.

ZLATOPOROČENCA ŽIBERT - Preteklo soboto sta si Milka in Jože Žibert iz Rovišč pri Studencu v krogu svojih najdražjih in vpricho sevniske županje Brede Mijovič, ki je vodila slovesni obred zlate poroke v poročni dvorani na sevniskem gradu, znova simbolično izmenjala poročno prstana (na posnetku). Jože pa je zaprosil, da mu naj ta dogodek zaznamujejo še v poročni knjižici, ki jo je dobil ob poroki v taborišču Reute v okrajih Ravensburg v Nemčiji, kamor ju je vodila tmovala pot izgnanstva. Jožetu so sotrpini v taborišču zaupali in po Hitlerjevem padcu je bil celo vodja taborišča in delegat Jugoslavije. Ostalim taboriščnikom je pomagal urejati papirje za vrnitev v domovino, z ženo Milko in hčerko Marijo, ki se juna je rodila v Nemčiji, sta se vrnili domov avgusta 1945. Jože je bil izvoljen za tajnika KLO Studenc. To nalogo in matičarsko službo pa je tod opravljal do invalidske upokojitve leta 1977. Žena Milka je ob gradnji hiše v Roviščih in vzgoji petih hčera ter obdelovanju njiv morala prevzeti veliko breme, saj je bil Jože zelo zavzet v številnih društvenih in organizacijah v KS Studenc. Danes imata v Roviščih, kjer živita z najmlajšo hčerko Editto in njeno družino, topel dom, posejeb pa sta vesela, kadar se zbero vsi otroci z devetimi vnuki in dvema pravnukoma vred, kot je bilo to ob praznovanju zlate poroke. (Foto: P. Perc)

Smo dolžni vse mirno prenašati?

Razmišljanje o odlagališču radioaktivnih odpadkov in obratovanju JE Krško - Primer, kako mačehovska je država Slovenija do krajanov v okolici jedrske elektrarne

Javno mnenje v Sloveniji ni naklonjeno možni rešitvi o zgraditvi odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov iz Jedrske elektrarne Krško. Da je tako, so krive razne ustanove in posamezniki, ki v teh desetih letih niso odigrali vloge, za katero so prejemale plačila, da bi javnosti s tem pošteno in objektivno seznanjali ter izobraževali. Pomankljivost ni vprid ne enim ne drugim, zlasti konstruktivnemu reševanju izjemno občutljive problematike ne. Ni težko oblikovati negativno mnenje, veliko truda, časa in denarja pa bo potrebno, da se stanje ublaži.

Glede na izjave posameznih predstavnikov države (iz republike in občin), da brez soglasja krajanov, kjer so predvidena odlagališča ne bo posega v prostor, je vsakemu državljanu republike Slovenije jasno, da po legalni, tako opevani demokratični poti lakacije za zgraditev odlagališča ni možno dobiti. Kdo le je vprašal občane pred izgradnjo Jedrske elektrarne Krško, če soglašajo z lokacijo? Ali so občani dali soglasje na izgradnjo začasnega skladišča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov? Tudi zunanji minister Republike Hrvaške je uradno izjavil, da odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na področju Republike Hrvaške ne bo.

Preveč posegov v prostor na zasebni lastnini je že bilo izvršenih (tudi v krški občini) brez soglasja lastnikov, da bi lahko še zaupali predstavnikom države, ki vse preveč radi obljubljajo, obljub pa ne držijo. Vedno se najde način in sredstvo (posebni interes, razlastitev), s pomočjo katerih posameznika onemogoči pri uveljavljanju njegovih pravic.

Sprašujem se, ali smo krajan v okolici Jedrske elektrarne Krško res dolžni vse prenašati, kar je drugim trn v peti. Kako, da je naša oblast pristala, da so v JE zaposlovali državljane Hrvaške, da so se gradili stanovanjski objekti za potrebe JE na območju Republike Hrvaške, da so se zasedale vodilne funkcije v JE tudi v razmerju z udeležbo pri koriščenju, da pa se ni uredilo pred začetkom obratovanja JE o odlagališču tudi za 50 odst. potreb na območju Republike Hrvaške? Lahko bi še nízal podobna vprašanja, ki pa bodo itak brez odgovora ali pa bo ta tak, da so za stanje krive neznane osebe in "objektivna dejstva". Zmotno je pričakovati, da bi prišlo do izgradnje odlagališča za 50 odst. odpadkov na območju Republike Hrvaške, ko je še za poravnava stroškov

● **Ne spotaknemo se ob goro, ampak ob majhne kanne.** (Indijski pregovor)

● **Dihanje je onesnaževanje čistega zraka.** (Petan)

● **Čim več zakonov imamo, tem bolj se oddaljujemo od pravne države** (Petan)

● **Svoboda je svoboda tistega, ki je drugačen.** (R. Luxemburg)

za dobavljeno električno energijo potrebno zapreti s prekinitvijo dobave električne energije. Kako bomo pa izsiljevali poravnava stroškov za zapiranje JE, ko bo do tega prišlo?

V Jedrski elektrarni Krško ni samo okrog 9.000 sodov nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, temveč tudi odpadno gorivo od začetka obratovanja, ki pa je visoko radioaktivno in dosti nevarnejše, se o njem v javnosti nič ne polemizira.

Kako mačehovska je država Slovenija do krajanov v okolici JE! Krajanje se morajo strinjati, da so nizko in srednje radioaktivni odpadki kar v JE v začasnem skladišču, da je odpadno gorivo v JE, da poslušajo parajoči zvok izpusta pare v nenormalnih okoliščinah obratovanja, da so njihovi stanovanjski objekti (zaradi bližine JE) manj vredni kot drugje v Sloveniji, da se povečuje obolenost otrok... Električno energijo, proizvedeno v JE za potrebe Slovenije, plačujejo po enakih tarifnih postavkah kot ostali uporabniki v Sloveniji, ki niso deležni naštetih "dobrin". Kako imajo odnose s krajanji v bližini jedrskih elektrarn in odlagališč urejene v evropskih državah, odgovorni poznajo, žalostno je, da vedno razlagajo in utemeljujejo le "tisto" kar jim je v prid, ostalo pa zamolčijo ali pa preslišijo. Principa "daj-dam" ne poznajo, temveč samo "daj, daj, daj..."

Pošteno bi bilo, da krajanji v okolici JE neposredno čutijo, da so za svoje razumevanje in strpnost do problemov, ki se jih drugi z vsemi štirimi otepajo, in za to, ker so materialno

oškodovani, vsaj delno deležni (realne cene za to itak ni) odškodnine - rente.

Vlada Republike Slovenije je 7.3.1992 z levo roko dala vsakemu uporabniku električne energije gospodinjstev odjema na stalnem bivališču 50 kWh x 700.000 uporabnikov = 35.000.000 kWh). Za to količino se ni vprašala, kje bo energija brezplačno dobila, oz. ni pojasnila, koga bo s temi stroški obremenila. Z 31.12.1992 je bil ta popust ukujen.

Če bi uporabnikom na območju n.p.r. do 10 km okoli JE namenila 270 kWh električne energije mesečno na uporabnika brezplačno, kar je povprečna poraba na uporabnika, bi za vrstne, ki pa so upravičeni do neke vrste odškodnine, namenila le cca 3.200.000 kWh mesečno, kar je bogih 1,7 odst. proizvedene električne energije v JE. Kaj je to v primerjavi z lastno rabo JE?

Tudi vodstvo JE ni na tem področju odigralo svoje vloge. Problematiko rešuje le na institucionalni ravni, kjer so neposredno prizadeti krajanji, kot posamezniki zapostavljeni. Čas bi že bil, da se tudi vodstvo JE prebudi v prid razumevanja prizadetih krajanov, saj je še dolga doba pričakovane obratovanja JE in skupnega življenja v tem okolju.

Ali bomo odlašali z reševanjem te problematike tako dolgo, da se bo "prebudilo" prizadeto okolje? Se problemi rešujejo samo s prisilo?

VILI ZORKO

Leskovec, Pionirska 1A

Kdo se bo opravičil Albini Luzar?

GABRIJE - Takole preprosto, po kmečko bi rekli: pravna država pomeni, da v državi veljajo zakoni in da jih ta država tudi izvaja. To pa ne pomeni samo, da kaznuje tiste, ki so se prekršili zoper zakone, ampak tudi, da vanje in štiti nedolžne, tiste, ki se ravna po zakonih - po domače bi rekli pošteno ljudi - še posebej, če se poštenim zgodi krivica. In naša pravna država ima v našem primeru zelo priložnost, da se pri tem izkaže, kajti sama oz. njeni predstavniki in izvajalci so stori- li veliko krivico malemu človeku. In to krivico, ki je tega, vse svoje življenje poštenega in visoko moralnega človeka močno prizadela.

Albina Luzar iz Gabrja 5, rojena 5. novembra 1932, je dobila iz mesta pisanje, da se mora 8. junija zglasiti pri sodniku za prekrške v Novem mestu, ker naj bi na svoji gozdni parceli lani junija brez odkaza posekala 28 dreves listavcev v bruto izmeri 30 m3. Ta prekršek Luzarjeve Albine naj bi, tako piše v predlogu za uvedbo postopka o prekršku, lani septembra ugotovil področni revirni gozdar, kubatura na čmo posekanega lesa pa je ugotovljena na osnovi izmere panjev posekanih dreves.

Albina Luzar sicer res ima v Gorjancih parcelo, rečejo ji Poganska ruta: njen oče jo je dobil, vso zarašeno, od agram. Lepo so jo očistili in jo pridno kosili, dokler so imeli doma kravico. Ko je Albina pri dvaintridesetih letih ovdovela in jo je težaško delo in skrb za dva nepreskrbljena otroka zvalo, je morala po zdravnikovem nasvetu pustiti težaško delo. Od takrat oddaja košnjo

na tej košenici oz. gozdni parceli, kot je zavedena, za plačilo pa nima nekega gnoja. "Nikoli v 35 letih nisem na Poganski ruti sekala, ves čas drva za kurjavo kupujemo. Na košenici v Gorjancih rastejo štirje hrasti, najbrž še iz graščinskih časov. Ko smo po vojni od agrame dobili to parcelo, smo rekli, če bomo kdaj imeli kaj več zemlje, jih bomo pa za kozolček posekali. Pa se nam ni izpolnila ta želja in tako hrasti na Poganski ruti še danes stojijo," je pripovedovala Luzarjeva.

Sekala ni, obdolžena je pa. Tudi parcelna številka v predlogu za uvedbo postopka o prekršku se ne ujema s parcelnimi številkami njenih parcel. Ampak, kaj hočeš - oblast je oblast! In tako se je Luzarjeva Albina iz Gabrja v torek, 8. junija, odpravila v mesto k sodniku za prekrške. Ta in ta, od tam in tam, obdolžena tega in tega. Lepo je povedala, da ni nič sekala. Pa je dobila pod nos. "Če niste v svojem, ste mogoče pa v tujem!" Nevajena take arogance je obmolnila. Potem je hotela pokazati posestni list, odločbo in vse papirje, ki jih je prinesla s seboj, pa so ji povedali, da nima kaj govoriti, ampak da mora samo odgovorjati na vprašanja. Ko je na koncu vprašala, kdo ji bo povrnil stroške, ki jih je po nepotrebnem imela, so ji odgovorili: "Če se bo izkazalo, da niste krivi, se pritožite!" Albina pa ne ve, komu se naj pritoži, saj ne ve, kdo jo je v to porinil.

"To je zame največja žalitev v 60 letih mojega življenja," pravi. "Ti ljudje, ki so me po krivem obdolžili

Pisatelju Ivanu Potrču v spomin

Namesto nekrologa

Enajstega junija je umrl Ivan Potrč, človek, pisatelj in prijatelj kmečkih ljudi, resnice in pristenega vina. Kot tak se je pridružil nam zasebnim vinogradnikom, ko smo ustanovljali Zvezo prijateljev vina Slovenije, predhodnico Zveze društev vinogradnikov Slovenije. Ustanovne skupščine se zaradi zadržanosti ni mogel udeležiti, napisal pa nam je pismo, ki je prevzelo slehernega prisotnega in v trajen spomin si preberimo njegovo pismo, posneto po originalu.

Ustanovni skupščini Zveze prijateljev vina Slovenije! Naj Vam napišem, da pozdravljam ustanovitev Zveze prijateljev vina Slovenije. Nisem pijanec, ali rad bi, da bi si lahko vedno natočil pristno in čisto vino. Vsako vino iz vsakega našega vrnega ima svoj značaj, kakor ga ima vsakrteri izmed nas. Ohranjamo to različnost! Tudi v tem je bogastvo naših vin. Ne siromašimo tega našega različnega vinskega bogastva. Alkoholizem pa bi morali začeti odpravljati s prepovedjo narejenih in dejansko strupenih vin. Narejena vina so naša največja nacionalna nesreča!

Zares bi si morali v hotenjih za socialistične odnose natakati tudi čisto vina.

Zelo mi je žal, da sem zadržan in da ne morem priti na ustanovno skupščino. Rad bom pa vedno pomagal, ker imam rad naše gorice in pristnost in ker sem vedno nesrečen, ko moram piti pranco namesto čistega domačega vina. Želim Vam dosti uspeha. Vaš Ivan Potrč.

ŠTEFAN KUCHAR

SREČANJE BRIGADIRJEV

LJUBLJANA - Po nekajletnem premoru se bodo v soboto, 19. junija, ob 10. uri pri Šternu (Avto-camp Ježica-Ljubljana) dobili brigadirji veterani in ostali udeleženci mladinskega in drugega prostovoljnega dela. Na srečanju bo ob krajšem kulturnem programu sprejem programa dela in izvolitev republiškega odbora združenja udeležencev prostovoljnega dela v Sloveniji. Srečanje bo ob vsakem vremenju. Prevoz in ostalo poravnajo udeleženci sami.

"Tudi tja bom šla, kaj pa hočem. Mislim pa, da bi se mi moral, ko bo vsega konec, nekdo javno opravičil!" Kdo? Pravna država?

Najbrž ni vredno, saj gre samo za veliko moralno majhnega človeka. A. BARTEJL

Demokracična oblast brez moči?

“Menim, da je toženčev odvetnik ravnal protizakonito”

25. oktobra 1992 je prišel naš prvi posvojenec, ki mu je moj mož z oporoko zapustil polovico posestva, okoli 17. ure zvečer z devetimi pajdaji in pajdašicami, med katerimi sta bila njegova dva brata in sestri. Najprej mi je pokazal dopis z žigom ljubljanskega odvetnika Jožeta Stanovnika, s katerim se mu dovoljuje, da lahko odpelje oziroma vzame vse kmetijske stroje, ki so bili vredni več kot dva milijona slovenskih tolarjev. Ker nisem pristala na to, so prinesli kramp in na silo odprli garažna vrata in odpeljali dva traktorja, nakladalno, gnojnik trosilec in vse ostale kmetijske stroje. Vzeli so tudi kravo in 400-kilogramskega junca. Ko so odpeljali že vse to, so prišli na moj poziv sevniški policisti, ki so kmalu ugotovili, kje se nahaja vse omenjeno. Ko sem zahtevala, da se mi vrne odvzeta oziroma oprana imovina, so mi policisti iz Sevnice trdili, da za to nimajo zakonske moči.

Proti ukrepu vlade

Črnomaljski upokojenci se počutijo prizadete zaradi znanih vladnih potez

Predsedstvo območne organizacije stranke upokojencev iz Črnomlja je prejšnji teden obravnavalo delovanje stranke in vprašanja, ki tarejo upokojence. Stranka deluje dobro leto in se je organizacijsko ter kadrovske utrdila, saj ima nekaj več kot 400 članov. Organi stranke so bili v lanskem letu zelo aktivni, zavzemali so stališča do vseh aktualnih vprašanj upokojencev. Na predsedstvu so poudarili, da se ne strinjajo z ukrepi vlade in parlamenta, ker so ti močno prizadeli upokojence, zlasti zakon o zamrznitvi pokojnin. Ne strinjajo se tudi s proračunskim memorandumom za leto 1993, ki negativno obravnava upokojence, saj uvaja politiko zmanjševanja pokojnin, a dolg vlade do pokojninskega sklada naj bi vračali naslednjih deset ali več let.

Članstvo je bilo na prejšnjih volitvah aktivno, zato tudi rezultati niso izostali, saj je Združena lista imela najboljše izide. Tudi o lokalnih volitvah razmišljajo in se nanje pripravljajo, da bi bili izvoljeni njihovi predstavniki. O vseh teh vprašanjih se bodo pogovorili na seji vodstva stranke ta četrtek.

J. DRAGAŠ

SLOVENSKA MLADINA SI VELIKO PRIVOŠČI

Oglašam se iz velikega mesta Toronto. Iz slovenskih časopisov sem razbrala, da tudi v Sloveniji mladina uživa, torej hodi v diskoteke in barc. Vendar menim, da bi morali v samostojni Sloveniji narediti več tudi za red, da bi se mladina drugače obnašala. Petnajstletni fantje in dekleta se obnašajo, kot da imajo dvajset let, ter že toliko kadajo, da se jim kadi tudi iz ušes. Tega drugje po svetu ne vidiš. Če hočeš biti pijan, moraš biti star 18 let. Če hočeš kupiti cigareto, moraš biti 19 let star. Ko pripovedujem Kanadčanom, kako je v Sloveniji, ne morejo verjeti. Vendar bo kmalu lahko še hujše.

CATHY PRELOGAR
Toronto

Do sedaj so bile pri sevniški enoti Novomeškega temeljnega sodišča že tri razprave. Čeprav je obtoženec trdil, da je sam plačal kmetijske stroje in goveda, je bilo dokazano, da sem vse plačala jaz. Zaradi tega je sevniška enota sodišča izdala sklep, da mora obtoženec vse omenjeno vrniti. Na to se je obtoženec odvetnik pritožil na Višje sodišče v Ljubljani in s tem zadržal izvedbo sklepa, da se mi v času, ko so na višku kmetijske dela, vrnilo nasilno odvzeti poljedelski stroji. Zaradi tega sem se 28. aprila 1993 osebno zglasila na Višem sodišču v Ljubljani in predložila pismo prošnjo za pospešitev procesa. V neverjetno kratkem času je Višje sodišče v Ljubljani ugodno rešilo prošnjo meni v prid. Čeprav smo že sredi junija, pa še nisem dobila nazaj nobenega ukradenega kmetijskega stroja, čeprav bi za to morala posredovati sevniška policija. Ta se ni upala vdreti v prostore, kjer sta bila shranjena traktor in nakladalka, čeprav ji to zakon dovoljuje.

Resno se sprašujem, če sem dolžna v bodoče plačati davčno dohodnino tistim, ki nimajo moči, da bi se mi vrnilo tisto, kar je bilo nasilno odvzeto. Kako bom mogla letos izpolniti pogodbeno obveznost pri Kmečki zadruzi Sevnica, če sem brez strojev?

Menim, da je toženčev odvetnik

O svoji “resnici”

Zbor sevnških izgnancev

SEVNICA - Prek 15.000 članov združuje Društvo izgnancev Slovenije in k tej nagli rasti članstva so dosti prispevali ravno člani petih krajevnih organizacij DIS v sevniški občini s prek 1.200 člani, med njimi tudi KO DIS Sevnica z 212 člani, ki jo vodi Jože Bogovič.

Na zboru sevnških izgnancev pretekli četrtek niso povedali nič takega, česar še ne bi slišali na podobnih sestankih, očitno pa bodo morali še vztrajno ponavljati svoje zahteve po pravičnem moralnem in materialnem zadoščenju za pretrpljeno pot med 2. svetovno vojno, da se bo končno le zganila oblast v Ljubljani. No, tudi tam so bili, po besedah predsednika upravnega odbora DIS Vlada Deržiča, zelo lepo sprejeti pri predsedniku državnega zbora Hermanu Rigelniku; če se bo iz te prijaznosti tudi kaj izcimilo, pa bo pokazal čas. Ta pa, pač upoštevaje biološke zakonitosti, ne dela v prid izgnancev. Deržič je pozval na zborovanje izgnancev, ki bo 11. julija v Dobovi. Povedal je, da bodo na delovni skupščini DIS predstavili več kot 500 strani obsegajoč zbornik, pretežno delo dr. Toneta Ferencja, ki mu je bil zlasti v pomoč Franc Šetinec in še kakšnih 20 avtorjev.

Bogovič je poudaril, da DIS ostaja nestransko, zato ne bo biti v igri prestiža in drobiža. DIS se noče vedno znova pojavljati v vlogi mladovalca za npr. vojno odškodnino, saj bi za to morala poskrbeti država, ne pa društvo. Bogovič se je zahvalil za razumevanje občinski borčevski organizaciji, SO, bivšim poslancem, zlasti Francu Pipanu, Dolenjskemu listu in tudi sevnškemu radiu, da je resnica o DIS prodrla dlje. Predsednika Bogoviča pa vseeno čudi, da poslanci sevnške občinske skupščine niso o tej najbolj močnici organizaciji v občini vsaj enkrat razpravljali.

P. P.

ravnal protizakonito, ko je obtožencu dovolil nasilni rop kmetijskih strojev in goved. Čeprav sem se zaradi tega vprašanja osebno zglasila pri posavskem javnem tožilu v Brezicah in mi je ta obljubil, da bo tožil odvetnika Jožeta Stanovnika, imam občutek kot kmetica, da vrana vrani ne izkljuje oči. Prav tako se čudim, zakaj mi ni nihče od sosedov priskočil na pomoč, ko me je podnevi ob petih popoldan izropalo deset razbojnikov.

JOŽEVA RATAJC
Zavratec 12, Studence

Podnaslov zavaja

Pripomba k poročilu “Mladi so peli v Stični”

Oglašam se na članek, ki je bil objavljen v kulturni rubriki Dolenjskega lista (10. 6. 1993) z naslovom “Mladi so peli v Stični” avtorja S. Pečka. Njegovo poročanje je sicer dokaj korektno, toda podnaslov Revija najboljših mladinskih zborov dolenjske bralce in nepoznavalce zborovskega dogajanja zavaja.

Medobčinska revija naj bi res postala revija najboljših zborov, tako otroških in mladinskih kakor tudi odraslih. Zato potekajo predhodno občinske revije, na katerih strokovni ocenjevalci določijo oz. izberejo tiste zore, ki naj kot najboljši zastopajo občino na medobčinski reviji. Ta način izbora je uveljavljen po vsej Sloveniji, ker najenostavneje omogoča pregled stanja zborovstva v državi. Zadnja leta pa smo ga v občini Trebnje (in mogoče še kje) obšli, češ da takšen način vzpodbuja otroke in zborovodje k “nezdruživim” tekmovalnosti. S tem pa smo postavili tehtanje kvalitete zborovske dejavnosti v občini pod vprašaj.

Izbora zborov za medobčinsko revijo smo v trebanjski občini letos brez selektorja opravili po takem ključu: naprej gre tisti, ki si lahko sam plača stroške in se torej kar sam izbere oz. predlaga. To pa še ne pomeni, da je bil tako izbrani zbor na občinski reviji tudi najboljši.

TATJANA MIHELČIČ

Mokronog caplja za časom

Verjetno ste že opazili hvalevredno zakonitost; bolj nam gre za nohte, bolj nas krkljujo. Potrošnike namreč. Donedavna je kvečjemu kak karikaturni opazil, kako iz trgovine vlečeš v eni roki mulca in vso njegovo kramo skupaj s Pink-panterjem, ki ga je pred hvaležnim občinstvom pravkar izsilil z božastnim napadom, v drugi pa tri vrečke, dva zavitka, metlico za čiščenje straniščne školjke in ključke od stanovanja. Danes celo prodajalka, ki se zjutraj pripelje s čim, s širokim nasmehom poskrbi, da te en sam kilogramček soli, ki si ga morda kupil, ne bi na kak način ovrnil pri odpiranju vrat in bi zaradi tega naslednjič zavlil k drugim. In v lekarni, kamor greš navadno samo z receptom, te že pri vratih prestreže tako prijetno čebljanje, da si takoj bolj zdrav. Ali v mesnici, kjer ti mesar brez vsake nemože odreže natančno tisti kos mesa, o Marija!, ki ga, čeprav je neukturno, pokažeš s prstom in tudi račun ti odpoje šele, o Marija!, ko se tehnična umiri.

Kot včasih v Trstu!
Žal pa je z vidika skrbi za narod vse skupaj tudi zahrbtno nevarno. Ljudje smo pač taki, da pri prijaznostih nečemo videti tudi druge plati, in tako nam sploh ne potegne, da je za tem lahko le prebrisan

manever, ki hinavsko odpira prostor za celo vrsto pogubnih razvad, začeni z lenobo, ki potem brezpogojno vodi v nesamostojnost in vedno večjo odvisnost. In potem se zgodi, da zanemariš celo tako elementarno civilizacijsko obveznost, kot je spremljanje dnevnega koledarja. Normalno, če pa ima vsak javni prostorček uro, ki se nezmotljivo nasmiha tudi z datumom, in ti ni treba drugega kot le prepisati nasmeh na položnico, ček ali kamor je že treba.

Grozno! Kakšno podpiranje lenobe!
Še sreča, da so firme, ki se zavedajo kompleksnosti problema in se nenehno, čeprav včasih tudi na račun zamere, trudijo, da se vsaj podoželje ne bi v tej smeri zanemarilo. Ne boste verjeli, kako prijetno človeško vzdruže je recimo na semanjti dan v Mokronogu, ko se v ljubljanski banki ali na pošti splete za rožni venci zasopihancev, ki vsak posebej najprej pretelovadi vrat, nato, tudi vsak zase, vpraša: “Gospodična, katerega smo že danes? A že? Veste, da sem mislil, da smo šele predvečerajšnjim!”

To seveda ne velja za Mokronožane, saj se niso imeli še kje razvdati, če pa že vprašajo, pa to storijo zelo tiho.

STANE PEČEK

Jože Preskar

V petek popoldne je množica domačinov, prijateljev in nekdanjih soborcev od blizu in daleč pospremila Jožeta Preskarja-Ilijo na njegovi zadnji poti na krško pokopališče. Zvoki domače godbe, zapete žalostinke in zastave upora z besedami slovesa vred, vse je govorilo o bolečini ob odhodu priljubljenega in spoštovanega tovariša, a hkrati tudi o ponosu, da je med nami živel in delal tako ugleden in zaveden človek.

Jože Preskar, sin številne delavsko-obrtniške družine, je zgodaj spoznal krivice starega sveta. Kot čevljarški pomočnik je v Zagrebu s skromnim življenjem prestajal revščino in izkoriščanje. Med naprednimi hrvaškimi delavci je bil aktiven do aprila 1941, ko je postal bорец tamkajšnje udarne skupine. Težko preizkušeno Preskarjevo družino so v Krškem nacistični okupatorji hudo kaznovali: njena sinova Tončka in Francija so že 30. julija 1941 ustrelili med prvimi mladimi borci v Dobravi pri Brezicah. V Nemčijo izgnana družina je tam izgubila še mater. Sin Jože je po nalogu vodstva NOB spomladaj 1942 prišel s Hrvaške na Kozjansko.

Tu je Jože Preskar-Ilija postal eden prvih in najprizadevnejših organizatorjev upora proti fašizmu. Med drugim je bil sekretar okrožnega komiteja in predsednik okrožnega odbora OF Kozje. Od jeseni 1942, ko je kot prvi predstavnik nove ljudske oblasti vzpostavil stike z 2. četo Kozjanskega bataljona, je bil nepogrešljiv sodelavec vseh poznejših partizanskih enot na Kozjanskem. Njegova moč je bila klena, poštna in vedno prepričljiva beseda, saj so ga ljudje na tem izredno nevarnem in za nemške zavojevalce tako zelo občutljivem delu Slovenije spoštovali prav zaradi njegove dosledne odkritosti, močnatosti in neomajne vere v svobodo in bodočnost Slovenije.

Aktivist Ilija je bil človek izrednega spomina, globoko pošten in resnicoljuben. Po končani vojni je delal na okraju v Brezicah in v Krškem. Zaradi svoje odkrite misli in besede je moral prestati še trpljenje na kravcem Golem otoku, od koder se je vrnil domov šele leta 1951. V domači Celulosti je leta 1954 le dobil delo in ustoli v tovarni do upokojitve.

Kar so o njem na pogrebu povedali govorniki Stane Kukovičič, Marjan Seliskar in Vlado Godler-Sinec, ostaja verna podoba klenega, vedno vzvnanega Slovenca. Zveza borcev je bila vsekozi ponosna na svojega člana Ilijo, ki se je poslovil od nas v 81. letu življenja. Kot nekdanji borec, povesod senjen krajan in prijatelj bo ostal v srcih vseh, ki se ga spominjamo z iskreno hvaležnostjo.

T. GOŠNIK

Anton Košir v stodrugem letu

V Črni Potok v Ribniški dolini, kjer je te dni Anton Košir slavil 101. rojstni dan, ni stopila okupatorjeva noga in ne vodi noben kažipot - Spomini na soško fronto

Vasica Črni Potok je tako od rok, da med drugo svetovno vojno ni stopila vanjo ne italijanska ne nemška noga. Noben kažipot ne kaže do nje. Potrebno je bilo precej povpraševanja ob poti pa še nekaj iznajdljivosti, da smo našli Antona Koširja, ki je pred kratkim (12. maja) dopolnil 101 leto.

Bil je takoj pripravljen za pogovor in se je najprej razgovoril o soški fronti. “Dokler ni napadel Italijan, nisem bil potrjen v vojsko. Tako se nas je en voz regrutov odpeljal na nabor v Ribnico 15. maja 1915. Potrjeni smo bili vsi razen enega, ki je imel nogo trdo v kolenu. Z našim 14. regimentom sem štiri dni vadil v Ptuju, potem smo šli v Tirole pa na rusko fronto v Bukovino, od tam pa na italijansko, soško fronto. Prav na vseh svetnikov dan je bil alarm. Kuharji so zbežali, mi pa smo ponoči šli na Kalvarijo na Sabotino. Prišel je eden višjih in vprašal, če imamo handgranate (ročne bombe) in smo jih potem dali drugi četi, ki je šla v boj. Potem je bil spet alarm, pustili smo nahrbtnike in šli bajonetaf (z bajoneti na puškah) v napad gor po neki stezi. Komanda je bila taka, da bomo,

ko bo trobentač zatrobil “šturm”, šli na juriš. In res je hornist zatrobil za napad in takrat je Italijan posvetil, da je bilo vse videti kot podnevi, zaregljali so mitraljezi in vsi naši, ki so bili osvetljeni, so popadali. Tudi hornist je visoko dvignil trobento in padel pokosen.

Jaz sem bil bolj majhen in sem bil zadnji. Bil sem med tistimi redkimi, ki nas ni osvetlilo in zadelo. Trije smo se znašli v neki jami, ki jo je izkopal topovska granata. Tam me je krogla zadela v desno ramo, prodrla skozi telo in prišla spet ven nekaj pod levo pazduho. Kri se mi je ulila skozi nos in usta, potem me je pa zmanjkalo. Šele po nekaj dneh so me odpeljali v bolnišnico, kjer sem bil štiri mesece in pol, potem pa so me dali v italijansko taborišče pri Genovi.”

Tako se spominja oče Anton prve svetovne vojne.

Leta 1923 se je poročil. Žena mu je rodila 6 otrok, od katerih sta dva hitro umrla, eden pa kasneje v Clevelandu v Ameriki. Umrla mu je tudi žena in se je nato drugič poročil. Rodili so se jima še trije otroci. Zdjaj je že 30 let vdovec.

OBISK PRI STOLETNIKU - Sto in eno leto je že dopolnil Anton Košir iz Črne Potoka v ribniški občini. Na fotografiji je v sredini 101-letni oče Anton Košir, na levi je njegov 52-letni sin France, desno pa 44-letna snaha Jožica. Vsi žive skupaj s še 66-letnim gluho-nemim sinom Ivanom in tremi vnuki v Črni Potoku. (Foto: Primc)

JOŽE PRIMC

Onesnaženje potoka in Kolpe

Ugovor na zapis s tem naslovom (DL 10. junija)

Naj najprej ugovarjam zaradi podpisa pisma, ki se glasi: “Krajinji zgorne Kostelske doline, Jože Novak”. Menim, da bi morali biti podpisani vsaj trije krajinji, da bi bila upravičena oznaka “krajinji”. Še manj soglašam z vsebino. Ker avtor namiguje na članek, objavljen teden dni poprej in podpisan s kraticama J. P., naj pomeni, da ga je napisal upokojeni novinar Dolenjskega lista Jože Primc, ki ga že dolga leta poznam kot razsodnega poštenjaka in mu zato kot piscu zaupam.

Sicer pa se take razprtije ne rešujejo v javnih občilih, temveč v krajevni skupnosti ali občini. Ta članek je popolnoma zgrešil smisel in prešel v osebno blatenje zakoncev Alojza in Lilijane Samsa. Kako smešen občutek, da bi rada prišla do hitrega zasluzka na račun turističnih uslug! Le kako more trditi kaj takega, ko sam dobro ve, da je tam skoraj pol leta mrtva turistična sezona. Od tistih dveh, treh steklenic piva, ki jih v mrtvi sezoni popijejo domačini, prav

gotovo ne bi bilo mogoče živeti štiričlanski družini, če ne bi bil Alojz zaposlen, da ne govorimo o tem, kdaj bo povrnjen denar, ki ga je vložil.

Sicer mi sam kraj ni dobro znan. Lansko leto sem se prvič mimogrede ustavil v tej okrepčevalnici in se zapletel v pogovor z Alojzom, ki mi je razkrival, kaj vse bi še rad napravil, da bi popestril turistično ponudbo. Ali kaj, ko ni denarja, in povrh tega mu nekateri še nagajajo! Parkirišče bi lahko z majhnimi stroški uredil ob cesti, a mu ne prodajo zemljišča. Vendar ga to ni ustavilo, za hišo v strmini ureja stopničasto parkirišče, ki mu bo pobralo ogromno denarja. Toda z veliko voljo premaguje tudi te težave.

Tako, gospod Jože Novak, s takimi članki in javnih občilih prav gotovo ne delate propagande Turističnemu društvu Kostel in tudi ne prebivalcem zgorne kostelske doline.

IGNAC JEREB
Jesenice na Gorenjskem

KAMERA ODKRIVA - Belokranjski muzej v Metliki je eden redkih, ki že dlje časa skrbi, da so poti do te kulturne ustanove dobro označene. Predvsem pa, da so njihovi potencialni obiskovalci dovolj pravočasno obveščeni o muzeju. Tako so tablico nabili tudi na tablo na Gorjancih, ki ob vstopu v metliško občino popotnike seznanja z občinami, pobratenimi z Metliko. Nerodno je le to, da nabijalec v svoji veliki vnemi ni opazil, kam kaže puščica. Kljub vsemu za zdaj na srečo še ni prišla nobena prijava, da bi se kdo izgubil, ko je na pobočjih Gorjancev iskal Belokranjski muzej. (Foto: M.B.-J.)

Krajani petih vasi proti odvozu odpadkov

Odločeni so dosledno uresničiti občinski odlok

TREBNJE - Krajani vasi Brezovica, Gomila, Zabrdje, Glinek, Volčje Njive in Zabrdje so zaradi 18. decembra lani sprejetega občinskega odloka, po katerem naj bi gospodinske odpadke pričeli odvažati tudi iz njihovih naselij (po sklepu Komunalne Trebnje naj bi se to zgodilo 1. maja), ostro protestirali, tudi v pismu predsedniku trebanjske vlade Jožetu Rebolju in županu Cirilu Pungartniku 12. maja. S podpisi več kot 90 odst. krajanov so podkrepili svoje nezadovoljstvo zoper, kot pravijo, "nezakonit in izsiljen sklep".

Krajani omenjenih vasi so zvečne mali kmetje. Pravijo, da gospodinske odpadke odlagajo na odlagališče hlevskega gnoja, da papir in polivinil zaigajo, za steklo pa je KS Mirna

Po na občini potrjenem načrtu so poleg že omenjenih vasi na novo začeli odvažati odpadke v KS Mokronog (Laknice, Sv. Vrh, Beli Grič in Most), v KS Dolnja Nemška vas (Rodine, Gor. Dobrava), na posebno željo vaščanov Zagorice pa tudi iz te vasi KS Veliki Gaber. V tem polletju bo Komuna začela odvažati smeti iz celotne KS Čatež in še iz nekaterih naselij.

priskrbela kontejnerje. Zatrjujejo še, da imajo s Komunalno slabe izkušnje, saj je, ko ji je dala KS v upravljanje pokopališče, podražila vzdrževanje za 10-krat in še za dan mrtvih ni dostavila peska za posip. Krajani so pri svojem nasprotovanju dobili podporo KS Mirna, kjer so odgovorili, da nič ne vedo, da bi takšno odločitev podprl svet KS. Krajani omenjenih vasi so že zbrali večino prvih položnic za smetarino in jih bodo vrnil Komunalni, zagrozili pa so, da bodo še drugače protestirali, če jih bodo silili v odvoz smeti.

Predsednik IS SO Trebnje Rebolj je povedal, da bodo dosledno vztrajali pri uresničevanju decembra lani sprejetega odloka, da postopoma prične obvezno zbiranje, odvoz in urejeno odlaganje odpadkov na območju celotne občine. Le tako naj bi se vendarle rešili številnih črnih odlagalšč po vsej občini, ki kazijo in ogrožajo okolje. Direktor Komunalne Trebnje, Pavel Jarc, nam je dal v roke listine, ki utemeljujejo postopke komunalcev. Jarc poudarja, da je posebna komisija obiskala vsa gospodinjstva v vaseh, kjer uvajajo odvoz odpadkov, in se s krajanji 17. in 24. aprila pogovorila o vseh nejasnostih. Skupaj so določili zbirna mesta, komisija pa je imela s sabo tudi posode za odpadke, ki so jih krajanji lahko kupili na tri čke.

P. P.

SREČANJE INVALIDOV

KOČEVJE - Društvo invalidov iz Kočevja, ki letos praznuje trideseto letnico delovanja, je bilo gostitelj 15. tradicionalnega srečanja invalidov Dolenjske. Potem ko so obiskali Gotenico in Kočevsko Reko, so se invalidi iz občin Ribnica, Grosuplje, Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje zbrali na zaključni prireditvi, ki je bila v gostišču Dalas pri Kočevju. Po besedah Mileta Opačiča, predsednika DI iz Kočevja, so se takšna srečanja invalidov pokazala koristna, saj na njih izmenjujejo izkušnje in se dogovarjajo o nadaljnjem sodelovanju. Ob tej priložnosti je občinska skupščina DI Kočevje podelila priznanje za njegov jubilej. Jubilat je podelil priznanja vsem društvom Dolenjske za uspešno sodelovanje.

M. G.

GROZD OREHOV - Tončka Gunde iz Vrhovca pri Sentjemaju je na naše uredništvo prinesla grozd orehov, v katerem smo našli kar 13 še zelenih sadežev. Tončka nam je povedala, da tudi najstarejši vaščani njene vasi ne pomnijo, da bi toliko sadežev zrastle skupaj. Ker letos ni bilo pozebe, bo letina orehov dobra in za naslednjo veliko noč ne bo manjkalo potice. (Foto: I. V.)

Materinski dom bo v Straži

V bivšem vrtcu bodo uredili dom za matere - Denarja iz državnega proračuna premalo

NOVO MESTO - Center za socialno delo Novo mesto je v zadnjih letih obravnaval več primerov mater, ki so po rojstvu otroka krajši ali daljši čas potrebovale ustrezno namestitev, primere mladoletnic, ki so se odločile za rojstvo otroka a niso imele urejenih družinskih razmer niti stanovanja, ter žena, ki so morale zaradi nevdržnih razmer z otroki zapustiti dom. Ker center nima na razpolago stanovanj, ki bi jih lahko ponudil materam v najhujši stiski, so se že večkrat obrnili na občino, ki je sedaj, kot kaže, našla dobro rešitev. Vrtce v Straži so preselili v prostore stare osnovne šole v Vavti vasi. Prostorji, v katerih je bil vrtce do sedaj, bi bilo mogoče z manjšimi adaptacijskimi deli urediti v materinski dom. Zakon namreč določa, da je moč materinski dom organizirati kot socialnovarstveni zavod, ustanovi ga država, denar zanj pa je po zakonu zagotovljen iz republiškega proračuna. V novomeškem izvršnem svetu menijo, da ne kaže zamuditi priložnosti, in so projekt Centra za socialno delo podprli. V nekdanjem vrtcu v Straži je možno zagotoviti

sobe za 8 mater z otroki, skupno kuhinjo in kopalnico ter družinsko stanovanje za oskrbnika.

Vsebinski koncept materinskega doma v Straži so že poslali na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki je Centru za socialno delo predlagalo, naj skuša pridobiti dodatna sredstva od Karitas, prostovoljnih prispevkov in občinskega proračuna, ker so kljub zakonskim obvezam pri ustanavljanju materinskih domov omejeni in ne morejo zagotoviti skoraj 4 milijonov tolarjev, kolikor naj bi stala obnova vrtca.

Materinski dom bo nudil zaščito nosečnicam, mladim materam z dojenčki in pretepenim materam, ki so morale zapustiti zanje in za otroke nevaren dom. V materinskem domu jim bodo pomagali prebrskati življenjske stiske in rešiti osebne probleme ter se postopoma vključiti v normalno, samostojno življenje izven doma.

I. V.

20. SREČANJE LOVSKIH PEVSKIH ZBOROV

V soboto, 12. junija, je bilo v Globokem 20. srečanje pevskih zborov in rogistov iz Slovenije in zamejstva. Zaradi velikega števila pevcev in rogistov smo srečanje priredili pod velikim šotorom na igrišču. Po malici so imeli pevci in rogisti skupno vajo. Po njej so se odpravili v tri krajevne skupnosti (Kapele, Pišce in Artiče), v katerih so potekali koncerti. Nekaj skupin je ostalo v Globokem, kjer je bil tudi koncert. Po koncertih so se vrnili v Globoko, kjer je bila slavnostna prireditev. Po programu, ki ga je vodila Ida Ostrelj, se je začelo družabno srečanje.

SEBASTIJAN RAČIČ in BRANKA STRGAR

TUDI BOLERO NA SEVNIŠKEM POLETJU

SEVNICA - Spored prireditev sevnškega poletja ob koncu tega tedna postaja vse bolj pester. Novo je to, da bodo v soboto, 19. junija, po 14. reviji gasilskih pihalnih orkestrrov Slovenije, ki se bo na Glavnem trgu v Sevnici pričela ob 17. uri, nastopili učenci plesne šole Bolero iz Ljubljane, ki so pobrali že številna priznanja doma in na tujem.

NI DENARJA

METLIKA - V Belokranjskem muzeju so računali, da bodo imeli za investicijsko vzdrževanje stavbe, v kateri muzej že ves čas domuje, se pravi metliškega gradu, letos na voljo vsaj 4 milijone tolarjev. Dva milijona je namreč obljubila metliška občina, vsaj na toliko pa so računali iz republike. Vendar se jim je ta račun podrl, kajti kaže, da iz republike zaradi znanih proračunskih težav ne bo za to nobenega denarja. S tem denarjem so nameravali sanirati južni vogal gradu, ki poka in drsi v dolino. Razpoka je vse večja in stanje vse bolj nevarno. Ker bo občina svoj delež prispevala, bodo s tem denarjem uredili odvodnjavanje na grajskem dvorišču, kar je pogoj za nadaljnjo sanacijo južnega vogala, kar pa bo moralo počakati leto, dve ali na boljše čase.

Bogati dnevi Novotehne

Potekali v Novem mestu, Krškem, Trebnjem in Metliki - Zaključek v soboto na Glavnem trgu

NOVO MESTO - Novomeška Novotehna, vse bolj prodorna in širše uveljavljena trgovska firma, letos že tretjič zapovrstjo prireja "Dneve Novotehne". Gre za vrsto prireditev, katerih glavni namen je predstaviti širšemu krogu novosti iz bogatega programa Novotehne in njenih poslovnih partnerjev. Letošnji dnevi Novotehne potekajo od 2. do 20. junija, in to v vseh krajih, kjer ima Novotehna svoje poslovne enote, se pravi v Novem mestu, Krškem, Trebnjem in Metliki.

Poleg ugodne prodaje v Novotehni trgovinah so pripravili tudi vrsto strokovnih predstavitev in pogovorov. Tako so z Gorenjem Varstvom

● Slovinci smo vedno proti oblasti, nekdanji Dunaju, potem Beogradu in zdaj proti Ljubljani. (Rigelnik)

● Ponovne uvedbe revolucionarnega prava si Slovenija zaradi ugleda v svetu ne more privoščiti. (Kristan)

● Človek za to življenje ni dovolj prekanjen. (Brecht)

Naš boj ni le naš

Gospodje, lepa hvala za vse, kar nam vračate

Kot učiteljica bi želela povedati nekaj, kar čutim v sebi kot veliko ponižanje ne samo učiteljev, temveč tudi kot ponižanje otrok in staršev, čeprav se veliko teh tega ne zaveda.

Naš boj ni samo boj za učitelje, ampak tudi (morda celo predvsem) boj za otroke in njihov položaj v družbi, čeprav nam tako vražje očutajo, da smo na otroke pozabili. Pozabili mi - učitelji, katerim pomenijo otroci veliko več kot samo glavni del našega poklica in veliko več, kot pomenijo vsem drugim.

Prevekrat so vladni gospodje že pokazali, koliko jim ti naši otroci v resnici pomenijo. Prevekrat smo to starši občutili na lastni koži. Tokrat govorim kot mati, kajti morda so ti gospodje pozabili, da smo tudi učitelji starši.

Naša država niti najmanj na postavlja svojih temeljev na otrocih, na mladini, še manj na dobrem izobraževanju le-teh. Vse, kar se tiče otrok (knjige, igrače, obleka, obutev, cene vrtcev, dodatnega izobraževanja otrok...) - vse je v naši dravi tako drago, da si ne morem kaj, da ne bi razmišljala o tem, da naša država hoče na račun otrok predvsem iztržiti čimveč denarja od staršev. Zanima me, kje je tukaj njihova pedagoška etika in hkrati želja po ohranitvi Slovencev? Prišla sem na žalost do spoznanja, da nas država, ker učitelji delamo z otroki, ki naši državni ne pomenijo nič, tretira kot nepotrebne, zato nas tudi plačuje tako. Torej: če bi delala s katerokoli stvarjo - predmetom, bi bila bolj cenjena in spoštovana kot zdaj, ko delam z otroki, s temi prikupnimi, radovednimi, vendar zelo zahtevnimi bitji!

Mislim, da nam je učiteljem lahko v ponos naš boj za pravice in da dajemo s tem našim otrokom velik zgled, saj jim ne želimo, da postanejo hlapi nekega sistema, ampak jih vzgajamo v pošteno in pravično državljanje. To pa ne pomeni boj za tisto, kar je pravično, kajti pravice je pri nas zelo malo.

Cene, ki nam jih postavlja vlada, nas žalijo in so zato nesprejemljive. Če hočejo povedati, da nam ne morejo dati teh nekaj tolarjev, ki nam absolutno pripadajo že brez stavke, češ da bomo s tem ogrozili državo, potem se naj najprej ustavijo pri svojih vratih. Učitelj mora dajati zgled otrokom, zato zahtevamo od nas ne le normalnega, ampak idealnega človeka. Oni pa nam dajejo zglede le z velikimi plačami, nam pa ne dajo niti drobtinice. Najprej naj se pri sebi vprašajo, kdo je tisti, zaradi katerega je vlada v finančnih stiskah! Če bodo oni pripravljeni z lastnim žepom reševati državo, sem prepričana, da jo bomo pripravljeno med prvimi tudi mi.

Na koncu: bi rada vprašala: "Ali niste vladni gospodje morda pozabili, da so vam do vaših položajev pomagali priti tudi učitelji - že od 7. leta naprej?" Hvala za vse, kar nam vračate.

MIHAELA SILVESTER
Mira

Dogodki v sliki in besedi

OBISK PARTIZANSKE MATERE - Delegacija sevnške občinske borčevske organizacije, v kateri so bili Slavko Štrukelj, Ivan Mastnak in Anton Možic, je ob 93. rojstnem dnevu in godu obiskala partizansko mater Antonijo Rešeta na Novem Gradu nad Boštanjem ter ji izročila priložnostno darilo in spominsko priznanje OO ZZB NOV Sevnica (na posnetku). Predsednik Štrukelj se je materi Tončki (tudi v imenu sevnške županije) zahvalil za poslanstvo njene družine v boju proti fašističnim osvajalcem in zlasti pri vzpostavljanju slovenske oblasti na osvobojenih ozemljih in po osvoboditvi. Tončka je bila delegatka na Zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in na kongresu Slovenske protifašistične ženske zveze v Dobriču pred 50 leti, njen mož Vinko je padel marca 1945 v partizanih na Pohorju, v partizanih pa je bil tudi Tončkin starejši sin Stane. (Foto: P. Perc)

MLADI KRŠČANSKI DEMOKRATI - V soboto so v Ribnici ustanovili občinski odbor Mladih krščanskih demokratov. Ustanovnega zbora so se udeležili člani krajevnih odborov, predsednik skupščine občine France Mihelič, poslanec v državnem zboru Benjamin Henigman in član IO MKD Slovenije Rok Steblaj. Za predsednika OO MKD Ribnica so izvolili Tomaža Rusa, za podpredsednika Bojana Henigmana in tajnico Vando Turk. (Foto: M. Glavonjič)

GASILSKO TEKMOVANJE - V nedeljo, 6. junija, je občinska gasilska zveza Novo mesto v sodelovanju z gasilskim društvom Stopiče, ki praznuje letos 80-letnico delovanja, pripravilo gasilsko tekmovanje. Nastopilo je 84 ekip s prek 900 mladimi gasilci in gasilkami. Sodelovalo je 55 gasilskih društev. Nekatera gasilska društva so tekmovala z več desetimi. Tekmovanje je potekalo nemoteno, za kar so poskrbeli gasilci iz Stopič, OZG Novo mesto, zahvala pa velja tudi osnovni šoli, ki je odstopila prostor in omogočila računalniško obdelavo. Najboljši so prejeli pokale. Rezultati: pionirji 7 - 10 let: 1. Kamence, 2. Otočec, 3. Gabrje; pionirke 7 - 10 let: 1. Orešje, 2. Stranska vas, 3. Mali Podluben; mladinci 12 - 16 let: 1. Ratež, 2. Mirna Peč II, 3. Mirna Peč I; mladinke 12 - 16 let: 1. Dol. Straža, 2. Škocjan, 3. Ratež. (Foto: Slavko Mirtič)

PAŠE LE ŠE ZA TEDEN DNI - Po lanskoletni katastrofalni suši, ki je povzročila v družbenem in zasebnem kmetijstvu v sevnški občini za 269 milijonov tolarjev škode, so po besedah kmetijskega referenta inž. Ivana Kelharja Sevnčani dobili od republike pomoči le za okrog 7,4 odst. vrednosti ocenjene škode. Pri Smidovih v Podgorici 22 pod obronki Lisce pravijo, da so lahko kupili v zadnji le 1800 kg kornuze. Irma Smid pravi, jih je rešilo le to, ker jim je možev brat iz Polane dal cel silos z okrog 15 kubiki kornuze silaze. Na posnetku: Irmin oče Anton in brat Tonček sta ravno pripeljala vodo za 16 krav molznic, ki se bodo lahko pasle le še kakšen teden, če ne bo izdatnega dežja. (Foto: P. Perc)

NOVOTEHNI AVTOMOBILSKI SALON - V okviru Novotehnih dni so v Novem mestu, Krškem, Trebnjem in Metliki pripravili tudi razstavo avtomobilov iz njihovega prodajnega programa. V Novem mestu, pred zavarovalnico Tilia, so si razstavo ogledali tudi najvišji predstavniki Elektro gospodarstva Slovenije, ki je stalen in dober kupec Novotehne. (Foto: A. B.)

STAVKA

Včasih zaposleni v različnih dejavnostih organizirajo stavko. Stavkajo večinoma zato, ker zahtevajo od vlade večje plače ali druge pravice. Stvari so se tako zapletle, da so se tudi učitelji, ki poučujejo na naši šoli, odločili, da bodo prekinili poučevanje. Opozorila stavka je bila v sredo in pouk smo imeli samo do enajstih. V petek pa na veliko veselje otrok zaradi stavke pouka ni bilo. Otroci se seveda zavedamo, zakaj učitelji stavkajo, toda prikrasani smo prav mi.

LEON RIBIČ
3. r., OŠ Krmelj

NAJBOLJŠI
BEDNARŠKOVA IN
TOMČEVA

METLIKA - Letošnja generacija metliških osmošolcev se je pretekli petek poslovila od osnovne šole z valetu, tokrat pa so prvič pripravili tudi kulturni program za starše, v katerem so se spomnili šole, učiteljev in roditeljev. Letos je končalo v

Metliki 8. razred 90 učencev. Več kot 20 jih bo nadaljevalo šolanje na črnomaljski ali novomeški gimnaziji, a tudi večina drugih se je odločila za šolanje v belokranjskih ali novomeških srednjih šolah. 15 se jih je poslovilo od osnovnošolskih klopi z odličnim uspehom. Na prireditvi so proglasili najuspešnejši učenki, ki sta se udeležili tudi številnih tekmovanj; to sta bili Nina Bednaršek, ki je med drugim osvojila zlato republiško priznanje na tekmovanju iz nemščine in 1. mesto na republiškem tekmovanju v veseli šoli ter Vanja Tomc, ki si je na republiškem tekmovanju iz matematike priborila zlato Vegovo priznanje.

DEŽELA GUMBOV

Tretje srečanje v "Deželi gumbov" je bilo 5. junija na jasi parka v Dolenjskih Toplicah. Zbrali so se varovanci in njihovi najbližji ob zaključku male šole in v pozdrav poletju. Za veselo otroško glasbo je poskrbel ansambel "Hop, Cefizelj". Udeleženci srečanja so po svojih željah aktivno sodelovali v delavnici: Zogica Nogica, Zlata ribica, Krojaček Hlaček ter Pisko in Pačko. Za pecivo in sadje so poskrbeli sami udeleženci, kupovali pa so za denar - čarobni gumbek. Rečca nit celotnega srečanja so bili gumbi, po zgodbi Prodajamo za gumbec.

VVE Dolenjske Toplice

DIJAKI NE
PODPIRAMO
STAVKE

Bliža se konec šolskega leta in približujejo se zaključni izpiti oz. matura. Prav v teh napetih trenutkih za zaključne razrede in tudi za ostale učence so se učitelji in profesorji odločili za stavko. Odločno protestiramo zoper takšno izsiljevanje vlade na račun nas, učencev in dijakov, in pozivamo stavočajoče, da stavko prekinijo. Zavedamo se, da imajo učitelji in profesorji nizke plače za svojo izobrazbo, vendar se za svoje interese ne bi smeli zavzemati na tak način, saj s takšnim početjem škodujemo nam učencem in delujemo proti svojim osnovnim namenom, to je izobraževanju. Tudi učitelji in profesorji morajo nositi del gospodarske krize, ki jo preživljamo. V javnih medijih večkrat zasledimo podatke o tem, kako podpiramo stavko, vendar to ni res, saj nam ni le do tega, da nimamo pouka, temveč se zavedamo tudi posledic te nerazumne stavke.

SKUPINA DIJAKOV

(prosimo, da naslovno ne objavite, ker bi utegnili imeti probleme v šoli)

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 17. VI.

- SLOVENIJA 1**
10.15 - 0.15 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 TEDENSKI IZBOR
11.30 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE 93
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 19/52
12.30 DOMAČI ANSAMBLI: CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET
13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
14.55 PRO & CONTRA
15.55 OPUS
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrica
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška naniz., 2/13
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, 1. epizoda amer. naniz.
23.10 KENNEDYJI IZ MASSACHUSETSA, amer. nadalj., 1/6

SLOVENIJA 2

- 15.15 - 0.55 Teletekst
15.30 Video strani - 15.50 Tedenski izbor: Ilona in Kurti (avstrijski film); 17.25 Sova (ponovitev): V športnem duhu (amer. naniz., 11/15); 17.50 Tajni uslužbenec (zadnji del angl. nadalj.); 18.45 Ze veste? - 19.15 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Znanost - 20.35 Dokumentarec meseca: Popolni torzo - 21.15 Umetniški večer: Ex libris: Iz zgodovine slovenskega sadjarstva; 22.15 Kronika Molierfesta; 22.30 Ves svet je oder (angl. dok. serija, 6/13) - 23.25 Sredozemske igre: košarka, finale (posnetek)

PETEK, 18. VI.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 0.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 BATMAN, 24. epizoda
10.00 LETALIŠČE, amer. film
12.05 ŽE VESTE
12.35 ZNANOST
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 UMETNIŠKI VEČER - EX LIBRIS
14.15 KRONIKA MOLIERFESTA
14.30 VES SVET JE ODER, 6/13
15.25 DOKUMENTAREC MESECA
16.14 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrica
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 VELIKA MAHINACIJA, amer. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
22.50 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 6. epizoda amer. naniz.
23.15 KENNEDYJI IZ MASSACHUSETSA, amer. nadalj., 2/6
23.55 NOTRANJI GLASOVI, amer. nadalj., 4/4

SLOVENIJA 2

- 15.45 - 2.05 Teletekst
16.00 Video strani - 16.35 Tedenski izbor: Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 2/13); 17.25 Sova (ponovitev) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.15 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Stalin (angl. dok. serija, 1/3) - 21.05 Moški, ženske - 22.05 Homo turisticus - 22.35 Erigon (posnetek gledal. predstave) - 0.35 Sredozemske igre: atletika (posnetek)

SOBOTA, 19. VI.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 1.10 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.50 TEDENSKI IZBOR:
8.50 RADOVEDNI TAČEK
9.05 OSCAR JUNIOR
9.15 KLUB KLOBUK, kontaktna oddaja za otroke
10.50 PET PRIJATELJEV, 12/13
11.15 TOK, TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
12.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 MOŠKI, ŽENSKE
15.10 VELIKA MAHINACIJA, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO SLEDOVIH NOETOVIVH SINOV, nemška dok. oddaja, 1/2
18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 TVARIETE
21.35 POGLEJ IN ZADENI
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.20 SOVA:
HAZARDER BOB, franc. film (ČB)

SLOVENIJA 2

- 13.15 - 1.55 Teletekst
13.30 Video strani - 14.00 Tedenski izbor: Človek in glasha: Beethoven (8. oddaja); 14.50 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (6. epizoda); 15.20 Kennedyji iz Massachusettsa (amer. nadalj., 2/6) - 16.00 Športna sobota: košarka NBA, Sredozemske igre, atletika; kolesarska dirka - 18.45 Divji svet živali (angl. poljudnoznan. serija, 8/25) - 19.15 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Studio City - 21.10 Pogubno okolje (angl. nadalj., 2/3) - 22.05 Kronika Molierfesta - 22.20 Sobotna noč: Nočni videomeh - 23.15 3. evropska noč jazz (prenos)

NEDELJA, 20. VI.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 23.50 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.55 OTROŠKI PROGRAM
7.55 ŽIV ŽAV, ponovitev
8.45 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, 15/26
9.10 NONNI IN MANNI, nemška nadalj., 4/6
10.00 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: VIOLINSKE CITRE
10.30 TV KONFERENCA
11.00 OBZORJA DUHA
12.00 SLOVENCJI V ZAMEJSTVU
12.30 ŠENTVID PRI STIČNI:
24. TABOR SLOVENSkih PEVSKIH ZBOROV
13.05 POROČILA
13.50 VIDEOGMEH
15.10 STALJN, angl. dok. serija, 1/3
16.05 SPLOŠNA PRAKSA, avstral. naniz., 1/11
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROTI NEZNANEMU, amer. film
19.00 RISANKA
19.10 LOTO
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 8/12
22.05 DNEVNIK 3, VREME
23.20 SOVA
HAL ROACH PREDSTAVLJA, amer. naniz., 15/29 (ČB)
KENNEDYJI IZ MASSACHUSETSA, amer. nadalj., 2/6

SLOVENIJA 2

- 10.45 - 23.55 Teletekst
Opomba: Športna nedelja: 15.25 Sted. igre
11.00 Video strani - 11.10 Tedenski izbor: Velika

pričakovanja (angl. nadalj., 1/6); 12.00 Tvariete; 13.00 Poglej in zadeni - 15.25 Športna nedelja - 19.15 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Alpe-Donava-Jadran - 20.30 Ubijalci stare gospe (angl. film) - 22.00 Pozdrav poletju (prenos iz Krizank) - 23.00 Športni pregled

PONEDELJEK, 21. VI.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.05 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 BATMAN, 25. epizoda amer. naniz.
11.15 DIVJI SVET ŽIVALI, 8/25
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
12.10 PO SLEDOVIH NOETOVIVH SINOV, nemška dok. oddaja, 1/2
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
ALPE-DONAVA-JADRAN ŠPORTNI PREGLED
KRONIKA MOLIERFESTA
POZDRAV POLETJU
15.55 HOMO TURISTICUS
16.25 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 PARI, TV igrica
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 GOSPODARSKA ODDAJA:
10000 OBRATOV
20.55 OMIŽJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SO LETA MINILA, angl. naniz., 3/13
KENNEDYJI IZ MASSACHUSETSA, amer. nadalj., 4/6

SLOVENIJA 2

- 13.45 - 23.20 Teletekst
14.00 Video strani - 14.10 Tedenski izbor: TV konferenca, Forum, TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna, Nedeljskih 60, Obzorja duha (ponovitev) - 17.40 Sova (ponovitev): Hal Roach predstavlja (15/29); 18.00 Kennedyji iz Massachusettsa (amer. nadalj., 3/6) - 18.50 Podjetniška mreža - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Sedma steza - 20.30 H. Pintar: Stari časi (angl. drama) 21.40 R & R - 22.10 Koncert big banda RTV (2. del)

TOREK, 22. VI.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TEDENSKI IZBOR
10.10 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.40 PODJETNIŠKA MREŽA
11.40 STARI ČASI, angl. drama
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
15.15 SOBOTNA NOČ
16.10 SEDMA STEZA
16.30 PORABSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 16/26
OSCAR JUNIOR
LISICA ZVITOREPKA, portugalska risanka
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 PARI, TV igrica
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 BOBENČEK
21.45 KRONIKA, kanadska dok. serija, 10/12
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz., 16/18
KENNEDYJI IZ MASSACHUSETSA, amer. nadalj., 5/6

SLOVENIJA 2

- 15.15 - 23.45 Teletekst
Opomba: 20.55 košarka Slovenija - Belgija
15.30 Video strani - 15.50 Tedenski izbor: Gospodarska oddaja; Slovenci v zamejstvu - 17.25 Sova (ponovitev): So leta minila (angl. naniz., 3/13); Kennedyji iz Massachusettsa (amer. nadalj., 4/6) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Michelangelova pomlad (koprodukcijška nadalj., 1/5) - 21.00 Osmi dan - 21.50 Videospion - 22.30

SREDA, 23. VI.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.05 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 BATMAN, 26. epizoda
10.55 VIDEOŠPON
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.05 KRONIKA, 10/12
12.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 8/12
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
15.30 TEDENSKI IZBOR
MICHELANGELOVA POMLAD, koprodukcijška nadalj., 1/5
16.20 SVET POROČA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PLEMENITI TOM, angl.-poljski film
18.45 PARI, TV igrica
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
KRAPAČUK, belgijsko-franc.-španski film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
V ŠPORTNEM DUHU, amer. naniz., 12/15
KENNEDYJI IZ MASSACHUSETSA, amer. nadalj., 6/6

je, da je ob letošnjem srečanju mladih zgodovinarjev in geologov prvič izšel tudi ličen zbornik, v katerem so predstavljene naloge. Zbornik je takšen, da bo lahko služil kot nekakšna kronika posameznih slovenskih krajev.

V dveh dneh srečanja so si šolarji in njihovi mentorji dodobra ogledali staro mesto, bili gostje Kapitlja in Dolenjskega muzeja, obiskali Pleterje in Kostanjevico ter ruševine gradu Šoteska. Navdušeni so bili nad organizacijo prirediteljev, še posebej šole Grm, kjer so kljub stavki učiteljev vse brezhibno izpeljali. Ostaja pa

J. PAVLIN

SREČANJE KLJUB STAVKI - Novo mesto je bilo letos gostitelj 24. srečanja mladih zgodovinarjev Slovenije. Organizatorji so podprli šolnike v njihovih prizadevanjih za boljše in večje krova, odpoved srečanja pa bi bila zaradi stavke prevelika škoda. Na sliki: ekipa osnovne šole Šmihel pred zagovorom svoje naloge, v kateri so temeljito obdelali svoj šolski okoliš, zapisali vse o bunkerju na Drski, pokopališču v Šmihelu, razvalinah cerkve sv. Roka, cerkve sv. Mihaela, Nikolaja, Florjana in Vida, razvalinah gradu Ruperčvrh, Znančevi hiši in pristavi na Ljubnu. (Foto: J. P.)

SLOVO OD PRIJATELJEV IN ŠOLE - V soboto je 116 osmošolcev štirih razredov osnovne šole Grm s pesmijo "Kje so tiste stezice" številnim staršem, gostom in učiteljem, ki so se zbrali v avli šole, napovedalo prijeten program ob zaključku šolanja. In res so se v kulturnem programu izkazali kot pravi glasbeniki, pevci in igralci. Prava četa odličnjakov, prav dobrih in dobrih je poleg priznanj za šolski uspeh prejela še vrsto pohval na športnem, naravoslovnomatematičnem in kulturno-umetniškem področju. Letos so prvič podelili tudi priznanja in diplome šole vsem tistim, ki so z pridnostjo in nadarjenostjo dokazali, da šola ne uči samo za šolo, ampak tudi za življenje in delo v skupnosti.

LETOVANJE V TUJINI ŽE OD 450 DEM DALJE

BOGATA PONUDBA LETOVANJA V SLOVENIJI IN NA HRVAŠKEM:

- UMAG, NOVIGRAD, POREČ, VRSA, ROVINJ, OMIŠALJ-POL že od 166 DEM dalje, APP 1/4 že od 425 DEM dalje
- KRIŽARJENJE Z JADRNICO DALMATIA 380 DEM POL

V Novigradu in Rovinju nonstop čuvano parkirišče! Vsi naši letovalci so dodatno zavarovani z Adriatikom! Možnost obročnega plačila! Najugodnejše cene letalskih prevozov

Od 14. 06. do 10. 07. 93 poslujemo vsak dan do 18.00 ure (sobota do 12. ure)

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Še nekaj dni nas loči od poletja in še teden dni do šolskih počitnic, ko bodo vsaj šolarji brezskrbno zadihali. Avtorji oddaje Glasba je življenje si ne bomo privoščili daljšega dopusta, tako-da vas tudi poleti vabimo na naša sobotna srečanja.

Ta teden z veseljem napovedujem gosta za našo glasbeno zasljevalno mizo. To bo nihče drug kot pesnik Ciril Zlobec. Srečanje z njim bo prav gotovo doživetje, saj s svojo pretehtano in lepo slovensko besedo zadovolji okus še tako zahtevnega poslušalca.

Kot otrok je Ciril Zlobec igral na piščalke, ki si jih je, pastirček, delal sam. Prijubljen otroško glasbilo so bile takrat orglice. Najbrž ne veste, da je Zlobec napisal besedilo za slovensko popevko Poletna noč, ki je v izvedbi Marjane

Deržaj postala velika uspešnica. Zlobec pa je hotel ostati kot avtor besedila anonimem, ker je bilo takrat sramotno, če je pesnik napisal tekst za popevko. Vendar je ta pesem na Slovenski popevki zmagala in povedali so tudi, kdo je avtor teksta. To je pesnika Zlobca izučilo in nikoli več ni napisal besedila za popevko.

Kot do vseh stvari v življenju je Ciril Zlobec strpen tudi do glasbe. Pred nobeno glasbo si ne maši ušes, vendar pravi, da mu je najbližja klasična glasba. To rad poslušata, pomirja ga in mu daje občutek notranjega lagodja. Pogosto gre na koncert.

Torej - v soboto vabljeni na poslušanje oddaje Glasba je življenje.

Simona H2O

Avto za mladostne poslovneže

Renault začel proizvajati clio club med

Junija je Renault v Franciji in še v nekaterih evropskih državah začel prodajati posebno izvedenko clia; gre za serijo, ki so jo izpeljali iz clia RN in jo poimenovali club med. Ime so si sposodili pri znanem klubu Mediterance. Clio club med je namenjen zlasti mladostnim, dinamičnim poslovnim ljudem.

Clio club med bo na voljo v dveh karoserijskih različicah, s troje in petero vrati, poganjali pa ga bojo trije različni motorji: 1,2-litrski bencinski s 1.171 ccm in z močjo 43 kW (60 KM); 1,4-litrski bencinski, 1.390 ccm, 57,5 kW (80 KM), ter 1,9-litrski dizelski motor prostornine 1.870 ccm in moči 47 kW (65 KM).

Clio club med bo naprodaj v beli, modri, rdeči, zeleni barvi in v dveh odtenkih sive, notranja oprema bo modrozeleno. Od zunanje opreme bodo serijsko vgrajena obarvana stekla, okrasni profili, s kakršnimi je opremljen re-nault 19 RT, s pomičnimi vogal-

nimi stekli (samo pri izvedenki s troje vrati), ter z odbijači v barvi karoserije z dodatnimi žarometi. Med notranjo opremo velja omeniti deljivost zadnje klopi v razmerju 1/3 - 2/3, elektronsko krmiljen mehanizem za dviganje in spuščanje prednjih stekel, centralno zaklepanje vrat z daljinskim upravljanjem ter žep za shranjevanje predmetov na hrbtini strani prednjih sedežev. Pri vseh izvedenkah te posebne serije bodo na voljo trije elementi dodatne opreme: strešno okno z ročnim odpiranjem, servo krmilni mehanizem ter avto radio. Računajo, da bo clio club med še okrepil že tako uspešne prodajne rezultate modela clia na francoskem in evropskem tržišču.

V starih letošnjih mesecih zave-ma Clio v Evropi s 4,2-odst. deležem tržišča vseh znamk osebnih avtomobilov (176.344 prodanih avtomobilov) 5. mesto in je tik za Ford Fiesta, ki ima 4,4-odst. delež tržišča vseh znamk.

Na podlagi Zakona o financiranju javne porabe (Ur. list RS, št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93) in Odredbe o določitvi parkirnih površin, na katerih se plačuje parkirna v občini Brežice (Ur. list RS št. 8/92), in sklepa Izvršnega sveta z dne 26. 5. 1993 objavlja Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja občine Brežice

javni razpis

za izbiro najugodnejšega izvajalca za pridobitev pobiranja parkirnin v mestu Brežice.

Pogoji:

- zagotovitev pobiranja parkirnin na 183 parkirnih mestih v skladu z odredbo v času od 6.00 do 16.00 ure ob delavnikih in od 6.30 do 12.00 ure ob sobotah;
- cena parkiranja 30,00 SIT do 1 ure;
- razmerje delitve prihodka od parkirnin med naročnikom in izvajalcem ponudi izvajalec sam (brutto oziroma netto, opredelitev do plačila prometnega davka)
- ponudnik naj pismeno predstavi svoj način pobiranja parkirnin
- za tiskanje obrazcev o pobiranju parkirnin poskrbi občina.

Pismene ponudbe naj vsebujejo podatke o ponudniku in pogoje, ki jih nudi.

Z izvajalcem, ki bo ponudil najugodnejše pogoje oziroma najuspešnejši način pobiranja parkirnin, bo podpisana pogodba, s katero se bodo uredila medsebojna razmerja.

Ponudbe poslati na naslov: OBČINA BREŽICE, SEKRETARIAT ZA UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA, Cesta prvih borcev 18, ali oddati neposredno v vložnišče občine Brežice v zaprtih in zapečatenih ovojnica z oznako »Ne odpiraj« — parkirnine.

Veljale bodo tiste ponudbe, ki bodo prispele v vložnišče občine Brežice vključno sedmi dan po objavi razpisa do 10.00 ure.

Odpiranje ponudb bo komisijsko istega dne ob 11.00 uri v sejni sobi občine Brežice.

O izidu razpisa bodo ponudniki obveščeni v roku 8 dni od dneva, ko bo najugodnejšega ponudnika izbral Izvršni svet občine Brežice.

ugodno
RAČKA, d.o.o.

68000 Novo mesto
tel/fax: (068)21-058

PC RAČUNALNIK
386 sx/33/80 M

- OSNOVNA PLOŠČA 386sx/33
- SVGA KARTICA 512 KB
- AT I/O CARD (2s/2p)
- AT (IDE) BUS KRMILNIK
- GIBKI DISK 5 1/4", 1,2 MB
- TRDI DISK CONNER 80 MB
- OHIŠJE MINI TOWER +200 W
- TIPKOVNICA CHICONY
- VGA MONOCHROM MONITOR
- 1 M DRAM MEMORY

samo
88.697 sit

(s prometnim davkom)

SREDNJA EKONOMŠKA ŠOLA
Ulica talcev 3/A
NOVO MESTO

razpisuje delovna mesta:

- 2 učiteljev angleškega jezika,
- 1 učitelja nemškega jezika,
- 2 učiteljev matematike (stanovanje),
- 2 učiteljev strokovno-teoretičnih predmetov, dipl.ekon.
- 1 učitelja psihologije (polovična učna obveznost),
- 1 učitelja kemije in poznavanja blaga (polovična učna obveznost).

Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja ekonomska šola, Novo mesto, Ulica talcev 3/a.

VZGOJNO-VARSTVENA ORGANIZACIJA
NOVO MESTO, p. o.
Ragovska 18
68000 NOVO MESTO

razpisuje v skladu s 77., 111. in 112. členom statuta prosta dela s posebnimi pooblastili:

1. PEDAGOŠKEGA VODJE
2. VODJE ZDRAVSTVENO HIGIENSKEGA REŽIMA IN VZGOJNO-VARSTVENIH DRUŽIN

POGOJI:

pod 1.:

- Za pedagoškega vodjo je lahko imenovan, kdor izpolnjuje splošne, z zakonom določene pogoje za ravnatelja in posebne pogoje, ki so:
- vzgojitelj predšolskih otrok, pedagog, psiholog, specialni pedagog, učitelj,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok;

pod 2.:

- Za vodjo zdravstveno higienskega režima in vzgojno-varstvenih družin je lahko imenovan, kdor ima ustreznega znanja in izkušnje s teh področij in višjo ali najmanj srednjo strokovno izobrazbo ter najmanj 5 let delovnih izkušenj.

pod 1. in 2.:

- opravljen strokovni izpit
- da ima strokovne in organizacijske sposobnosti, kar dokazuje s svojim dosedanjim delom
- da je pri svojem pedagoškem delu dosegel rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal razpisana dela
- 4-letni mandat prične 1. 9. 1993.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela pošljite na naš naslov do 24. 6. 1993.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh od sprejetja sklepa sveta zavoda VVO.

Svet
OSNOVNE ŠOLE ŠMIHEL, p.o.
NOVO MESTO
Šmihel 2

razpisuje v skladu z 78. členom Statuta delovno mesto

POMOČNIKA RAVNATELJA, brez učne obveznosti, z izkušnjami na predmetni stopnji

Kandidat mora izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli, ter imeti organizacijske in strokovne sposobnosti za usmerjanje in vodenje inovativnega pedagoškega dela zavoda. Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta. Začetek dela je 1. 9. 1993. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi razpisa z oznako »za razpis«.

Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po končanem postopku.

ZARJA, d.d.,NOVO MESTO
Prešernov trg 8
NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto

gradbenega tehnika — za opravljanje del vzdrževanje stanovanj.

- Od interesentov pričakujemo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:
- končana srednješolska izobrazba gradbeno-tehnične smeri z opravljenim strokovnim izpitom
- najmanj eno leto delovnih izkušenj pri opravljanju del v gradbeni operativi.

Interesenti naj pisne ponudbe pošljejo na ZARJO, d.d., Novo mesto, Prešernov trg 8, v roku 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 20 dneh po izbiri.

Poziv za prijave interesentov za nakup vrstne hiše na lokaciji Spodnji grič II, Krško.

Podatke o variantah gradnje, okvirnih cenah dobite v Sava-projektu Krško, tel. (0608) 22-402 - ga. Kranjc ali g. Drmič.

Informativni dan bo organiziran dne 18. junija od 10. do 16. ure v prostorih Savaprojekta, CKŽ 51.

Dokončna odločitev o gradnji, obsegu in cenah bo sprejeta po zaključku roka okvirnih prijav glede na širino interesa.

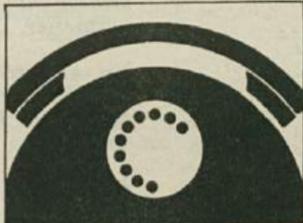
• Vse dobro potrebuje devet let, da dozori. (Horac)

• Zdravstvo si bo največ miru v čakalnicah pridobilo s tem, da dela tako, kot piše na vratih. (Voljč)

• Ni pomembno, če nacionalist ne zna slovensko, bistveno je, da ima rad slovenski narod. (Poljšak)

• Samo tisti, ki nič ne ljubijo in nič ne sovražijo, niso v sponah. (Dhamapada)

DE časopis slovenskih delavcev

(061) 321-255

in poskrbeli bomo, da boste dobili časopis, brez katerega je vaše delo v (kateremkoli) sindikatu vsaj težje, če že ne nemogoče

Nanj se resda lahko naročite tudi pisno, toda zakaj bi se trudili: pokličite

MELE

ROLETARSTVO • IZDELOVANJE ŽALUZIJ
KOVINSKI PREDMETI

68000 NOVO MESTO • Žabja vas 47 • telefon: (068) 23-673

Se priporočamo!

KZ "KRKA"

PE AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO
VINOGRADNIKI IN SADJARJI!

Sezona škropljenja vinske trte ter sadnega drevja je tu. Med vami je še nekaj takih, ki si niste priskrbeli ustreznih pesticidnih škropilnic. Zato vas obveščamo, da imamo v novomeškem Agroservisju še na zalogi po zelo ugodnih cenah:

- atomizer (škropilnice po ital. licenci, ki jih izdeluje firma Zupan iz Maribora
- 200-litrska škropilnica po 123.480 tolarjev
- 300-litrska škropilnica po 137.812 tolarjev
- nahrbtnne motorne škropilnice OLEOMAC po 8.512 tolarjev
- nahrbtnne ročne škropilnice ital. proizvodnje: bakrene po 8.512 tolarjev, plastične po 5.063 tolarjev
- nahrbtnni žvepljalnik po 8.825 tolarjev

Za košnjo trave po vinogradih in sadovnjakih pa imamo vedno na voljo nahrbtnne kosilnice OLEOMAC po 56.651 tolarjev, nahrbtnne kosilnice KAWASAKI po 64.103 tolarjev.

Iz programa GARDENA vam nudimo razne zalivalke in škropilnice. Imamo tudi zastopstvo za priključke iz programa GORENJE-MUTA.

Nudimo vam razne motokultivatorje, kosilnice in ostalo za vrtičkarje.

Za vse druge informacije se oglasite v trgovini Agroservis, kjer vam jih bodo radi dali prijazni trgovci.

Za obisk se priporoča trgovina Agroservis.

AVTO ŠOLA
DUAL EXPRES

Bliža se konec šolskega leta.

Za vse tiste, ki bi želeli počitnice kombinirati s koristnim delom, bomo organizirali pospešene tečaje iz Cestno prometnih predpisov za A, B, C, in E kategorije.

Tečaj se bo zagotovo končal do konca meseca junija, predavanja pa bomo izvedli v dopoldanskem času, da boste imeli dovolj časa za kopanje ipd. Prijavite se lahko vsi, ki še niste dopolnili 18 let in niste mlajši od 16 let.

Tečaj bo dopoldne od 8. do 12. ure, v centru Novega mesta, Glavni trg 30 (nad slaščičarno), s pričetkom v torek, 22. junija 1993. Prijavite se lahko na naš naslov ali po tel. (068) 24-413 ali kar na samem tečaju!

1 URADNI ZASTOPNIK ZA VOZILA MAZDA V SLOVENIJI

Y.C.C. d.o.o.
Stara cesta 25, 64000 Kranj
☎ salon: 064/214 766
☎ servis: 064/222 626

NEKAJ PRIMEROV IZ NAŠE PONUDBE

	cena do reg. v DEM	polog 35 %	obrok 36 mesecev
MAZDA 121 1,3i	20.090	7.030	460
MAZDA 323 1,6i	27.970	9.790	640
MAZDA 626 1,8i	36.630	12.820	838

POLOG JE NA VAŠO ŽELJO VIŠJI ALI NIŽJI !

DOBAVA ZA VSE MODELE NAJVEČ 14 DNI !

Y.C.C.
Mazda

NAJUGODNEJŠI POGOJI LEASINGA ALI KREDITA V DRŽAVI!

SLOVENSKA FONDACIJA

Slovenska 54, 61000 LJUBLJANA
SLOVENIJA, tel.: 061-114-352
ž.r.: 50100-678-46561

Dobro je biti pomemben,
še pomembneje je biti dober!

PRIDRUŽITE SE SLOVENSKI FONDACIJI!

Hvala!

SLOVENSKA
FONDACIJA
SLOVENSKA 54, LJUBLJANA
Žiro račun št.: 50100-678-46561

PRISTOPNA IZJAVA

S podpisom pristopne izjave postajam član-ica SLOVENSKE FONDACIJE.

Ime in priimek: _____ Datum in kraj rojstva: _____

Naslov stalnega bivališča: _____ Državljanstvo: _____

Poklic: _____

Članarino v znesku najmanj 500,00 SIT in/ali svoj prispevek za programe Slovenske fundacije bom:

a) nakazal-a v znesku _____ SIT na žiro račun: 50100-678-46561 ali

Podpis: _____

b) vplačal-a osebno pri Slovenski fundaciji.

NOVA

DNEVI '93 NOVOTEHNE

OD 2. DO 20. JUNIJA DO 30% POPUSTA

Ne zamudite izredne priložnosti
v prodajalnah NOVOTEHNE.
Cene so znižane skoraj vsemu
tehničnemu blagu!

- Material široke potrošnje
- Gradbena keramika
- Bela tehnika
- Akustika
- Orodje
- Barve

UGODNE CENE,
STROKOVNO SVETOVANJE,
ORGANIZIRAN PREVOZ!

Popust velja pri gotovinskem
nakupu nad 3000 SIT. Nakup je
možen na čeke 1 + 4 in na
potrošniško posojilo. V
prodajalnah bomo v tem obdobju
organizirali predstavitve
proizvodnih novosti poslovnih
partnerjev.

Vsi, ki boste ceneje nakupovali,
boste za vsak nakup nad 3000
SIT prejeli kupon in hkrati
sodelovali v nagradni igri.

Nagrade:

- Motorno kolo 90 ccm - scooter
- Pralni stroj Gorenje
- Kolo
- Električno ročno orodje
Black&Decker
- Mali gospodinjski aparati
Gorenje

NAJ ŽIVIJO DNEVI NOVOTEHNINI

Obiščite poslovalnice Novotehne
v Novem mestu, Metliki, Trebnjem ali Krškem. **NOVOTEHNA**

DNEVI NOVOTEHNE '93

ZAKLJUČNA PRIREDITEV
v soboto 19. junija 1993, ob 19. uri na Glavnem trgu v Novem mestu.

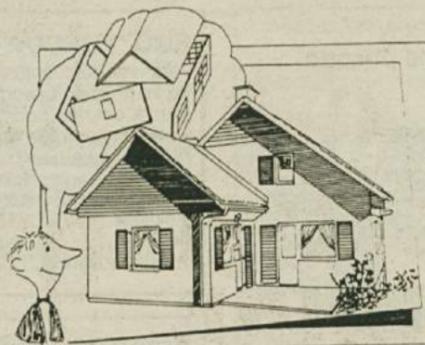
IZVAJALCI KULTURNEGA PROGRAMA:

- GODBA NA PIHALA IN MEŠANI PEVSKI ZBOR
- PLESNA SKUPINA
- MODNA REVIJA ITALIJANSKE IN AVSTRIJSKE MODE
- GOST VEČERA NATAŠA BOKAL
- NAGRADNO ŽREBANJE
- GLASBA IN PESTRA GOSTINSKA PONUDBA

OBIŠČITE NAS IN PROSLAVITE VEČER Z NAMI!

 NOVOTEHNA

Želite priti do lastnega doma?

Ste podjetni in si želite svoj lastni poslovni ali delovni prostor?

Razmislite

GIP »PIONIR« zbirata interese za nakup stanovanj in poslovnih prostorov v Krškem, in sicer:

- na **Zdolski cesti 27** pripravljamo:
 - adaptacijo objekta s 6 stanovanji in 2 garažama,
 - dozidavo objekta s 6 stanovanji in 2 lokaloma.

Vemo, da tovrstna naložba zahteva premissiljeno odločitev, zato so vam naši strokovnjaki pripravljeno pomagati in svetovati.

Informacije:

GIP »PIONIR« Novo mesto

predstavništvo Krško,

tel.: (0608) 21-966

prodaja Novo mesto

tel: (068) 323-686, 321-826

Gradimo skupaj!

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

INTERALTA, d.o.o.

Iščemo zastopnike za prodajo PVC oken in vrat našega proizvodnega programa za naslednja mesta in okolice: **Novo mesto, Kočevje in Krško**

Prednost bodo imela podjetja, obrtniki in posamezniki z izkušnjami in možnostjo organiziranja lastne montaže izdelkov.

Pismene prijave na naslov: **Interalta, Stegne 21 c, Ljubljana, tel. (061) 192-510.**

Občina Brežice, Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti objavlja na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur.l.RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93)

javni razpis za nabavo opreme pisarniških prostorov Šolskega računovodskega servisa pri OS Brežice

1. Investitor: Občina Brežice, 68250 Brežice, Cesta prvih borcev 18.

2. Predmet razpisa in orientacijska vrednost:

- zavese 6 kom.
- vrtljivi stoli 7 kom.
- vgrajene omare 2 kom.
- stenske police 3 kom.
- računalniške mizice 2 kom.
- pomivalno korito (ozko) 1 kom.
- preproge 6 kom.

Orientacijska vrednost navedene opreme je 250.000,00 SIT.

3. Informacije lahko ponudniki dobijo pri vodji Šolskega računovodskega servisa.

4. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika:

- cena za razpisana dela,
- eventualne druge ugodnosti ponudnika.

5. Predvideni rok izvajanja del - avgust 1993

6. Interesenti morajo oddati ponudbe do 24.6.1993, in sicer do 10. ure, na naslov: Občina Brežice, Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti, 68250 Brežice, Cesta prvih borcev 18, kjer bo ob isti uri v sobi št. 4 tudi odpiranje ponudb. Ponudbe morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako "Ne odpiraj - ponudba na javni razpis za ŠRS".

7. Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v roku osmih dni od dneva odpiranja ponudb.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE objavlja na podlagi 10. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil in subvencij za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva (Uradni list RS, št. 36/92)

RAZPIS

za pridobitev sredstev za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva v občini Trebnje

1. Skupni znesek razpisanih sredstev znaša 2,600.000,00 SIT

2. Sredstva za razvoj bodo uporabljena za naslednje namene:

- a) OBRT IN PODJETNIŠTVO
- nakup, graditev, prenova, adaptacija v stanovanjskem objektu, namenjenem za poslovno dejavnost in obrtnih delavnic
 - nakup opreme
 - odpiranje novih delovnih mest, razširitev in posodobitev obstoječih proizvodnih in storitvenih kapacitet
 - pridobivanje novih programov
 - pridobivanje projektna dokumentacije
- b) KMETIJSTVO
- graditev, prenova in adaptacija objektov kmetije
 - razširitev in posodobitev ter pridobivanje novih zmogljivosti v osnovni dejavnosti
 - razširitev in posodobitev ter pridobivanje novih zmogljivosti za dopolnilne dejavnosti na kmetiji

3. Prosilci za sredstva za razvoj so lahko:

- a) OBRT IN PODJETNIŠTVO
- samostojni obrtniki
 - podjetja v zasebni lasti
 - občani, ki so pri pristojnem občinskem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma za izpolnjevanje pogojev za opravljanje podjetniške dejavnosti na podlagi priglasitve v sodni register in priložili predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja
- b) KMETIJSTVO
- zasebni kmetijski proizvajalci
 - občani, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji
 - vsi občani, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, prednost pa imajo kmetje, katerim kmetijstvo pomeni edini poklic

4. Sredstva se prednostno dodeljujejo prosilcem po naslednjem prioriteten vrstnem redu:

- a) OBRT IN PODJETNIŠTVO za dejavnosti
- ki zagotavljajo nova delovna mesta
 - ki dopolnjujejo proizvodne in druge programe gospodarstva v občini
 - ki zagotavljajo boljše oskrbo storitvenih dejavnosti, preskrbe prebivalstva in turistično ponudbo
 - ki so ekološko neoporečne
 - ki uvajajo sodoben tehnološki proces
- b) KMETIJSTVO
- razvoj družinske kmetije glede na starostno strukturo, velikost kmetije, možnost dodatne zaposlitve
 - da imajo že pridobljeno investicijsko dokumentacijo
 - kmetije, ki razvijajo dopolnilne dejavnosti

5. Sredstva za razvoj se namenijo za subvencioniranje realne obrestne mere (r) za posojila, ki jih odobrijo poslovne banke in druge finančne institucije, za investicije, ki ustrezajo namenom iz tega pravilnika.

6. Višina dodeljenega bančnega posojila ne sme presegati 30% predračunske vrednosti naložbe, s tem da imajo prosilci za preostali del predračunske vrednosti zagotovljena lastna sredstva ali druge vire.

7. Prosilec lahko vloži zahtevo za subvencioniranje realne obrestne mere (r), če znaša višina predračunske vrednosti naložbe največ 100.000 DEM v tolarški protivrednosti.

Iz sredstev občinskega proračuna se subvencionira realna obrestna mera (r) bančnega posojila v fiksnem znesku, obračunava pa se v višini 7 odstotnih točk, vendar ne več od polovice višine realne obrestne mere (r) bančnega posojila. Čas trajanja subvencioniranja je odvisen od višine dodeljenih sredstev.

8. Izvršni svet SO Trebnje, banka in prosilec sklenejo pogodbo, v kateri se določi, da prosilec najprej poravnava vse svoje obveznosti, glavnico in obresti banki, ki ga je kreditirala, potem pa se na zahtevo banke povrne prosilcu subvencionirani del obresti.

9. Rok za vložitev prošelj je 30 dni od dneva objave razpisa v časopisu Dolenjski list.

Prošnje za sredstva s potrebno dokumentacijo vložijo prosilci na naslov:

Skupščina občine Trebnje
Sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo

Nepopolnih vlog komisija ne bo obravnavala.

10. Prošnja za posojilo mora vsebovati:

ime, priimek oz. oznako imena podjetja ali obratovalnice, naslov, naziv in opis investicije, predračunsko vrednost in finančno konstrukcijo investicije ter višino zaprosenega bančnega posojila.

11. Prošnji mora biti priložena naslednja dokumentacija:

- a) potrdilo o vpisu obratovalnice v register obratovalnic oz. potrdilo, da je investitor vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. dovoljenja za izpolnjevanje pogojev za opravljanje podjetniške dejavnosti na podlagi priglasitve v sodni register ter priložil vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja;
- b) potrdilo o pokojninskem zavarovanju kot kmet oz. odločbo o statusu kmeta;
- c) potrdilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov;
- d) sklep banke ali druge finančne organizacije o odobritvi posojila;
- e) dokazila glede na namen posojila:
- pri nakupu poslovnih prostorov kupoprodajna pogodba, overjena na sodišču,
 - pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov in gospodarskih objektov kmetije gradbeno dovoljenje oz. odločba o priglašeni delih in predračun, zemljiško-knjižni izpisek, izjava lastnika oz. upravljalca prostorov, da dovoli namestitev dela, in najemna pogodba, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila oz. subvencioniranja obrestne mere,
 - pri nakupu opreme in nadomestnih delov za generalno popravilo: predračun ali račun in kupoprodajno pogodbo, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pismena garancija izvajalca generalnega popravila, s katero zagotavlja življenjsko dobo opreme.

12. Izvršni svet SO Trebnje bo sprejel sklep o dodelitvi subvencij najkasneje v 30 dneh po dnevu poteka roka za vložitev prošelj.

Sklep o dodelitvi posojila se posreduje prosilcem najkasneje v 8 dneh po sprejemu.

Krka, tovarna zdravil, p.o., Novo mesto

Komisija za cenitev in odprodajo razpisuje

javno licitacijo

za odprodajo rabljene gostinske opreme.

Licitacija bo v

ponedeljek, 21. junija, ob 14. uri na Strugi.

*Nisem do klenega zrna dozorel,
nisem kot kres na obzorju še gorel,
prehodil sem še premalo poti.
T. Štjfer*

Nepričakovano nas je zapustil

JOŽE URBANČIČ

učenc prvega letnika strojne šole

Za tabo bo ostala boleča vrzel.

Učenci in delavci Srednje tehniške
in zdravstvene šole Novo mesto.

ZAHVALA

V 59. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in boter

RUDI ŠTIMPFEL

iz Šmarjeških Toplic 32

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanec in prijateljem, g. župniku za opravljen obred, vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih in pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečeno sožalje, prelepo cvetje, sveče in sv. maše. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel smrt te vzela je prerano, niti roke nam podal, a v naših srcih boš ostal.

V cvetu mladosti nam je kruta usoda v komaj 17. letu starosti vzela našega ljubega sina, brata, vnuka, nečaka, bratranca

JOŽETA URBANČIČA

iz Leskovca 2, Šentjanž

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam pomagali v najtežjih trenutkih, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanec za sočustvovanje, ustno ali pisno sožalje ter podarjeno cvetje in sv. maše. Še posebej se zahvaljujemo Gorjancem Novo mesto, Mercatorju Gradisce Trebnje, STZS Novo mesto ter govorniku in nekdanjim sošolcem in sošolkam iz OS Šentjanž. Zahvala tudi gospodu župniku za opravljen obred, pevcem ter vsem, ki ste dragega Jožeta pospremili do njegove preranega groba.

Žalujoci: mami, ati, brat Boštjan in ostalo sorodstvo

U
G
O
D
N
O

FINET sistemi - sistemi nove generacije

tel.: (063) 701-225 fax: (063) 701-033- strojna oprema, programska oprema, grafika, multimedija, računalniške mreže, komunikacije, svetovanje

TIP RAČUNALNIKA	RAM	40 MB	85 MB	120 MB	170 MB	240 MB	425 MB
386 SX 25	1 MB	97200	105240	115820	122400	149400	
386DX 33/64 KB	2 MB	113880	119880	131880	138000	165360	239760
386DX 40/128 KB	2 MB	116880	122880	134880	141000	168360	242760
486DX 33/256 KB	4 MB	189600	200400	205200	232800	307080	
486DX2 50/256 KB	4 MB	208800	220200	225000	252600	326280	
486DX2 66/256 KB	4 MB	235200	246000	250800	267840	351600	

DISKETE	DS/DD	DS/HD
BASF EXTRA 3.5"	144	227
BASF EXTRA 5.25"	90	138

Cene so v tolarjih!

OSNOVNA KONFIGURACIJA

osnovna plošča, delovni spomin *** MB RAM, AT BUS kontroler, 2 x ser. in 1 x par. izhod, disketni pogon 1.2 MB, trdi disk QUANTUM (CONNER), VGA gr. kartica TRIDENT 512 KB, VGA MONO monitor 14" PHILIPS, ohlilje mini tower z LED displayem, tipkovnica CHICHONY s SLO znaki

tedenski koledar

Četrtek, 17. junija - Adolf Petek, 18. junija - Bogdan Sobota, 19. junija - Romana Nedelja, 20. junija - Cvetka Poncdelejek, 21. junija - Alojz Torek, 22. junija - Urška Sreda, 23. junija - Kresnička

LUNINE MENE
20. junija ob 3.52 - mlaj

kino

BREŽICE: 17. in 18.6. (ob 20.30) ter 19. in 20.6. (ob 18.30 in 20.30) ameriška komedija Beethoven.

ČRNOMELJ: 18.6. (ob 19. in 21. uri) ter 19.6. (ob 21. uri) in 20.6. (ob 20. uri) ameriška ljubzenska melodrama Večno mlad.

KRŠKO: 20.6. (ob 18. in 20. uri) ameriška znanstvenofantastična drama Iztrebljevalec.

METLIKA: 18. in 20.6. (21. uri) ameriški vestern Neopročeno.

NOVO MESTO: Od 17. do 21.6. (ob 17.30, 19. uri in 20.30) ameriška družinska komedija Beethoven.

kmetijski stroji

AGROIZBIRA KRANJ nudi vse vrste rezervnih delov za traktorje Ursus, Zetor, Tomo Vinkovič, Univerzal, IMT, BCS kosilnice, akumulatorje Vesna in Topla. Cene ugodne. Dele pošiljamo tudi po pošti. Pokličite nas na (064) 324-802!

ŽITNE KOMBAJNE Fahr M 1000, M 1002 in M 66 prodam. Franc Tomš, Dobeno 4, Brežice. 2400

KOSILNICO BCS 622 na petrolej, dobro ohranjeno, ugodno prodam. (068)64-437. 2413

TRAKTOR IMT 539, letnik 1982, prodam. Rajko Lekše, Brezovica, Šentjernej. 2420

TRAKTOR DEUTZ, 18 KS, s hidravliko in kardanom, prodam. Avgust Udavanc, Bela Cerkev 10, Šmarješke Toplice. 2425

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 420 in Z 750, letnik 1984, prodam. 42-485. 2428

ŽITNI KOMBAJN diesel, širine 2,20, prodam. 40-847. 2436

STAREJŠI TIP BCS, bencin in mešalec SIP 2050, malo rabljen, ter novo kabinno za deutza prodam. (068)49-054. 2449

kupim

ALI RUŠITE STARO HIŠO? Kupim vse staro pohištvo, tudi v zelo slabem stanju. Pogledam, plačam, odpeljem. 87-430. 2399

motorna vozila

Z 750, rahlo karambolirano, v voznom stanju, ugodno prodam. Jožica Pirč, Dolšce 22, Kostanjevica. 2375

JUGO 45, letnik 1985, prodam za 1.800 DEM. Kulovec, Uršna sela 11, 65-740. 2376

ALFO 75, letnik 1990, ter **R4 GTL**, letnik 1988/89, prodam. (068)28-915.

AMI

Ljubljanska 27
Novo mesto (BTC)
tel. (068) 26-010

Rent-a-car

R4, Uno, R5, Clio, R 19 16V,
R 21, Trafic furgon,
Citroen 8+1.
Prodaja avtomobilov
Renault in Fiat.

ADRIATIK

Podjetje za trgovino, turizem in promet d.o.o.
Brežice, Valvazorjeva 37
Tel./fax. (0608) 62-220
Mobil. (0609) 612-999

OPEL CORSA, model 93, dobavni rok

5 — 7 dni, ugodno posojilo, leasing.

Na zalogi tudi ostali modeli vozil!

OSEBNO VOZILO ALEKO 2141, letnik 11/89, garažiran, prvi lastnik, bele barve, prodam. (0608)75-091. 2377

LADO RIVO 1300, letnik 1988, prodam. 65-173. 2381

R 4, starejši letnik, v brezhibnem stanju, registriran do 5/94, prodam. (0608)41-411, interna 48, od 7. do 14. ure. 2383

GOLF JX, letnik 1988, bel, ugodno prodam. (068)42-391. 2389

R 4 GTL, letnik 1988, prodam. 27-897. 2391

GOLF JXD, 11/88, tornado, rdeče barve, prodam. Obrh 18, Dolenjske Toplice, 65-573. 2392

R 4 GTL ugodno prodam. 73-167. 2394

EMINENT

Dol. Kamence 25a
Novo mesto

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Odkup razbljenih vozil
- Leasing, krediti

Delovni čas od 7. — 12. in od 13. — 17. ure.
Tel. fax (068) 23-902.

PROLES, d.o.o., Prapreče 1, Šentjernej

Prodajamo lesne odpadke, cena 1.000 SIT za prostorninski meter.

126 P, letnik 1990, prodam. 22-384. 2395

Z 750, letnik 1985, registriran do aprila 1984, prodam. Anton Novak, Slavka Gruma 66, Novo mesto, 27-552, zvečer. 2396

GOLF JX, letnik 1987, prodam. Tratinik, Drska 57, Novo mesto. 2397

R 5 KAMPUS, 12/89, 67.000 km, prodam. (0608)69-172. 2401

LADO RIVO, letnik 1988, 35.000 km, prodam. 44-688. 2403

ŠKODO 105 S, letnik 1988/99, prodam. (068)86-265. 2406

R 5 CAMPUS, letnik 1990, prodam. 22-661. 2407

R 4 GTL, letnik 1984, registriran do 15.5.1994, prodam. 27-831, popoldan. 2409

Z 101 GTL, letnik 1983, registriran do 27.2.1994, prodam. Milčinovič, Grič 6, Kostanjevica. 2412

126 P, letnik 1986, ugodno prodam. 24-275. 2415

JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. (068)47-343, popoldan. 2416

GOLF D, letnik 1988, prodam. Apolo Cvetanovski, Cesta brigad 14, Novo mesto. 2417

LADO RIVO 1300, 54.000 km, dobro ohranjeno, prodam. (068)22-362. 2431

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 3/94, in R 4 TL, letnik 1983, registriran do 10/93, prodam. 27-691 ali 84-547. 2432

JUGO 60, 7/90, prodam. 78-294, zvečer. 2434

GOLF JX D, letnik 1985, registriran do 2/94, prodam. (068)42-432, popoldan. 2434

NAPRODAJ DVA AVTOMOBILA: R 4 GTL, letnik 12/86, in kombi Z 900 AK, letnik 1987. 323-560 ali 25-574. 2435

UREJANJE dokumentacije za pridobitev italijanskih pokojnin, delovne dobe, gradbene dokumentacije! Ponudbe pod šifro: **ITALIJA**.

R 4 GTL, letnik 1988, in VW 1300 prodam. 42-631. 2437

GOLF D, letnik 1987, ugodno prodam. (068)44-246. 2441

V ODLIČNEM STANJU prodam R 18, letnik 1985, registriran do 3/94. 23-709. 2447

126 P, letnik 1987, prodam. 26-034, popoldne. 2452

MARUTI SUZUKI, l. 1991, registriran do septembra, kasko zavarovan, garažiran, prevoženih 6000 km, prvi lastnik, prodam za 8800 DEM. (068)57-374. 1550

obvestila

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšček 9, Mokronog, (068)49-567. 1550

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

ELEKTRONIK TRGOVINA IN SERVIS

Kettejev dvored 5, pri športni dvorani, Novo mesto

Vam nudi vso belo tehniko in akustiko Gorenje in Quelle na 25 obrokov

na mesec	
— pralni stroj že za	33 DEM
— hladilniki in zamrzovalniki že za	24 DEM
— štedilniki že za	29 DEM
— glasbeni stolpi že za	27 DEM

— Obroki se plačujejo v SIT po srednjem tečaju banke Slovenije na dan plačila.

Z nakupom v ELEKTRONIKU se vključujete v nagradno igro.

NAGRADE:
1. BARVNI TV
2. VIDEOREKORDER
3. 10 nagrad: MALI GOSPODINJSKI APARATI

Jarkice, rjave, bele za zakol ali nadaljnjo rejo po ugodni ceni prodajamo vsak dan. Tel. (0608) 89-132.

d.o.o. TREBNJE, Kolodvorska 1

V Betonalu Trebnje vam nudimo:

- vse vrste svežih betonov s prevozom in vgradnjo
- peske s prevozom
- cementne izdelke (škarpniki, talne plošče, vinog, stebri, razne kanalete, cvetličniki)
- posojamo opažne plošče

tel. (068) 45-650
45-651
fax. (068) 45-652

Se priporočamo!

Agro d.o.o. Prodajalna SEJALEC

C. kom. Staneta 3,
Novo mesto
tel. (068) 24-132

Nudimo vam:

- vsa zaščitna sredstva za varstvo rastlin — tudi v malih embalažah
- 100% učinkovito napravo za uničevanje voluharja
- kameno moko — KPMG — bio gnojilo
- vsa vrtna semena, domača in uvožena iz Italije; semena trav, detelje, repe, kolerabe in ostale strniščne posevke
- vrtno orodje GARDENA — komplet sistem za zalivanje vrta — cevi 20, 25, 30 in 50 m — škropilnice od 0,5 do 16 l, žvepljalnice
- zalivalke PVC za vrt 10 l stanejo 500 SIT
- hrano in opremo za pse, muce, papige, kanarčke, hrčke, akvarijske ribice

Akcijska prodaja motornih žag ALPINA, TOMOS, STIHL, vrtnih kosilnic, kosilnic na laks — prodaja na 4 obroke brez obresti; čeki 1 + 3

• Kompressorji od 25 — 500 litrov
• Snegolovi — enostavna montaža, možna tudi v naši izvedbi
KOP LONGAR, tel. (068) 84-647

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih programov

ter prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217 fax: (063) 28-511 (Zlatko Gruber)

UGODNO

Prodaja krav molznic. Pokličite na tel. (068) 88-147 po 20. uri vsak dan.

Pooblaščen servis SINGER za gospodinjstve in industrijske šivalne in pletilne stroje:

- popravila v garanciji
- popravila šivalnih in pletilnih strojev tudi drugih znamk
- rezervni deli zagotovljeni

Tel. (068) 43-790

ZYNO d.o.o.

Gmajna 6, Raka
tel. (0608) 75-086

umetna gnojila:
kan 875 sit/vreča
urea 845 sit/vreča
NPK 15x15x15 1.050 sit
NPK 7x20x30 1.250 sit

gradbeni material:
cement ANHOVO 450 498 sit/vreča
apno 319 sit/vreča
modelarna opeka 41 27 sit/kom.
armat. mreža 9/6 3.499 sit/kom.
arm. mreža 10/6 4.341 sit/kom.
arm. mreža za tlake 1.210 sit/kom.

SEP za fasado 34 sit/kg
klinker zidak 40,84 sit/kom.
silikatna opeka 22,79 sit/kom.
hrastov lamelni parket extra kl. 958 sit/m²
betonski blok 25 60,78 sit/kom.

Zelo ugodna ponudba shiedel dimnikov, klinerja ter bogata in kvalitetna izbira italijanskih ploščic.

Odprto od 8. do 17. ure, sobota od 7. do 12. ure.

Likalnik z uparjalno posodo

Informacije in naročila po tel. (068) 44-948, vsak dan po 16. uri.

Možnost plačila na 5 obrokov!

Ljubitelji piva in ostale vabimo v četrtek od 18. do 19. ure na pokušino Gösser piva.

Vabljeni!

EMO POSODA d.o.o.

vabi k sodelovanju zastopnike za prodajo posode na domu za celotno področje Slovenije in koordinatore zastopnikov za Ljubljano, Maribor, Mursko Soboto, Novo mesto, Koper, Novo Gorico, Kranj. Pokličite (063) 32-112, interno 245, ali se osebno oglasite v EMO, v sobi št. 12.

GERDEN BOJAN IN NEDA Notranja oprema Ljubljanska 48 61295 Ivančna Gorica

razpisuje naslednja dela:

- 3 pohištvene mizarje — pogoji IV. stopnja izobrazbe, 5 let delovnih izkušenj, poskusna doba 3 mesece
- 1 priučnega mizarja — pogoj 3 leta delovnih izkušenj, poskusna doba 1 mesec

Lastnoročno napisane prijave z dokazili pošljite do vključno 5. julija 93. Kandidate bomo o odločitvi obvestili do 26. 7. 93.

turistična agencija
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
tel. 068-28 136

Počitnice na morju

• Slovenija • Istra • Tujina

- Za lastne programe in programe — KOMPAS HOLIDAYS
- EMONA GLOBTOUR
- TELEWINGS

podaljšujemo možnost rezervacij z ugodnimi plačilnimi pogoji — tudi na obroke — do 15. julija!

IGRALNI AVTOMATI:

Prodaja pokerjev 5x5, jolly card, as in sadje. Na zalogi tudi AMERIŠKA PIKADA ŠKORPIJON s tekmovalno tarčo in vsemi igrami. Ugodne cene! Vse novo in z garancijo! LAMBO ELEKTRONIKA

Turnerjeva 22
62000 MARIBOR
tel./fax. 062/211-504
del. čas: pon.-pet 8. — 16. ure

Likovna dejavnost, trgovina in storitve Novo mesto d.o.o. Lobetova 10, Novo mesto tel (068) 322-024/235, fax 322-338 SLOVENIJA

Italijansko okvirjanje slik

- darilni butik
- galerija
- nakup slik do 9 obrokov brez obresti

DANEX ART
Ljubljanska 27 (BTC)
Novo mesto

Z ozvočenjem poljubne jakosti in veliko fonoteko različne glasbe popestrim vrtno veselico, ohcet, ali gostišče spremenim za konec tedna v diskoteko. Naročila na tel.: 064-85552 ali čez vikend: Kostanjevica, Kambičev trg 2b, pri Belingar.

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po kurenčnih cenah. (068)44-662. 2387

V SPOMIN

21. junija mineva 20 let, kar je prenehalo biti srce našega dragega

TINETA OPALKA

iz Cirja pri Raki

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Vsi njegovi

V 78. letu je umrla

VERONIKA KOCJAN

rojena Pižmoht

iz Brezovice pri Mirni

Pokojno smo pokopali v soboto, 12. junija, 1993 na pokopališču pri Sv. Heleni. Radi se je bomo spominjali.

Vsi njeni

posest

VINOGRAD z zidanico prodam. ☎ 65-213. 2378
MANJŠO KMETIJO ali gospodarstvo poslojpe s pripadajočim zemljiščem na območju med Novim mestom, Mirno Pečjo, Dvorom, Kočevskimi Poljanami in Uršnimi seli kupim. ☎ 84-624. 2380

prodam

KRAVO SIVKO po izbiri prodam. ☎ 25-334, 78-321. 2374
MEBLOV TROSED, raztegljiv, in usnjen fotelj, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ 25-779. 2379
SPALNICO in kavé prodam. ☎ 59-225. 2382
LESIJE, tribarvne škotske ovcarje, mladičke z rodovnikom, izredno lepe, ugodno ceno. ☎ 25-986. 2388
NA ŽALOGI IMAMO manjše številne italijanskih kombiniranih vozilčkov s kombinacijo stolčka k mizi in sedeža za avto. Po želji pošljemo prospekt. Cena je 15.600,00 SIT na dva obroka. ☎ (068) 26-331. 2390
KRAVO, sivo, brejo 8 mesecev, staro 7 let, prodam. ☎ 85-621. 2393
NOVO sedežno garnituro prodam. ☎ (068)26-791. 2405
RABLJENO KOTNO sedežno garnituro z raztegljivo posteljo za dve osebi in dva fotelja prodam. ☎ (068)21-180. 2418

DVE KOZI z mladiči prodam. ☎ 45-095. 2411
PO UGODNI CENI prodam dve posamezni postelji z jogijem, dve učilni mizi, dva vrtljiva stola ter predsonno omaro. ☎ 23-305. 2418

SIVO KRAVO, staro 7 let, prodam. Slavko Čelič, Koroška vas 5, Novo mesto. 2421
PRVOVRSTEN CVIČEK, srebrna medalja iz Kostanjevice! Pri večjih količinah ugodna cena! ☎ (068)23-905. 2422

PRIKOLICO za osebni avto prodam. ☎ 45-244. 2423
KRAVO, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ 27-396. 2424

POCENI prodam polnilno linijo za polnjenje brezalkoholnih pijač od 0.2 l do 1 l. ☎ (064)49-342. 2426
RABLJENI REZERVNI DELI za golf, jugo, R 4 TL, GTL, kadett, Z 101, Z 750, 126 P! ☎ 27-177. 2427
NAGROBNE SVEČE z dostavo na dom ugodno prodam. ☎ (068)22-690. 2433

KROŽNO ŽAGO in poravnalnik, rezkar in krožno žago prodam. ☎ (068)60-408, po 20. uri. 2444
SONČNE KOLEKTORJE IMP 90 x 190 cm prodam po znatno nižji ceni. ☎ (068)84-582. 2445
KOZE Z MLADIČI prodam. Owen. ☎ 26-107. 2446

razno

V **SREDIŠČU** Novega mesta najamem poslovni prostor od 50 - 80 m². ☎ (068)28-591, po 18. uri. 2450

službo dobi

TAJNICO, po možnosti s prakso iščemo. Pisne ponudbe na naslov: MAWI, d.o.o., trgovina na veliko Lebetova 41, Novo mesto.

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

Prodamo:

- več stanovanj v Novem mestu, Šmarjeških Toplicah, Soteski, Črnomlju — zamenjamo dvosobno stanovanje za trisobno hiše v Novem mestu, Otočcu, Ratežu, Smolenji vasi, Mokronogu, Črnomlju, Dol. Toplicah, vse primerne za poslovne dejavnosti, v račun vzamemo stanovanja
- poslovne prostore v središču Novega mesta in Črnomlju, trgovino z mešanim blagom in picerijo v Novem mestu
- vikende in zidanice v Šmavru pri Trebnjem, v Gadovi peči, Tanči gori, Semiču, Brezovici pri Metliki. V račun vzamemo stanovanja in avtomobile
- parcele za gradnjo z dovoljenji v Semiču, Smolenji vasi, Brusnicah in Suhadolu
- kmetijska zemljišča v Ravniku pri Šentrupertu, Rihpovcu pri Trebnjem, Semiču, Raki, povsod z možnostjo gradnje zidanice
- oddamo v najem poslovne prostore v Novem mestu

Tel. (068) 22-282 od 8. do 19. ure.

NA **PROMETNEM KRAJU** prodam zazidljivo parcelo z dvoriščem, 200 m². ☎ 45-293. 2384

V **BRESTANICI** ob stari cerkvi ugodno prodam starejšo enonadstropno hišo z garažo, telefonom in vrtom. ☎ (061)340-126. 2398

PARCELO, 2 km iz Metlike v smeri Grabrovec, cca 25 a, primerno za ljubiteljsko kmetovanje, prodam. ☎ (068)57-299. 2402

NA **MIRNI** na mirnem kraju prodam hišo, manjše gospodarstvo poslojpe z nekaj zemlje in z gozdom. Možna tudi obrt. ☎ (066)58-951, zvečer. 2404

HIŠO v centru Črnomlja prodam. ☎ (061)340-296. 2430

KV ZIDARJA, po možnosti z vozniškim izpitom B kategorije, in enega delavca zaposlim. Bojan Florjančič, Gor. Karteljevo 28, Novo mesto, ☎ 23-218, zvečer. 2373

DEKLE za delo v okrepčevalnici, lahko pripravnica, iščem. ☎ 85-150, interna 23. 2386

NUDIMO VAM dobro plačano honorarno delo. Pogoja sta: nekaj prostega časa in volja do dela. Pisarne ponudbe pod šifro: »ENKRATNA PRILOŽNOST«. 2451

SNAŽILKO za čiščenje trgovine dvakrat tedensko iščemo. ☎ 21-861 od 7. do 19. ure.

Z **ZELO** zanimivimi artikli za dom in družino vas vabimo v naš prodajni sistem. Dokažete se lahko tudi kot organizator. Prodaja poteka tudi preko video kasete. ☎ (068)84-654. 2410

V **KRŠKEM** ponujam delo - čiščenje stanovanjske hiše in pošteno plačilo delavnemu dekletu. Kandidatnje naj pokličejo na ☎ (0608)32-607, od 14.30 - 15.30 ure! 2429

HONORARNO ZAPOSIMO prijazno dekletu za delo v kava baru. ☎ 84-631. 2438

DEKLETA ALI FANTE za delo na letnem gostinskem vrtu zaposlimo. ☎ 22-366. 2440

stanovanja

V **NOVEM MESTU** vzamem v najem stanovanje. Možen tudi odkup na kredit. ☎ (068)28-150.

Garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu vzamem v najem. Tel. (068) 26-089.

V **PROMETNEM KRAJU** oddam stanovanje s posebnim vvhodom in kopalnico. Prednost imajo upokojenci. ☎ 45-293. 2385
ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. Šifra: »PREDPLAČILO«. 2414

LEPO DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (068) 26-704. 2439

TUJCEM ODDAM dvosobno stanovanje v Novem mestu. ☎ 27-857, od 6.30 - 8. ure. 2442

IZOBRAŽEN PAR išče dvosobno stanovanje v Novem mestu. ☎ 24-044.

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša mama, stara mama in tašča

MARIJA RAVNIK

iz Brezovice pri Stopičah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 93. letu nas je zapustila naša draga mama

ŠTEFANIJA GOLOB

z Drejetove poti 26

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sodelavcem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna hvala dr. Starcu, dr. Kvasiču in osebju interne bolnice za lajšanje bolečin, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je po težki boleznii zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in bratranec

ANTON TURK st.

iz Podhoste 25 pri Dolenjskih Toplicah

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala podjetjema Adria Caravan in GG Novo mesto, pevcem ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Podhosta, 9.6.1993

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 21. letu starosti nas je zapustil naš dragi

BORUT MLINAR

iz Novega mesta

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki so počastili njegov prerani grob s cvetjem in svečami. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 45. letu življenja nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga

PEPCA ŠAŠEK

rojena Volčjak iz Jugorja 11

V neizmerni bolečini ob izgubi naše pokojnice smo spoznali, koliko je vredno sočustvovanje in pomoč. Zato se zahvaljujemo vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali. Hvala interni bolnici Novo mesto, MKI Cikava, starešinam in vojakom ČOP - a, samopostrežbi Azalea, Krki Novoterm, OŠ Brusnice, vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, pevcem ter g. Anici za ganljive besede. Lepa hvala družini Kralj in g. župniku za opravljen obred slovesa.

Žalujoči: mož, otroci, mama, brat, tašča in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 92. letu nas je tiho zapustila naša draga mama, stara mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

AMALIJA LUŽAR

rojena Logar iz Krmelja

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, maše ter vsem, ki ste jo spremlili k zadnjemu počitku. Najlepša hvala patronažni sestri za obiskovanje, g. Flajsovi pa za poslovilne besede, izrečene ob zadnjem slovesu. Posebna hvala g. župniku za obiske na domu in lepo opravljen obred. Še enkrat vsem skupaj iskrena in prisrčna hvala!

Vsi njeni

V SPOMIN

Utihnili tvoj je glas, žalost, bolečina domujeta pri nas. Nihče ne verjame, kako boli, ko tebe, dragi mož in očka, od nikoder ni. V naši hiši je praznina, v srcih naših bolečina.

18. junija bo minilo žalostno leto, kar je prenehalo biti plemenito srce našega dragega moža in očja

VINKA KEŽMANA

iz Bregane, Ul. M. Langa 9

Vsem, ki obiskujete njegov grob ter prižigate sveče, iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Jesenice na Dolenjskem, 20.6.1993

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal. Smrt te vzela je prerano, a v srcih naših boš ostal.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina in brata

MIRKA ČERNIČA

iz Podgore pri Straži

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojniku darovali cvetje, vence in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin v času zdravljenja. Posebna zahvala tovarni prikolic Adria karavan N. m. za podarjene vence, sodelavcem za denarno pomoč, podjetju Kovinar N. m., Tovarni obutve N. m. za podarjene vence, pevcem iz Žužemberka za zapete žalostinke, g. Slavku za poslovilne besede in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Darja Cimerman

Cvete Razdevšek-Puško o opisnem vrednotenju učenčevega dela prav pri njej naletela na plodna tla. V iztekujočem se šolskem letu je prva in edina v Beli krajini po temeljitih pripravah, analizah in anketah zaorala ledino v ocenjevanje otrok brez številk. "Otroci prestopijo šolski prag z željo po znanju in samopotrjevanju. Če jim zlasti slednje s številčnimi ocenami že na začetku njihove učne poti poptepamo, smo pedagogi njim in sebi naredili medvedjo uslugo. Prednost opisnih ocen je prav v tem, da ne vključujejo le znanja, ampak tudi prizadevanost, sodelovanje, delovne navade. Z njimi otroka ne potlačim in uničim, ampak ga spodbudim ter mu hkrati povem, kaj mora narediti, da bo še boljši," pojasni Cimermanova.

Da je na pravi poti, pove že odziv otrok, ki nikoli v vsem šolskem letu niso vprašali, koliko je njihovo znanje vredno v številkah. Dokaz več, da jih ocenjevanje po novem spodbuja pri njihovem delu, hkrati pa so neobremenjeni, ker vedo, da se učijo za znanje, in ne za ocene. A tudi zadovoljstvo staršev, saj bi jih 90 odst. svetovalo svojim znanecem, da vključijo otroke v takšen razred. In ne nazadnje vsi tisti starši, ki jo ustavljajo na cesti ter sprašujejo, ali bi prihodnje leto smel tudi njihov otrok postati njen učenec.

V Darjini naravi je, da ji je stopanje po utečenih poteh tuje. Neprestano želi odkrivati nekaj novega, a le tisto, o čemer je trdno prepričana in za kar je motivirana. Moralnih motivacij ima pri svojih somišljenikih med starši in učenci, pri ravnateljku, psihologinji in ožjih sodelavkah na šoli veliko. Finančnega zadoščanja za obilo vloženega truda, številne neprespane noči, vedno nova iskanja in preskakovanja ovir pa ni od nikoder. "Takšna je pač šolska politika," zamahne z roko. "Vseeno sem zadovoljna, da se bodo že jeseni, ko bo v Beli krajini več oddelkov z opisnim ocenjevanjem, na mojih izkušnjah lahko učili tudi drugi."

M. BEZEK-JAKŠE

Vztrajnost, pridnost, natančnost, redozelnost, inovativnost, prepričanje v svoj prav ob tem, da zna prislunhiti ljudem okrog sebe, to so odlike, po katerih poleg intelektualnih sposobnosti poznajo učiteljico razrednega pouka na metliški osnovni šoli Darjo Cimerman vsi, ki z njo delajo, njeni učenci in njihovi starši. Začela je sicer v otroškem vrtcu kot vzgojiteljica, a ker jo je študij veselil, se mu je odločila posvetiti se kljub družini in naporni službi. Toda šele devet let potem, ko je že končala Pedagoško akademijo, ji je uspelo dobiti službo v šoli. To pa se ji je zdel že tako dolg čas in tako velik razkorak med tistim, kar se je naučila med študijem, in tistim, kar se je po skoraj desetletju v resnici dogajalo v osnovni šoli, da je znova začela študirati. Tokrat na Pedagoški fakulteti, katere dislocirani oddelki za izredni študij so prav tisto leto odprli v Novem mestu. Kar 90 vedoželjnih bodočih profesorjev se je vpisalo takrat. A te dni, ko Cimermanova kot prva v razredu čaka na zagovor diplomske naloge, jih je le še 24.

Prav to, da je po štirinajstih letih dela v vrtcu prišla v šolo nevjajena tradicionalnega šolskega dela in z drugačnim razumevanjem otroške duše, je gotovo vtisnilo pečat njenemu šolskemu pedagoškemu delu. Ne zanika, da je bil zanjo šok, ko je morala s številkami oceniti znanje prvošolčkov, saj so do tedaj vedno ocenjevali le njo. Zato ni naključje, da so zamislili dekanke Pedagoške fakultete dr.

Tone Kraševc: "V letošnje krožnike nikoli nisem verjel, vendar to, kar sva z ženo videla, prav gotovo niso bile sanje."

NLP nad Paho?

V soboto ponoči sta ga dolj časa opazovala zakonca Kraševc

JELŠE PRI OTOČCU - "Ne smete napisati imena, prijatelji v službi bi se mi lahko smejali. Vendar povem vam, tako kot tukaj stojim, ni me bilo strah, le nekemu moram povedati, kaj se je v soboto ponoči sprejalo na našem nebu. NLP (neznani letiški predmeti) ne vozijo le po Gore-njski, tudi Dolenjska je zanje zanimiva," je dan po dogodku pripovedoval rahlo vznemirjen Tone Kraševc, delavec Novoterma, doma iz Jelš pri Otočcu, ko smo ga komajda prepričali, da dovoli v naš časopis zapisati svoje ime.

Z ženo Mileno sta to sobotno noč "skočila" na pivo v bližnje otoško restavracijo. Vrnila sta se nekako ob eni uri. Ko sta stopila iz avta, sta začudena zazrla nad Paho svetlobo, ki je sprva spominjala na proti nebu obrnjene avtomobilske žaromete. Čudno svetlobo sta zatem pripisala še Kresni noči v Mokronogu, pa ognjemetu in še čemu. V času uganjanja se je svetloba z neverjetno hitrostjo premaknila v smeri Črešnjice in Trške Gore. "Šele tedaj sva videla, da je vse skupaj kot nekakšna ovalna pahljača s svetlečimi se polji. Ko se je neznanca svetloba ustavila, sva jasno videla lepo nakazana svetleča okna, ki so žarela kot ogledalca v diskoteki. Po nekaj sekundah se je svetli predmet spogolnil proti Pahi. To sprahjanje po nebu se je zatem kar nekajkrat ponavljalo, tako da nisva čakala konca marveč sva prej odšla spat," pripoveduje Tone Kraševc z željo, da bi se oglašil še kdo, ki je to sobotno noč na nebu spremljal enak pojav.

J. P.

Da ne bo biser pozabljen

Najpomembnejše je, da bo krajinski park Lahinja, prvi tovrstni zavarovani park v Beli krajini, živel

ČRNOMELJ - Potem, ko so v začetku letošnjega leta v Ljubljani predstavili krajinski park Lahinja, enkratni vzorec belokranjskega sveta v zgornjem toku reke Lahinje, so številni, zlasti pa šolniki, klicali na novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ter se zanimali za obisk. Prav strokovnjakinja s tega zavoda Mira Ivanovič je skupaj s sodelavci z veliko truda in z ljubeznijo rešila ta belokranjski biser pred enostransko načrtovanimi posegi v prostor.

Pretekli teden so z otvoritvijo razstave o prvem zavarovanem krajini-

skem parku v Beli krajini, ki bo v črnomaljskem kulturnem domu odprta do 24. junija, želeli spodbuditi Belokranjce k ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Hkrati pa pridobiti nekoga, ki bi poskrbel, da bo 212 hektarov velik park živel. Kajti velika škoda bi bila, če bi potem, ko je črnomaljska občinska skupščina leta 1988 razglasila park za naravno znamenitost - zanj ima velik posluš poleg omenjenega zavoda tudi ministrstvo za kulturo - počasi potonil v pozabo. Zato je potrebna neprestana in dobra prezentacija znamenitosti Lahinje s pritoki ter močvirji Nerarjske in Lahinjske Luge. A tudi številnih kraških pojavov, značilnih za plitvi kras, kot so vodoravna kraška jama, udorna vrtača, kraško polje s številnimi izviri in ponorom, termalni izvir ter bogato kulturnozgodovinsko dediščino, floro in fauno.

Kot zagotavlja Ivanovičeva, namreč lahko le širše družbeno spoznanje, primerna predstavitev in popularizacija zavarovanemu območju zagotovijo ohranitev naravnih, kulturnih in krajinskih vrednot, omejitve uničevalnih in motečih posegov v prostor ter takšen razvoj, da bo ob spoštovanju vrednot parka prinesel krajanom napredek. K takšni predstavitvi nedvomno sodi pričujoča razstava kakor tudi video film, vodnik ter tri razglednice z motivi iz parka. M.B.-J.

petek, 18. junija POP DESIGN

PREDTEKMOVANJE ZA PTUJSKI FESTIVAL

ČATEŽ - Za letošnji festival slovenske domače glasbe Ptuj '93, ki bo 3. in 4. septembra v Ptuj, se je prijaviло rekordno število ansamblov, zato bodo v tem mesecu opravili dvoje predtekmovanj, na katerih bodo izbrali udeležence festivala. Prvo predtekmovanje bo ta petek, 18. junija, ob 19. uri v motelu Čatež v organizaciji Studia Brežice posavskega radia. Za nastop v Ptujju se bodo potegovali naslednji ansambl: Rubin iz Novega mesta, ansambel Jožeta Skubica iz Grosuplje, Savica iz Bohinja, Planika iz Kranja, Cik-cak iz Škofij, Fantje s klančka iz Kamnice, Zlate strune iz Rogaške Slatine, Blegoš iz Škofje Loke in Fantje izpod Vurbenke iz Vurbenke.

TRUPLO V KRAŠKI JAMI

RIBNICA - Ribniški jamarji so 12. junija našli v tako imenovani Pikčevi jami pri Zlebiču truplo, ki je ležalo skoraj popolnoma v vodi. Na inštitutu za sodno medicino v Ljubljani so 14. junija ugotovili, da gre za 55-letnega D. J. iz Dolenjih Lazov, ki so ga pogrešali domači od 3. julija lani, in da ne gre za nasilno smrt.

PHANTASMAGORIA

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju bo v soboto, 19. junija, koncert rock skupine Phantasmagoria iz Zagreba. Vabljeni!

TONČKOV DOMU V NAJEMU GPS

SEVNICA - Gostinsko podjetje Sevnica (GPS) je bilo najugodnejši ponudnik v konkurenci 5 gostincev, ki so se oglasili na natečaj Planinskega društva Lisca Sevnica - Krško za prevzem Tončkovega doma na 948 m visoki priljubljani izletniški točki posavskih in zasavskih planincev. GPS bo 3. julija pripravilo tudi poseben zabavni spored ob prevzemu Tončkovega doma v najemu za 15 let. V nogometni tekmi se bodo na Lisci pomerili posavski politiki in gospodarstveniki.

Skraini čas za raziskavo belokranjske noše

Kmalu bo izšla mapa belokranjskih noš, delo dr. Marije Makarovič

ČRNOMELJ - V prenovljeni Špeličevi hiši v sosesčini bolj znane črnomaljske cerkve sv. Duha so pred tednom dni v okviru jurjevanja odprli razstavo o nastajanju mape belokranjskih noš. To je bila prva razstava v omenjeni hiši, s katero je Črnomelj pridobil pomembne prostore za različne kulturne prireditve.

Izsledki raziskav, ki jih je etnologinja dr. Marija Makarovič opravila v zadnjih letih v Poljanski dolini, na adlešiško-gribeljskem in semiškem koncu, bodo predstavljeni v šestem zvezku ciklusa raziskav pod naslovom "Slovenska ljudska noša v besedi in podobi". Kot je ob otvoritvi povedala strokovna sodelavka za folklorno dejavnost pri ZKO Slovenije Meta Benčina, bi zvezek že izšel, če bi pravočasno sprejeli republiški proračun. Za nadomestek so Črnomaljem s pričujočo razstavo ponudili vsaj delček dolgotrajne raziskave, ki se je po mnenju dr. Makarovičeve, ki je razstavo ob igranju tamburašev iz Radence tudi odprla, zavlekla prav zato, ker je belokranjska noša že skoraj izumrla. Zato je bil že skrajni čas, da so jo raziskali, saj je tista, ki se je ohranila do danes, le še približno skrojena. Sicer pa njena dolžnost ni bila, da razišče zgolj izgled noše, ampak tudi, kaj vse je ljudem pomenila. Na raziskovanjih jo je spremljala akademska slikarka Jana Dolenc, ki je po pričevanjih ljudi verno slikala noše. V delu, ki bo izšlo v kratkem, sta poskušali z dr. Makarovičevu združiti podatki popolno podobo posebne ljudske noše v delu Bele krajine. M.B.-J.

Dr. Marija Makarovič na otvoritvi razstave o predstavitvi nastajanja mape noš v Beli krajini

BOGATA DEDIŠČINA - Mira Ivanovič z novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ima veliko zaslug za ohranitev zgornjega toka Lahinje, ki je postal prvi zavarovani belokranjski krajinski park. Z razstavo v Črnomlju, po kateri je ob otvoritvi popeljala obiskovalce Ivanovičeva (na fotografiji), so želeli predstaviti bogastvo naravne in kulturne dediščine tega malega, a izjemnega dela Bele krajine, kar jim je zelo uspelo. (Foto: M.B.-J.)

Kaj je na sliki? 3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR - "Ta rega ali žaba za smeti se šopiri zraven poslovne stavbe Begrad na Zadržni cesti v Črnomlju" je na dopisnici zapisala izžrebana Jožica Mišica, Trubarjeva 9, p. Črnomelj, ki bo po pošti prejela denarno nagrado za uganko prejšnjega tedna. Prejeli smo veliko odgovorov, predvsem iz Bele krajine, vendar vas je več kot polovica napisala, da žaba stoji v meškem parku na Trgu svobode. Če res, nisimo preverjali, slikali smo namreč tisto v Črnomlju. Sodelujte v naši nagradni igri in morda bo ponedeljek, ko bomo žrebali, vaš srečen dan. Izpolnjene kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto, do ponedeljka, 21. junija.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Učitelji naj bi bili dovolj plačani - Rozmanovi odgovarjajo Borisu Udoviču - Psom vstop prepovedan, otroci pa se lahko vozijo z motorji - Kje je avtomobil, vplačan februarja?

Drago Simonič iz Krškega je povedal, da je pred kratkim poslušal oddajo, v kateri je dr. Ljubo Bavcon dejal, da Slovenci ne bi bili nič bolj bogati, če bi vzeli pokojnino 3.000 oficerjem nekdanje JLA. Bralec se sprašuje, od kod te pokojnine, ko pa mnogi naši ljudje prejemajo veliko nižje kot oficerji, kljub temu, da so se upokojili s polno delovno dobo in celo življenje trdo delali. Drago predlaga, da bi moral imeti vsakdo tolikšno pokojnino, kolikor je prispeval za to družbo, pa bi se izognili marsikateri krivici.

S. T. iz Suhe krajine je potožil čez šolnike. Njihova OŠ Prevalce ima okrog 80 učencev, pouk pa imata dva razreda skupaj. Dejal je, da nji-

hovi učitelji prihajajo v šolo kasneje kot otroci. Tamkajšnji starši ne razumejo, zakaj morajo njihovi otroci obiskovati celodnevno šolo, saj kljub temu, da so cele dneve v šoli, zelo površno ali pa sploh ne naredijo nalog, domov pa knjig in zvezkov tudi ne prinašajo, da bi starši lahko videli, kaj so v šoli že postorili in česa ne. Tudi zaradi tega bralec meni, da stavka učiteljev ni bila upravičena in da so za svoje delo dobro plačani.

Na besede Borisa Udoviča iz prejšnje številke Dolenjskega lista, ki smo jih zapisali v tej rubriki, so se odzvali Rozmanovi iz Prečnje. Rozmanovi pravijo, da jim ne "smrdi" obratovanje Lukne, ampak jih moti grobo ravnanje B. Udoviča in njegovih gostov, ki jim brez dovoljenja zaparkirajo njihovo dvorišče in onesnažujejo okolico. To, kar pravi Udovič, so Rozmanovi vzeli za grdo žalitev in blatenje, saj fanta nista nikoli razdejala njegovega dvorišča, še manj pa vznemirjala njegovega psa. V zvezi z Lukno nas je poklicala tudi bralka iz Straže, ki je dejala, da oba Rozmanova fanta zelo dobro pozna in meni, da to, kar je pisalo o njiju, ne drži. Dejala je, da sta fanta zelo olikana, versko vzgojena in tisto z orožjem zagotovo ne more biti res.

S. K. iz Straže je poklicala, da bi se javno zahvalila g. Božičevi in ostalim učiteljicam iz OŠ Vavta vas za pomoč njeni hčerki. Pavel iz Križev pri Kostanjevici je menil, da nam niti narava niti država zadnje čase nista naklonjeni. "Pravijo, da smo pravna država, pa nikogar ne vprašajo, če so krajan pripravljene sprejeti jedrske odpadke medse. Potem pa se ljudje razjezijo in okrog ušes jih dobijo tisti, ki so za vse skupaj še najmanj krivi," je razložil.

Vito Vidmar iz Gornjega Grada, ki je bil v teh dneh v Krškem, se je sprehajal po levem bregu Save, kjer

je šola. Na zelo lepem šolskem igrišču je videl tablo, ki opozarja, da se sprehajanje in zadrževanje psom prepovedano. Po vsem tem, kar je videl, pa bi bila tam verjetno veliko bolj upravičeno opozorilna tabla s povsem drugačnim vsebino. Nadobudna mladina je namreč z motorji brez dušilca na veliko vozila po atletski stezi. Opazil je tudi, da je na cesti v bližini šole omejena hitrost, vendar je skorajda noben voznik ne upošteva. Vendar je znano, da se ljudje zganemo šele takrat, ko se najhujše že pripeti. Gospoda Vidmarja pa ni zbudila te tabla, mladi motoristi in hitrostne dirke mimo šole, ampak tudi kvantitavo osnovnošolske mladine. "Takšnega prekljanja še svoj živi dan nisem slišal," je dejal.

Božo Mervar iz Novega mesta je opozoril na povsem druge probleme. Njegov sin je namreč že februarja, ko je bila reklama prodaja Citroenovih vozil, vplačil Citroenov avtomobil, vendar ga še sedaj ni dobil, zadnji dobavni rok se je stekel sredi aprila. Naš bralec se sprašuje, zakaj ga še vedno razstavlja. Ker je imelo takšne ali podobne težave že več Čimosovih kupcev in je del teh problemov pomagalo reševati tudi Zveza potrošnikov Slovenije, ki ima sedež v Ljubljani na Linhartovi 13, predlagamo, da pokliče njihovo pisarno (061)129-141 v ponedeljek ali sredo med 10. in 12. uro in v sredo med 16. in 18. uro, kjer bodo svetovali, kaj lahko stori oz. kakšne so v tem primeru njegove pravice. J. D.

HALO - ALO PIZZA! (068) 24-415 ZARADI VAS

KLIC V SILI NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa ne opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prislunhil.

studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado NATASI KOREN iz Tržišča. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (5) Avemarijo zvoni - ALPSKI KVINTET
- (1) Cvetoče lipe - ANS. TONIJA ISKRE
- (8) Najlepša leta - JOŽE SKUBIC IN SLAPOVI
- (2) Spet sva skupaj - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
- (3) Na mnoga leta - ANS. MIRO KLINC
- (4) Kmetova pesem - BRATJE IZ OPLOTNICE
- (6) Ko jih bom štel 64 - ANS. VESNA
- (7) Ženinu - FANTJE IZ VSEH VETROV
- (9) Brhko dekle - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA
- (9) Moja domovina - IGOR IN ZLATI ZVOKI

Predlog za prihodnji teden: Naših 20 let - ANS. FRANCA MIHELICA

KUPON ST. 24

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto